"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išeina kas Pėtnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose.................$2.00
Kanadoje ir Mexike........................2.50
Kitose viešpatystėse........................3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laišku. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscribtion rate:
In the United States..........................$2.00
Canada and Mexico..............................2.50
To Foreign Countries............................3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 44 CHICAGO, ILL., PENKTDIENIS, 30d. SPALIS, (October), 1908 m. Metas XVII

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Cholera caro viešpatystėj eina vis mažyn, valdžia jau galutinai ant epidemijos paėmė viršų, ji turi liuosesnes rankas, todėl smarkiau griebiasi persekiojimo laisvės. Tą pajuto jau ir Lietuvos žmonės.

Lietuvoj valdžia pradėjo persekioti apšvietimo draugoves, ypač nepasiduodančias kunigijos globai. Suvalkų gubernijoj likosi, paliepimu Varšavos jeneral-gubernatoriaus, uždaryti visi skyriai "Šviesos" draugovės, jos viršinin i suareštuoti ir nugabenti Kalrijos kalėjiman. Kauno ir Vilus gubernijose uždaryti sky "Aušros" draugovės. Kra daro knygynuose minėtų draugovių įsteigtuose. Užtai grynai iginių draugovių bent iki šiol kliudo, mat jai, kovoj škoms draugovėms rei unigų pagelba ir ji, i, prigelbsti, net nuro ldžia su pirmeiviškoms oms privalo daryti. jo juk bažnyčiose pirsiundanti tulų kunigų ant nemalonios kuni viesos" draugovės; atsi p galima manyti, tulų ku lvėj nukalti atsišaukimai daranti. Gal buvo ir tie aldininkams paduota ir de jacijos. Argi todėl įstabu, valdžia išklausė nurodymų ldimų, ir uždarė Suvalkijoj s" draugovę, o jos centra viršininkus pasodino Kal kalėjiman. Šitame atsiti unigams gali rodytiesi, kad jiems padėjo, geriau vie sižiurėjus, galima patėmy bent Suvalkų gubernijoj undais kunigai valdžiai pa kuri nuo seniai šnairavo iesos" draugovės, bet pati o jos naikinti, o išdryso tą kada pamatė, jog kunigai užkenčia, todėl užtarėjų ji turės. Mat "Šviesos" vė platino terp žmonių, s buvo galimu, laisvą ap ą, o apsišvietęs žmogus ne pančių, jieško laisvės. valdžia nekenčia. Todėl ji kė tik tinkamos progos tokį etimą platinančią organizaci panaikinti. Tokią progą jai skundais ir suteikė kunigai. gi, prie panaikinimo "Šviesos" usiai prisidėjo musų kunigai. et valdžia elgiasi visgi su di e konsekvencija ir truputį tei iau. Jeigu jai neparankios ietimo draugovės, tai ji jas na visas, o ne vien tas, kojai kunigai nurodo, ji nepasi dino uždarymu vien "Šviesos" igovės, bet griebėsi ir "Auš į kurią priguli ir kunigai. ais mat siundymai kreipiasi rieš siundytojus. Prieš grykunigines draugoves dar m kartu valdžia nesikreipia, kova su ne kunigais dar abaigta, toj kovoj reikia mat džiai kunigų patarnavimo.

Nuo senų laikų Maskolijos vala valdyme ypač ne maskolių gyventų kraštų prisilaikė prino. "skirstyk, piudyk ir val". Ji spaudžia, siaurina ne kolių teises, bet ir tokiame ne irtiname darbe jieško padėtojų o pačių prispaustų ir ant nelais, tokius suranda. Atlikusi su nais, ji paskui kreipsis ir prieš o padėtojus.

Taigi, jeigu šiądien dar vala nesikreipia prieš grynai kunies draugoves, tai vien todėl, d kovoj su ne kunigais jai reilinga kunigų pagelba. Kada kunigų apšvietimą platinančios rganizacijos ir atskiros platinančios apšvietimą ypatos bus galutiai išnaikintos, ne išsisuks nuo sekiojimo ir kunigų valdomos vietimo draugovės, arba jos tu pastoti tokioms, kokių valdžia lžia, jos turės but valdžios paojoms. Kitaip ir jas ta pati, eb šiądien maloni kunigams, val anaikys teip jau, kaip sten anaikinti visas ne kunigų jeigu tik jos stengsis autystę. kunigijos valdžia ne kartą ir ne apsiriko. Juk panaikinti unijotų tikėjimą valdžiai padėjo labiausiai unijotų kunigai, kurie perėjo į stačiatikystę, padėjo valdžiai persekioti visus unijos išpažintojus. Biauriausiais unijotų persekiotojais buvo juk pats buvę unijotų kunigai! Žmones kentė persekiojimus nuo savo buvusių vėlių ganytojų, užtai valdžia jiems atidavė buvusias unijotų parapijas ir dar gana geroms algoms apdovanojo.

Tas turėtų buti persergėjimu ir Lietuvos kunigams, jeigu jiems ištikro rupi lietuvystės labas ir lietuvių likimas.

Reikalaujamą rando kauciją už pagarsėjusį revoliucijonierių Čaikovskį, negalint reikalingų pinigų surinkti Maskolijoj, sudėjo jo draugai Anglijoj. Kada jį paleis iš kalėjimo, dar nežinia, nežinia nė kada bus jo byla teisme.

BALKANŲ PUSSALIS.

Tarybos Maskolijos užrubežinių reikalų ministerio Izvolskio su Vokietijos kancleriu Buelovo, bent iki šiol, neišdavė tokių vaisių, kokiu Maskolijos ministeris tikėjo. Vokietijos randas sau tarnaujančiuose laikraščiuose pagarsino, jog jis ne mano priešintiesi sutvarkymui Balkanų pussalio reikalų, sušaukti didžiųjų Europos viešpatyščių kongresą, bet mano, jog kongresas tik tąsyk gali tikrai prietikius ant Balkanų pussalio sutvarkyti, jeigu didėsės viešpatystės bus vienodos nuomonės. Vokietija užtikrina, jog ji negali priimti nieko tokio, kas butų priešingu Austrijos mieriams. Tarybos Vokietijos su Maskolija traukiasi dar toliau, bet nežinia, kokius jos išduos vaisius.

Gal išderėjimui sau ko nors Maskolija pagazdys Austriją serbų sukilimu, ant kurių ji turi didelę įtekmę. Ištikro dabar Serbija rengia, drutina savo kariškas pajiegas. Ji užrubežiuose užsteliavo daug ginklų, tik sunku bus juos atgabenti, kadangi Austrija, jauzdama pavojų, uždraudė išgabenimą ginklų į Serbiją, o toje kito kelio neturi, kaip vien per Austriją. Serbija padarė užpuolimo ir atsigynimo ryšį su teipgi serbų apgyventa Montenegro kunigaikštyste.

Kas dar ant Balkanų pussalio gali užgimti, nežinia. Jeigu užgimtų karas terp Austrijos ir Serbijos, Vokietija žada Austrijai vien morališką paramą, bet nerems jos savo kariškoms pajiegoms.

Teisybė, Austrija karan gali stumti apie pusantro milijono kareivių, Serbija gi ir Montenegro vos apie 300000. Bet nereikia užmiršti, kad didelius plotus pietinės Austrijos apgyvena teipgi serbai, kurie, prasidėjus karui, be abejonės sukiltų ir eitų pagelbon Serbijos vientaučiams. Pergalėjimo serbų geistų tik Austrijos vokiečiai, o Vengrijoj magyarai, slavai geistų Serbijos laimėjimo, o tų yra daugiau negu vokiečių ir magyarų. Slavai galėtų pasipriešinti karui, serbiškiejie regimentai galėtų tiesiok pereiti į savo vientaučių pusę. Ir ant čekų Austrija negali užsitikėti, nes užgimė dideli vaidai jų su vokiečiais. Randas palaiko vokiečių pusę ir tuom dar labiau erzina ne vien čekus, bet visus Austrijos slavus. Vengrijoj gi slavai teipgi negeriausiai gyvena su juos spaudžiančiais magyarais. Tautų nesutikimai susidedančioj iš visokių gaivalų viešpatystėj jai juk tvirtumo nepriduoda.

Be abejonės Austrijos randas tą gerai žino, todėl kenčia serbų eržinimus, nenori nesutikimų per daug ištęsti, bet kartais, jeigu viena pusė karo geidžia, sunku jo išvengti. Karą vienok nesunku pradėti, bet pirm laiko jo pasekmes sunku permatyti. Nepasekgas karas gali pagimdyti visišką Austrijos suskilimą, o tas jau Europoj, be abejonės, didelį karo gaisrą pagimdytų, nes atsirastų norinti paimti ne vien Turkijai prigulinčius žemės plotus, bet ir suskilusios Austrijos dalis.

VENEZUELE.

Nesutikimai terp Holandijos ir Venezuelės neišdilo. Venezuelės prezidentas Castro atsisakė atšaukti padavadijimą, kuriuom uždrausta atgabenti į Venezuelės uostus tulas holandiškas prekes. Jis užmanė Holandijai atsiųsti specijališką pasiuntinį, su kuriuom galima bus draugiškai sutarti, ką, užganėdinimui Holandijos, reikia padaryti. Venezuelė vienok sudrutino visus savo uostus. Matyt, ji laukia Holandijos užpuolimo.

Vienok yra viltis, kad nesutikimus bus galima prašalinti, nes respublikos viduriuose rengiama revoliucija prieš despotiškai valdantį kraštą prezidentą Castro.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Vilniaus teismo rumai neužilgo teis buvusius gelžinkelio tarnaujančius, už priklausymą 1905 metais prie geležinkeliečių sąjungos, kuri ėjo prieš valdžią. Kai-kurie jųjų pristatys apie 50 liudininkų. Taigi byla ketina buti svarbi ir įdomi.

Buvusioji "Žarijos" administracija apskelbė per "V. Žinias" savo apyskaitą. Per visą "Žarijos" gyvenimą "Žarijos" kason įplaukė 4.161 rub. 64 kap., o išleista 6.536 rub. 78 kap. Taigi "Žarijos" leidėjai turėjo pridėti 2.375 rub. 12 kap.; be to "Žarija" dar pasiliko skolinga 750 rub. 32 kap. "Žarijos" administracija žadanti su savo skaitytojais knygoms atatsilyginti.

(Iš "L. U".)

Toje vietoje, kur dėl vieškelio išplatinimo yra dabar kasamas Gedimino kalnas, nesiliauja darbininkai radę visokio didumo akmenines kulkas ir senovės ginklus. Buvo užtikę ir geležines duris, vedančias į kalno vidurį. Bet niekas dagi nepažingeidavo įsitikinti, kas yra už tų durų.

Ukio ministerijos skyrius paskyrė 8 tukstančius rublių įrengimui šiemet pienininkystės kursų. Kauno ir Vilniaus gubernijos gaus kiekviena po 500 rublių tokiems kursams.

(Iš "V. Ž.")

Rugsėjo 16 d. nagrinėjo senatas bylą buvusio "Liet. Uk." redaktoriaus Gaidelionio ir patvirtino teismo nusprendimą. Gaidelionis už tilpusį "Liet. Uk." straipsnį "Apie mokesčius" turės vieną mėnesį kalėti.

Vilniaus miestas, nors nelabai stropiai, bet visgi rengiasi cholerą, kaip reikiant, sutikti. Daromi miesto valdybos posėdžiai, kur tariama, kaip butų geriausiai ir pasekmingiausiai su cholera kovoti. Jau nutarta ir pinigus tam reikalui paskirti. Bet geriausiai prie choleros rengiasi tai žydai. Jie sumanė padaryti ir jau daro viešus apie cholerą skaitymus ir mano išleisti kelias žmonėms skyriamas apie cholerą knygutes. Iš vidaus ministerijos atsiųstas gubernatoriui raštas, kuriame pasakyta, kad Vilniaus gubernijai jau grąsinanti cholera. Iki šiam laikui cholera sergančiųjų Vilniuj dar nebuvo, ji labai lengvai gali gelžkeliu iš Peterburgo atkeliauti. Taigi reikia ir musų sodžių žmonėms rengties tą nekviestą viešnią gerai sutikt.

(Iš "L. U".)

Rugsėjo 24 d. Š-to Jono bažnyčioje bus pašvęsta lenkų poeto Syrokomlės paminklas; jo tikras vardas buvo Liudvikas Kodratavičia.

Paminklą suruošė iš bronzo ir marmuro garsus skulptorius Piusas Velionskis (Velioniškis).

Taip skulptorį, kaip ir poetądainių pagimdė Lietuvos žemė, bet abu jie savo prakilnias dovanas paaukavo lenkų tautai.

(Iš "V.Ž.")

Varšavos laikraščiai praneša, jog lietuvių atskiros kuopos kreipėsi prie svetimų tikybų ministerijos skyriaus, reikalaudamos, kad valdžia stengtųs diplomacijos keliu išgauti iš Rymo pavelijimą, lietuvių apgyventuose miesteliuose pamokslus ir giedojimus įvesti lietuvių kalboje ir paskirti ten kunigus-lietuvius. Beto, lietuviai patįs tokį-pat meldimą įteikė popiežiui. Iš ministerijos lietuviai kol kas, jokio atsakymo nesusilaukė.

(Iš "V.Ž.")

IŠ KAUNO.

Kauno gubernatorius paliepė vice-gubernatoriui, kad šis rugs. 23 d. atiduotų Kražių katalikų parapijai uždengtąją bažnyčią.

Prieš kelias dienas iš Aluntos atėjo žinia, kad "Vilniaus Aušros" apylinkė Aluntoje (Ukmergės apskričio) esanti Kauno gubernatoriaus paliepimu uždaryta. Tarp apylinkės narių buvę, girdi, keli "neištikimi" žmonės.

(Iš "V. Ž.")

IŠ PANEVĖŽIO.

Neseniai Panevėžyje buvo apsilankęs Vilniaus general - gubernatoriaus raštinės viršininkas Stankevičia. Buvo sustojęs ir Panevėžyje ir važinėjosi po pavietą, lankydamas rusus "poselencus" ir rinkdamas žinias, kas kur ir kaip gyvena, ar daug yra pabėgusių nuo valdžios jiems įteiktos žemės, ar jos daug yra perėjusios į lietuvių rankas? Tebegyvenančius dar ant savo žemės "poselencus" Stankevičia ramino, linkėjo ir toliau jiems čia pasisekimo ir tikrino, jog geriau kaip Lietuvoje ir niekur nerasi.

V. Ž.

(Iš "L.U.")

Panevėžiečiai vistik kruta po truputį. Daug darbo nematyti, nors, teisybę pasakius, darbui ir durįs uždarytos. Retkarčiais krustelės geri norai, kartais suplasta jautrios širdįs ir aplinkui apsižvelgusios, nurimsta vėl dėl atsargumo. Draugija "Aidas" tat visas nusiraminimas panevėžiečių - lietuvių. Ji, yt motina, glaudžia, kol gali prie savęs sunkiai sergančius vaikučius.

Priešų daugybė nuolat pranašauja draugijai mirtį, tarytum, valandą po valandos skaito jos pulso tvaksėjimą, ir tik laukia, kuomet žvakę marinimui reikės užžibinti.

Bet tų priešų laukimas išeis ant vėjų. Aidiečiai anaiptol nemano apie mirtį, tik kaskart veikliau ir narsiau ima veikti.

Panevėžio "tikrieji rusai" tuo tarpu pakėlė nemažą smugį. Garsus Gnatovskis už pinigų pasisavinimą turėjo kalėjime patupėti.

Sujudino nemaž visus valdininkus ir žemiečių skyriaus viršininko Stefanavičiaus apsilankymas. Jis pats visur raštus peržiurinėja: ir Panevėžo pavieto susivažiavime, ir žemiečių viršininko antrajame skyriuje, ir Pinavos valsčiuje, kaipo artimiausiam nuo Panevėžio.

Valsčiuose labiaus tėmijosi į valsčiaus teismus ir į valstiečių nutarimus.

Čerkėsą visaip kamantinėjo apie jo priedermių pildymą. Ypatingai rupėjo, matoma, Stefanavičiui suprasti, kiek Čerkėsas numano apie lapkričio 9 d. 1906 metuose išleistus įstatymus.

Išvažiuodamas St. ragino sodiečius skirstyties į viensėdžius ir labai meiliai šnekėjosi su seniunais.

J. Besparnis.

IŠ PALAVIENĖS,

Ukmergės pav.

Nakčia, rugsėjo 4 d. Lavienyje prigėrė kumelė, ir vos-vos išsikepurojo du žmonės. Gal kas mano, jog labai tamsi naktis buvo. O ne! Blaivus žmogus tokiam tamsume neprigirdytų kumelės. Panašiai gal atsitikti tik girtuokliui. Tą dieną buvo Kupiškyj priekymetis, arba "turgus" kaip tankiausiai kauniečiai sako ir, kaip man teko patirti, tiedu žmogeliai (Kumburevičia iš Dubliškių ir Bironas iš Skenteriškių) buvo gerokai įsidrožę. Važiuojant namo pametė da porą maišėlių trašų ir ties pačia Palaviene pateko į Lavienį. Stebėtina, kaip jiedu taip girti išsikepurnėjo iš vandenio. Palikę kumelę ir vežimą Lavienije ir atvykę į P. be kepurių, visi šlapi pas Š. vėl pradėjo gerti. Mat, jiems Kupiškio gėrimo dar nepakako. Girtuokliai gėrė degtinę, o jų kumelė Lavienije vandenį. Mat jie manė, jog kumelė atsigers ir išeis. Suprantama, jog panaši mintis gali skrajoti tik apsvaigusių galvoj. Ant rytojaus rado kumelę išsiputusią. Žmogeliai gi dar visą dieną degtine raminosi, kaip žmonės sako: "kol nepragėrė kumelės skuros".

Užstojo tamsios naktįs. Saugokitės girtuokliai Palavienės apielinkės! Lavienis netik jusų daiktus ir kumeles prarys, bet sulauksite laiko, kuomet ir iš jusų kaikurį priglaus prie savo šaltos krutinės.

Pytskorė.

("V.Ž.")

IŠ RASEINIŲ.

Liepiochovo dvaro Valodiškių urėdas, sutikęs laukuose moteriškę nešiną maišu žirnių, iššovė ir paguldė ją ant vietos. Sakąs, buk ji sukandusi jam rankas ir kojas, kada jis norėjo atimti maišą.

("V.Ž.")

IŠ ŠAULIŲ.

Atėjo leidimas nuo valdžios, leidžiantis įkurti Šauliuose muzikališkai-dramatišką draugiją "Varpas". Draugija greitu laiku ketina pradėti veikti.

Pov. Alkunė.

("V. Ž.")

IŠ KUPIŠKIO.

Ukm. pav.

Rugsėjo 11 d., ketvirtadienį, prietemiu grįžo iš Kupiškio namo Rudikų J. Dyra, kuris nešėsi su savim 560 rb. Miestelio pakraštyje apipuolė jį keli plėšikai, atėmė visus pinigus, ir gerokai apdaužę, paleido. Dėlei to dalyko suimta keli vyrai; dabar antstolis, palaikęs juos savaitę pas save, išvarė pas tardytoją.

Spalių mėn. pradžioje Kupiškyje bus pirmakart lietuvių vakaras. Vaidinama bus "Audra giedroje" ir "Velnias spąstuose".

Ačiu nuolatiniam kun. Čepulio raginimui, susitvėrė čia blaivininkų draugijos skyrius. Yra tai pirmas svarbesnis žingsnis kovai su girtuokliavimu. O girtuokliauti kupiškėnai moka. Miestelyje yra du monopoliu ir penkios alinės; beto, kiek dar privatinių smuklių pas žydus!

Yra dar Kupiškyje prieš kelerius metus jau susitvėrusi vartotojų draugija. Nei apšvietimo, nei ukio draugijų nėra ir nesigirdi, kad kas tuo imtųsi rupinties. Mokykla valsčiuje tėra viena — vienakliasė.

S. B—č.

IŠ SKUODO.

Šiemet teko man kai-kurį laiką perleisti Skuode, sveikatą besitaisant. Vieta — kaip-tik sveikatai taisyti patogi. Viena, turėjau ten visa, ko tiktai man truko; antra, Skuode tylu ir ramu, jog niekas ten nervų ardyti negali. Kas svarbiausia, tai ten žmonės jokia politika neužsiima, vien tik į ukio dalykus įsiskverbę. Nei ten laikraščių skaito, nei draugijoms užsiima. Tiesa, Damazo Treigerio raštų pakurstyti kai-kurie Skuodiečiai įsikurė Skuode "Saulės" skyrių, bet kas iš to? Svajota buvo apie augštus daiktus net progimnaziją Skuode įsikurti, tuo tarpu visas Skuodo "Saulės" veiklumas pasibaigė dviem lietuvių vakarais, kuriuose nekaip buvo vaidinama. Tiesa, liko ten koks pelnas — trįs dešimtįs rublių. 65 skyriaus nariai vėl narių mokesčius sudėjo. Ot, ir viskas. Toliau to darbo varyti niekas nesirupina. Nežino net, kur likusiuosius pinigus sudėti. Vieni pataria parapijos skaityklai paaukauti, kiti vėl kitaip. Tačiaus ir ta pati parpijos skaitykla bene žada irti. Toks gandas bent eina. Pagaliaus, gal ir atsiras, kur Skuodo "Saulės" skyriaus pinigus sudėti. Per antrąjį vakarą pražuvo paskolintas iš pastorienės kylimas. Ir tariasi šit jau keletą mėnesių Skuodo "saulininkai" kaip čia atlyginus savininkei už kylimą. Ligšiolei dar neištirta ir kiek tas kyliams vertas; vieni kalba-keli rubliai, kiti net kelios dešimtįs. Tai gal ir visas Skuodo "Saulės" skyriaus veikimas. Ir kaip gi nebus ramu Skuode gyventi, jei skuodiškių reikalavimai taip nedideli!....

Kun. P. K.

IŠ EŽERĖNŲ.

Rugpiučio 24 ir 25 d. buvo sušaukti iš viso pavieto viršaičiai (staršinai) ir raštininkai. Atlikę savo darbą, visi gražiai namo išsiskirstė. Pasiliko tik Aknistos viršaitis su raštininku. Jie, pririšę savo išalkusius arklius prie karčiamos tvoros, patįs įėjo į karčiamą savo dvasią biskį "pastiprinti". Ir "stiprinosi" jie nuo 2 valandos vienos dienos, per visą naktį, iki 12 val. kitos dienos. Pagalios išnešė juos tartum negyvus ir įvertė į vežimą iš kur jie nuolat virto. Ilgai vežėjas kamavosi, kad juos vežime sulaikyti, bet nieko negalėjo padaryti. Bet vežėjo gudraus buta! Jis pagalios susukęs iš šiaudų kularaišį (grįžtį), pririšo juodu prie vežimo, pats juos apsižergė ir išvažiavo namo. O mat turgaus dienos buta. Žmonių minia žiurėjo į tą vežimą, tartum į kokius dyvus, o žydukų pulkas tai net per visą miestą tuos dyvus nulydėjo. Visi iš tų dyvų iki sočiai prisijuokė ir už žiurėjimą nieko mokėti nereikėjo.

Gėda aknistiškiems, kad jie tokius girtuoklius laiko savo raštininku ir viršaičiu!

K. Dudorius.

(Iš "L.U.")

IŠ KAMAJŲ,

Ežerėnų pav.

Miestelyje yra liaudies mokykla, į kurią dėlei vietos stokos nuo 1906 m. priimami vien berniukai. Praėjusiais metais valstiečiai prašė grafo Przezdzieckio paaukaut mokyklai murinius namus, ką prie pat rinkos; buvo neva pažadėjęs, bet ir liko pažadėjimu. Tuose namuose bus įtaisyta, pasirodo, smuklė (karčiama), kurioje žmoneliai gaus svaiginančių gėralų paragauti. Ar ne vistiek — iš tų namų vis gi galės kamajiečiai semti šviesą!? Žieminiai javai pas mus pusėtinai užderėjo, vasarojus, iš pavasario labai jau išdžiuvęs, o rudenį per daug palijus, nekoks; dabar kelintą savaitę kaip lyja ir negalima net rugių sėti.

(Iš "L.U.")

IŠ VIEKŠNIŲ.

Telšių pav.

Rugpiučio pradžioje parėjo iš Amerikos tulas vaikinas ir, sako, parsinešęs didelius pinigus (apie porą tukstančių rublių), nors tik prabuvo Amerikoje dvejus metus. Bet vagį, ir Amerikoje apsivogusį, Lietuvoje surado. Buvo apgarsinta laikraščiuose ir policijai pranešta vardas, pavardė, nurodyta vieta, iš kur jis paeina, pasakyta, kad jis pavogė 1000 doliarių nuo savo draugo, su kuriuo buvo vienoje kvatieroje. Policija gavo žinią, kad jau parvažiavo, tai ir suėmė. Pirma neprisidavė, bet paskui prisipažino, jog tikrai pavogęs, 400 gal suras, o daugiau nežinia, ar begaus. Reiktų buti atsargesniems su pinigais, neįtikėti nei geriausiu draugu.

("Vienybė").

IŠ ŽĄSLIŲ.

Galutį į žiemius nuo Žąslių stoties, tarpe pliuduruojančių ežerų, ant augštoko kalnelio stukso Žąslių miestelis. Pirmiau į akį puola nauja, ant kalnelio stovinti bažnyčia. Prie jos yra du kunigai lietuviai; vargonininkas taip-pat lietuvis. Pamaldos buva vieną šventadienį lietuviškai, kitą lenkiškai.

Gydytojo, išskyrus pelčerį žydą, visai nėra. Aptieka — be aptiekoriaus. Žmonės, susirgę, kurie šiektiek brangina savo gyvastį, daužiasi pas Vilniaus gydytojus, o nepažįstantieji vertės savo sveikatos, arba neturintieji ištekliaus, kreipiasi nelaimėje prie visokių apgavikų ir burtininkų, kurių Lietuvoj nebrangu.

Iš Žąslių apylinkės labai daug žmonių į Ameriką eina. Vėliaus, teiraudamasi pas vietinius žmones, patyriau, kad iš Žąslių apylinkės išėję visa geresnėji dalis jaunuomonės, o likę tiktai seneliai, mergelės ir mažieji vaikeliai. Pirmiaus, dar šiek-tiek pinigų siųsdavo išėjusieji namiškiams, bet dabar, Amerikoje blogiems laikam esant, suvisai sumažėjo pinigų siuntimas. — Inteligentų lietuvių kaip ir nėra. Žmonės laikraščių labai mažai užsisakę. Tik keletas Amerikos laikraščių ateina, kuriuos išėjusieji savo gimimėms prisiųsdina. O vietinių (Lietuvos) laikraščių, tai vienur-kitur per didį kunigų prikalbinėjimą, "Vienybę" ar "Šaltinį" kai-kas išsirašė ir viskas... O degtinei, kaip matyt, tai nesigaili pinigų.

Niekas čionai dar "lietuviško vakaro" ar "teatro" nepadarė. Žmonės labai malonėtų, bet nėr kam. — Pernai buvo klebonijoj įtaisyta vaikams mokyklėlė, bet policija išvaikė. Šiemet visi galvas laužia, kaip vėl kokią mokyklėlę įtaisius...

(Iš "V. Ž.")

IŠ SALAMIESČIO.

Šviesą mylinčių žmonių buvo įkurtas knygynėlis. Jis jau gyvavo nuo 1905 metų. Knygų jame buvo jau gana daug ir daugiausiai iš prigimties mokslų. Nekurie žmonės, kunigo neklausydami, skaitė tas knygeles ir nieko pikto jose nematė. Bet musų kunigėlis, garsus "bedievių" priešas ir jų raštų naikintojas, išgirdęs, kad įkurtas Salamiestyj knygynėlis, pradėjo jį ant pamokslų ir šiaip suėjimuose peikti, sakydamas, kad tame knygynėlyj visos knygelės esą bedieviškos. Dėlei "konkurencijos" vietinis kun. Diementas įsitaisė savo knygynėlį, į kurį, žinoma, neužmiršo įtalpinti ir švento Kazimiero Draugystės išleistų knygučių, kaip va: "Ar bus geriau, kad socijalistai gaus viršų" ir kitų tai panašių. Ir prasidėjo tuomet konkurencija tarp kunigo ir pirmeivių knygynėlio įkurėjų dėlei skaitytojų. Nekurie, po kunigo įtekme, iš pirmeivių knygynėlio išstojo ir užsirašė į kunigo knygynėlį "šventesnes" knygas "parausti"; tačiaus atsirado ir "griekuose" užkietėjusių: jie posenovei iš "bedievių" knygynėlio naudojasi. Už tai jie vietinio kunigo ir davatkų buvo pravardžiuojami. Dar viskas šitas butų pusė bėdos, bet įvykusis 13 liepos Šamaragdavos dvare vakaras, kuris buvo salamiestėnų triusu įrengtas, galutinai musų kunigėlį suerzino. Jis ant pamokslo pasakė, kad tas vakaras tai buvęs vieša bedievių įstaiga, kurioje išjuokė tikėjimą. Ir nuo to laiko kun. D. pamatė, kad su "bedieviais" kova — ne juokai. Tuomet jis jau pradėjo kovą aštrią....

Rugpiučio. 6 d. atbaldėjo į Salamiestį Vabalninkų uriadninkas su sargybiniu ir išvežė "bedievių" knygynėlį. Knygynėlio tvarkime yra įskųsti A. G. ir A. V. iš Bakšėnų. Kuom tas dalykas užsibaigs, sunku įspėti.

Na, dabar kunigėlis jau nusiramino; nebebus su kuom dryksnes erzinti. Tik nežinia apie ką jis dabar pamokslus besakys?....

Daugvardžio Brolis.

(Iš "L. U.")

IŠ KUKLIŲ.

Žemsargis prie vietinio uriadninko, trįs savaitės atgal, valsčiaus raštinėje, prie susirinkusių žmonių iškoliojo viršaitį. Tas, žinoma, pasiskundė savo valdžiai. Isprauninko pagelbininkas atvažiavęs ir išklausęs liudininkų, nelabąjį Kurklių "policmeisterio" pagelbininką savais keliais išdangino.

Į Škapliernos atlaidus atvažiavo iš Panevėžio žydas apgavikas su kokiomis tai neva lioterijomis. Uriadninkas, vieton apgaviką prašalinti, ramiai šalyj stovėjo ir gerėjosi, kaip žydas apgaudinėja žmones. Vietinis kamendorius, eidamas pro šalį, pareikalavo apgaviką prašalint. Bet uriadninkas tik pasityčiojo iš kamendoriaus. Tas, nieko nelaukdamas, apskundė tokį uriadninko darbą gubernatoriui. Kaip girdėt, uriadninkas gauna sėdėt kalėjime ir bus prašalintas nuo vietos.

V. T—lis.

(Iš "L.U.")

IŠ GRAŽIŠKIŲ,

Vilkaviškio pav.

Jau nuo seniai Vištyčio pačtos valdininkai visokiomis šunybėmis atsižymėjo: tai atiduodavo sudraskytus, o labiausiai iš užsienio, laiškus, tai daugelis laiškų ir visai dingdavo. Tas dar ir dabar daroma. Bet to dar negana. Štaikas toj pačtoj atsitiko. Šio mėnesio viduryj Vidgirių kaimo, Vaitkabalių valsč. Vincas Liutkevičius nuėjo atsiimti iš pačtos pinigus apie 270 rublių. Paėmęs žmogelis uždengtus (užpečėtytus) pinigus, su džiaugsmu išėjo laukan pasiskaityti ir pasidžiaugti. Atplėšė.... Oi.... oi.... tai tik be jokios vertės popierų pridėta, o pinigų visai nėra.... Sugrįžo, pasiskundė, bet ką gausi... Juk atsiimta, pasirašyta.... O reikia žinoti, kad tai žmogelis neturtingas. Tuos pinigus jo sunus sunkei uždirbęs atsiuntė.

Tai pamokinimas, kad, atsiėmęs pinigus, tuojau čia pat prie stalo juos reikia perskaityti, kad visi matytų, arba pareikalauti, kad viršininkas pinigus jau atplėštus paduotų.

Šapialis.

(Iš "L. U".)

IŠ KALVARIJOS

Suvalkų gub.

Apie ką, apie ką, bet apie blaivybę Kalvarijoje nieks nė neprasižiojo ir nežiojasi. Nieks čionai nemanė nė "laisvės laikuos" panaikinti girtuoklybę, nė dabar niekas nesirupina ją sumažinti. Kągi veiktų kalvariškiai negėrę? Šitie žodžiai tinka ir čionykščiams inteligentėliams.... Tik bažnyčioj kai-kada kviečiama negerti, rašyties blaivybėn, o geriaus tuos pinigus Dievo garbei atiduoti. Tai ką-gi žmonės darys: ir geria ir Dievui ant garbės duoda (kaip ištenka). Apie pašalines blaivybės draugijas niekas nė sapne nesapnavo. Jaunimas, neturėdamas nedėliomis ką veikti įsitraukia gerai, o paskui daužosi sau pakaušius plytgaliais. Nėra tokios nedėlios, kad nesusimuštų. Seniai dėdės ir diedienės po karčiamėles ir šiaip "gerus užkampėlius" maukia Izopo vandenėlį, "pundija" viens kitam ir taip "išpundija" savo gyvenimo tikslą. Namon-gi parvažiavę daužosi, vaikus kanagoja, daro betvarkę ir tt....

Štai jums Kalvarijos kultura! Augštai stovi! Ne juokas ima, bet ašaros bįra!

Vabalėlis

("V.Ž.")

IŠ VARNABUDŽIO.

Jievaravo vals., Senap. pav.

Rugsėjo 16 d. vakare liko nušautas ukininkas Stepanavičius savo svirne, kur išgulėjo per 3 dienas ir vos rugsėjo 19 d. rado jį ten įlindę per stogą. Šeimyna manė, jog ukininkas kur išėjo ir raktą išsinešė, bet pasirodė, jog visą tą yra padaręs užmušėjas.

Kas užmušė, dar nesusekta, bet spėjama, jog tai darbas vienos iš mylimųjų, kurią pametė, o kitą manė vesti.

Tekšys.

("V. Ž.")

IŠ KALVARIJOS.

Suv. Gub.

Kalvarijoje, apart "Žiburio" yra dar "Gyvojo Ražančiaus" draugija. Žmonės meldžiasi, sudeda po pusrublį kasmet; ant ko tie pinigai imami, nėra žinios. Patįs nariai sakosi, kad ant kokių-ten mokyklų.

Vienok Kalvarijoje daug-kas rengiama. Butent: sindikato "Žagrė" filija, paskui "Šviesos" filija, jau ir leidimas buvo gautas... bet... vienas "čėso neturiu", kitas "ot", mostelėjęs ranka... trečiam —purvynas neleidžia atvažiuoti, ketvirtam vėl kas nors.... Tėmykite kalvariškių budą! Jau, jau viskas buvo surengta, tik namų reikėjo pajieškoti susirinkimui "Ukininkų draugijos" (Marijampolės "Uk. dr." filijos) ir vėl nusmuko... Sunku išrišti, ar jiems tikrai nesiseka, ar jie netikę.... o gal visai negalima (??) O kaip dejuoja musų inteligentai už "šnapselio stiklelio" smuklės numeryje, kad nėra jokios draugijos, nėra kur pasidėti ir t.t. ir t.t.... *Kalvariškiai vis laukia, kada Dievas stebuklą padarys!*

Ačiu Dievui, dabar prisirinko čionai tiek inteligentijos: pp. daktaras, veterinorius, inžinierius, keliolika valdininkų ir šiaip žmonių —vis lietuviai. Gimsta didelė viltis, kad šiemet Kalvarija pabus, atgis, gyvuos, kaip gyvuoja kiti Lietuvos kampeliai. Be abejonės, šioji spėka, susitelkus vienan stipran branduolin, neduos žmonėms devintą sapną sapnuoti... Butų negražu ir net gėda visuomenei akis parodyti, jei nepradėtume nors kiek krutėti. Lauksime!... arba ne! Reikia dirbti podraug! "Kas nedirba, mielas vaike, tam ir duonos duot nereikia.

Vabalėlis.

(Iš 'V. Ž.')

Varšavos teismo rumai nagrinėjo Kalvarijos pav. dvarininko Ant. Skažinskio (Skarzinskio) bylą. 1902 m. šis Sk. pranešė teisių ministeriui, buk valsčiaus teisėjas Vladas Radžiukynas kurstąs žmones prieš valdžią. Tardymas parodė, jog pranešimas buvo neteisingas ir jog jo priežastim buvo Sk. neapykanta prie Rad.: mat Sk. norėjo "nuversti" R. ir but išrinktam jo vieton valsčiaus teisėju. Teismo rumai pasmerkė Sk. kaipo melagingą pranešėją, 1½ areštantų rotosna.

"Glos Warszawski")

IŠ MARIJAMPOLĖS.

Apšvietimo draugija Šviesa su visais 17 skyrių, Suvalkų gub., uždaryta valdžios, iki nepasibaigs karo metai. Dauguma valdybų Šviesos narių iškrėsta ir suimta. 10.X.08, žandarai suėmė C. Komiteto Šviesos narius: Joanną Griniuvienę, Kazį Grinių, Liudviką Ciplijautską ir Andrių Verbylą. Knygynuose Šviesos žandarai beveik pusę knygų pasiėmė. Pilnas sugriovimas Šviesos.

K. Grinius.

ŽEMĘ PARDUODA.

Kun. Šilkevič rašo iš Vilniaus į "Kur. Warszawski" (nr 260), kad Vilniaus aplinkėse bus išparduota parceliacijos keliu keletas didesniųjų dvarų, jų tarpe ir dvaras Pakrižiai (Podkrzyże) Gr. A. Przezdieckio. Tas dvaras susideda iš kelių dešimčių atskirų ukių, maž-daug po valaką žemės turinčių, su triobėsiais. Kaina paskirta po 50 rb. už margą, su miško sklypu prie kiekvieno ukio kurui; žemė, sakoma, esanti gera, neturintiems pinigų galima užtraukti paskolą iš banko su mažoms palukanoms ant 30-40 metų. Sužinoti galima pas inž. Klobskį Varšavoje (Zlota 58) ir Vilniuje (šv. Jurgio pliaciaus nr. 3).

Kun. Šilkevič siulo pirkti žemę Lenkijos valstiečiams: sako, Lenkijoje žemė brangi esanti... Kasžin, ar *tik tas* jam terupi!

Mažasis.

(Iš "V. Ž.")

DAR APIE APIPLĖŠIMĄ BEZDANUOSE.

Iš pradžių ėjo gandas, buk plėšikai pagrobę daugiaus milijono rublių. Bet ligšiol dar nieko tikro pasakyti negalima, kiek pinigų yra pagrobta. Žinoma tik, jog iš Vilniaus stoties buvo paimta vežti 12 tukstančių 848 rubliai ir tie žuvo. Be tų vežami buvo dar pinigai iš muitinių, krasos pinigai ir geležkelių ir daug banknotų sunaikinimui paskirtų.

Plėšikai sunaikino visas traukinyje rastas atskaitas, ir tuo didelei apsunkino visą nuostolių apskaitymą. Plėšikų paliktus banknotus (perduotus, jau sunaikinimui paskirtus), varinius ir sidabrinius pinigus atgabeno po stipria apsauga Vilniun į krasos kontorą. Čia daugybė valdininkų užsiima jų suskaitymu. Rugsėjo 17 d. vakare jau tų plėšikų paliktų pinigų buvo suskaityta trįs milijonai rublių.

Vileikos paviete ir ant Šiaurvakarinio geležkelio stočių yra daug suimtųjų. Yra suimtų ir geležkelio tarnų. Peterburgo geležkelio stotyje yra stipriai dabojami visi traukiniai.

Tardymas nurodo, jog plėšikų dauguma buvo žydai.

Netoli Bezdanų stoties atrasta nemažas bombų skaičius. Plėšikai, matoma, turėjo dviejų rųšių bombas; dideles su didelia sprogstamąja spėka ir mažesnes, turbut keliauninkų išgązdinimui. Viena plėšikų dalis veikė stotyje, suimdama tarnus, kita važiavo pačiam traukinyje ir, prieš sustojant, perbėgo visus vagonus, laikydama bombas rankoje ir grasindama keliauninkams, kad jei pamėgintų iš vagonų lipti, tuoj bus ant vietos nudėti.

(Iš "V. Ž.")

IŠ MINSKO.

Teismo rumai pasmerkė tris liaudies mokytojus: Bezmėną, Mickevičių ir Petrovskį trejiems metams tvirtapilės už priklausymą prie mokytojų sąjungos komiteto; vienas išteisintas.

(Iš 'V.')

ĮDOMI BYLA.

Ivince, Minsko gub., netoli cerkvės (seniau buvusios katalikų bažnyčios) stovėjęs katalikų kryžius. Pernai žemiečių viršininkas liepęs policijai tą kryžių nugabenti ant katalikų kapinių. Taip ir buvę padaryta. Katalikai, tai pajutę, nuėję buriu, parsinešė kryžių ir netoli senosios vietos vėl jį pastatę. Policija vėl atėjusi kryžiaus nuimti, bet žmonės pasipriešinę. Priėję ligi muštynių; policija ėmusi šaudyti. Viena moteriškė buvo nušauta, keletas žmonių sužeista. Antstoliui ir dviem sargybiniam buvę suduota akmenimis. Dėlei to atsitikimo buvo paduoti teisman 4 žmonės: Burokas, J. Siečkiauskaitė ir Julija ir Mykalina Temakavičiutės. Juos kaltino už pakurstymą policijai pasipriešinti. Gynė juos advokatai Vilniaus Vrublevskis ir Metlinas.

Rugs. 17 d. Vilniaus teismo rumai Minske tą bylą nagrinėjo. Mikaliną Temakavičiutę išteisino, o kitiems nuteisė atimti piliečių teises ir pasmerkė: Buroką metams arestantų rotosna, Juliją Siečkauskaitę — metams kalėjimo, Juliją Temakavičiutę dvienmėnesiam kalėjimo.

(Iš "V.")

IŠ RYGOS.

Karo teismas nuteisė kada tai kareivį Liepiną 15 metams katorgos užtai, kad jis 1905 metais pavogęs iš Liepojaus tvirtovės kulkosvaidį, išnešė jį iš tvirtovės ir užkasė žemėj, kad paskui galėtų atiduoti tą kulkosvaidį revoliucijonierių rankosna. Nuteistas Liepinas padavė senatui skundą, kad jį neteisingai taip sunkei nuteisė. Senatas teismo nusprendimą panaikino ir liepė Liepiną antrą kartą teisti. Bet teismas antrą kartą jį irgi nuteisė 15 metams katorgos. Liepinas vėl padavė skundą senatui, kuris vėl teismo nutarimą panaikino, Dabar Liepinas bus trečią kartą teisiamas.

Oficierius Iličenkovas šuviu iš revolverio užmušė gatve einantį jurininką už neatidavimą jam garbės (česti).

Vitukas.

(Iš "L.U.")

IŠ PRUSŲ LIETUVOS.

Tilžės "Birutės" draugija ir Kybartų "Šviesos" draugijos skyrius rengia lietuvišką vakarą Eitkunuose Šumano salėje (Welters Hotel) nedėldienyje spalių 11 d. Vakaro pradžia bus 4 val. po pietų. Programa gana įvairi, bus prakalbos, dainos, dekliamacijos ir dramos "Blinda" vaidinimas. Pasibaigus vaidinimui bus šokiai ir skrajojanti krasa.

Tikslas tokių vakarų yra supažindinti Prusų lietuvius su Didžiosios Lietuvos gyventojais, ir sukelti musų visų tarpe supratimą, jog mus riša vienas svarbus ryšis, butent "kalba". Geistina, jog kuoskaitlingiausiai lankytųsi tautiečiai iš Didž. Lietuvos ir ant šito musų parengto vakaro. Kainos vietų: I vieta 60 kap., II vieta 50 kap., III vieta 35 kap.

"Birutės" pirmininkas

J. Vanagaitis.

Tižėj, 28. 9. 08.

(Iš "V. Ž.")

NEBEGALIU TYLĖTI.

Šv. Tėvas savo prakalboj į Lietuvius, atvykusius Ryman iškilmingiausiai jį pasveikinti "vardan visos Lietuvių tautos" (kaip dar pirm kelionės buvo "iškilmingai" rašyta), tarp kitko pasakė tuos, *netikėtai* skausmingus, Lietuvių tautos kruvinai iškovotą autoritetą užgaunančius žodžius: "...Laikykitės šv. katalikų tiesų ir *mokėkite atskirti jąs nuo tautybės klausimų!"* ("Viltis" nr. 101.)

Nežinau, gal kas iš tarpo Lietuvių ir atjautė tikrą tų žodžių prasmę, iškilmingai paslėptą *autoritete...* Nežinau, gal ir daug Lietuvių, apsvarstę tuos žodžius, nusiminė ir... nutilo... Čia, brolau, jau nebegalima "kritikuoti"... čia reikia tylėti ir savo odą "nuo rykščių daboti"....

Bet aš nebegaliu tylėti!

Tad klausiu: ką reiškia tie Šv. Tėvo žodžiai?

Nejaugi "šv. katalikų tiesos" vien tik ore—padangėse skrajoja ir *"tautiškuose klausimuose"* suvis nebegyvena — neapsireiškia kaipo pavyzdys? Nejaugi "sv. katalikų tiesoms" gali kenkti "tautiškieji klausimai"?...

Anaiptol! —atsakau.

"Šv. katalikų tiesos" *realizuojasi* tautiškame gyvenime! To mus mokina katalikystės historija... Lenkai, Francuzai, Hišpanai vien tik kaipo *galingos tautos* per ilgus šimtmečius buvo "katalikystės apginėjais! Ypač Lenkija įgijo kaipo *tauta* (pabraukiu tą žodį)— garsų "apginėjo" vardą... "Bog i Ojczyzna"— šitai deviza kuriai Šv. Tėvas neprieštaravo ir neprieštarauja!...

Man matos, kad Šv. Tėvas, įsakydamas Lietuviams - katalikams "mokėti atskirti šv. katalikų tiesas nuo tautybės klausimų", ex *officio* išreiškė Vatikano politikos balsą, kursai. Lietuvių—*kaipo tautos* — nepripažįsta! *Argumentams* skaičiau daug Šv. Tėvo prakalbų į Francuzus, Lenkus, Vokiečius ir t.t. ir viešai liudiju, kad nei vienai tautai Šv. Tėvas nepasakė taip *karčių žodžių*, kaip Lietuviams... Priešingai, ir Francuzams ir Lenkams ir t.t. išreiškė savo "benedicamus"— be jokio "tautybės klausimo" *apdraudimo!* Ir vieniems ir kitiems liepė buti gerais *tautiečiais-katalikais!...*

Tik Lietuviams - katalikams Šv. Tėvas *"ex officio"* įsakė buti katalikais "kosmopolitiškoje prasmėle". Kodėl? Teatsiliepia ponai "Vilties" Redaktoriai... Aš tuo kart užtylėsiu....

Kokia-gi tų Šv. Tėvo žodžių *reališkame* tautos gyvenime konsekvencija? Šitai svarbus klausimas. Lenkai-*katalikai* (nekalbėsiu jau apie kitus Lietuvos priešus) gali sau ramiai dergti Lietuvius už jų *tautiškumą* (separacija— aha!), nes (klausykit!) Šv. Tėvas *"ex officio"* liepė visiems Lietuviams skirti katalikų tiesas nuo tautybės klausimų"! Išties, kruvina ironija... Lietuvių tautos *kruvinai iškovoto autoriteto* nepripažįsta nei politiška valdžia (Rusija, Vokietija), nei dvasiška valdžia (Šv. Tėvas)! Išties baugu!... Nejaugi Lietuvai atėjo "galas paskutinis"?...

Šitai skausmingai liudnos pasekmės "Lietuvių kelionės Ryman"— Atvažiavo pas Šv. Tėvą atstovauti (o kaip gi) visą Lietuvių tautą ir... apturėjo "monitum" — tapo skaudžiai nubausti, nes Šv. Tėvas —kaipo *"atstovų"* — priimti jų nenorėjo!...

Roma locuta! "Lietuvių tautos nėra"! Yra tiktai Lietuvos "plebs"! Še tau, Lietuvi, už tavo kruviną kovą vardan Tėvynės!...

Lenkai-*katalikai* gali (net ir privalo), ačiu Sobieskio "tradicijai", vardan "Dievo ir Tėvynės", šaukdami "Jezus, Marija" (skaityk Senkevičiaus "Trilogiją"), dergti ir smaugti Lietuvius-*katalikus* už jų *tautiškumą*— žinoma! Vien tik Lietuviai privalo atskirti Dievą nuo Tėvynės ir... kaipo seniau buvo— vergais buti, vergais "kitų" katalikų (kaipo *tautų*) tapti!

Taip *Roma locuta!...* .. ..

Kas šiandien butų su Čekų tauta, jei butų buvusi "paklusna" tajai teorijai? Jau seniai Čekų tautos nebebutų, nes ją butų suėdę... *vokiečiai-katalikai!*

Kas bus su "katalikiška Lietuva", jei tos teorijos klausys? Man ding suės ją Lenkai-katalikai ir Rusai-krikščionįs vardan "savo Dievo ir savo Tėvynės"...

Roma locuta! Neprieštaraukit, belaisviai!

Bet aš nebegaliu tylėti: mano širdis alpsta iš gėdos ir meilės skausmo...

Teatsiliepia tie, kurie taip-pat, kaip aš šioj valandoj, jaučia ir trokšta regėti Lietuvą laisvą, neprigulmingą!...

Jaunutis Vienuolis

Rymas, 19-IX, 908.

(Iš "V.Ž.")

MUSŲ IŠTREMTIEJIE.

Prasidėjus siųsti ištremtuosius į Orenburgo gub., daugiausia siuntė į Čeliabino, Troicko ir kitus apskričius. Į Orsko pavietį pertai mažai pakliuvo, kad iš Orenburgo į Orską pirmiau "konvoini" kareiviai neimdavo iššyk daugiau kaip 15 ypatų. Dabar įsidrąsino ir ima jau ir po 25 žmones. Jau ir šiame pavietyje dabar daugybė ištremtųjų. Ištremtuosius daugiausia kemša į baškirų kaimus. Baškirų tarpe labai sunku gyventi. Nei už didžiausius pinigus negausi pas juos svaro duonos nusipirkti, nei kokios nors sriubos; tegalima gauti vien tik arbatos, kumiso (kumelės pieno) ir kvietienių blynelių.

Ištremtiejie apleidžia baškirų kaimus ir į rusų kaimus pereina, o kiti tai nežinia kur dingsta. Jau valdžia, kad galėtų, tai ir į pragarą mus išgrustų. Tik dar laimė, kad "etapas" ten neina.

Šiame pavietyje rusai labai geri ir turtingi žmonės. Gaila tik, kad, išskiriant mažą dalelę, visi perdaug degtinės maukia. Pakalbėti su jais apie viską galima; jie supranta ir žino kas jų skriaudėjai. Tik kai-kurie pirkliai kitokių nuomonių prisilaiko. Bet ir pirkliai čia kitoki negu pas mus. Vis tai turtingesniejie ukininkai ir dvarininkai. Prijaučia ištremtiemsiems ir sušelpia jų vargingąjį padėjimą. Čia taipogi nepamatysi žmonės perdaug galvas nuleidusius arba perdaug iškėlusius, kaip tai pas mus daro kai-kurie storkakliai valstiečiai.

Šio pavieto ištremtiemsiems valdžia nieko neduoda nei pramitimui nei drabužiams. Negalimas tai daiktas, kad valdžia duodama pašelpą kitiems tos pačios gubernijos, mus užmirštų. Per vesarą šiap taip galima prasistumti. Bet žiemai atėjus, nežinia kokiu budu kitiems galima bus įsitaisyti rubus ir maistą gauti. Gal vieni gyventojai bus mielašindingi ir sušelps. O jeigu ne, tai tuomet reiks badu....

Ištremtasis S—šas M.

(Iš "L. U".)

IŠ AMERIKOS.

162 METŲ SUKAKTUVĖS.

Princetown, N. J. 22 d. spalių čianykštis universitetas pradėjo apvaikščioti 162 metines sukaktuves savo užsidėjimo.

LYTUS ANT PAREIKALAVIMO.

Utica, N. Y. Gyvenantis čia koksai Carl Myers žada popieros dirbtuvių savininkams užgesinti gaisrų apimtas jų girias, pagimdant smarkų lytų. Jis žada paleisti oran explioduojančių gazų pripildytus balionus ir elektra juos uždegti. Myers užtikrina, jog gyvendamas Texase tokiu budu visada padarydavo lytų, kuris paskui išsiplatindavo ant didelių plotų.

ŠILTINĖS.

Montreal, Canada. Mieste pradėjo siausti šiltinės. Ligonbučiuose yra su viršum 200 šiltinėms sergančių, o daktarai privatiškuose namuose neįstengia visus sergančius apžiurėti. Sveikatos užveizda mano, kad ligą platina negeras vanduo ir pienas.

DEBESŲ PRAPLYŠIMAI.

Muskogec, Okla. 21 d. spalio šitose aplinkinėse siautė audra su debesų praplyšimais. Upeliai ir upės išsiliejo per krantus ir užliejo didelius plotus. Prapuolė apie 100 indijonų, su kuriais nežinia, kas atsitiko; gal jie prigėrė.

IŠEIVIAI IŠ JUNGTINIŲ VALSTIJŲ.

Ottawa, Ont. Per devynis mėnesius šių metų Kanadon atkako iš Jungtinių Valstijų 45553 išeivių; tame skaitliuje, su mažu išėmimu, buvo veik visi amerikonai.

RIAUŠĖS.

St. Louis, Mo. Grekonių apgyventoj miesto dalyj pereitos nedėlios dieną užgimė čia smarkios muštynės, kuriose 25 ypatos likosi gana sunkiai sužeistos. Mat policistai norėjo suimti grekonį Sarkisą. Už jį stojo jo vientaučiai. Ir prasidėjo besišaudymai.

NAKTINIAI RAITELIAI.

Reelfort Lake, Ten. Naktiniai raiteliai pagavo milicijos kapitoną Runkiną ir jį lynčiavo. Dėl to likosi jau suareštuotos 44 ypatos, o tame skaitliuje dvi moteri.

GAISRAI.

New York. Ant Trečios gatvės sudegė ant šešių lubų namai. Ugnyje pražuvo teipgi trįs ypatos.

New York. Ant Hudson upės sudegė garlaivys "New York". Pražuvo teipgi keturios įgulos ypatos.

Newark, N. J. Sudegė čia skrynių dirbtuvės Goldsmitho ir Sunų. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 500000 dol.

Buffalo, N. Y. Siautė čia viduryj miesto didelis gaisras, kuris pridirbo nuostolių ant 400000 dol.

Lincolnville, Okla. Sudegė čia Caso valgykla. Ugnyje pražuvo 3 vaikai valgyklos savininko, o 10 ypatų pavojingai apdegė. Gaisras užgimė naktyj, kada visi namų gyventojai miegojo.

Denver, Col. Sudegė čia javų krautuvės Hungarian Mills Co. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant pusės milijono doliarių.

Pottsville, Pa. Sudegė čia mebelių krautuvės, pardavinės ir Auditorium trioba. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 200-000 dol.

Howell, Mich. Sudegė netoli nuo čia namai farmerio Rid. Ugnyje pražuvo dvejetas vaikų, o jų motina ir vienas vaikas mirtinai apdegė.

SNIEGO DARGANA.

Winnipeg, Manitoba. Į vakarus nuo šito miesto veik visą 22 d. spalių siautė sniego dargana. Gelžkelius teip užnešė sniegas, kad traukiniai negali bėgioti. Kaip kokiose vietose sunešto[s] pusnys dešimties pėdų augščio.

Topeka, Kans. 23 d. spalio šitose aplinkinėse snigo per ištisas 24 valandas.

TVANAI.

Holy, Colo. Šitose aplinkinėse užgimė dideli tvanai. Gelžkelis terp Lamar ir La Yunta visai tvanų išardytas. Nebėgioja traukiniai nė ant Santa Fe gelžkelio.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ Springfield, Ill. Darbai anglių kasyklose eina gerai. Dirba kiekvieną dieną, bet iš kitur pribuvusiam sunku darbas gauti.

¶ Pereitą sanvaitę Jungtinėse Valstijose buvo 244 nusibankrutinimai; pereituose metuose, tą pačią sanvaitę, nusibankrutinimų buvo 180.

¶ New Britain, Con. Darbai čia dar vis eina prastai: dirba po devynes valandas dienoj ir po penkias dienas sanvaitėj. Tegul čia nieks dabar ne keliauja darbo jieškodamas, nes iš kitur pribuvusiam sunku darbas gauti ir ant vietos yra daug be darbo darbininkų; jie apgulę laiko dirbtuvių vartus, ar ne pirks kas jų spėkų. Bet yra viltis, kad neužilgio pradės geriau dirbti.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ CHICAGO, ILL.

Pereitą nedėldienį, 25 d. spalio, vietinė draugystė Simano Daukanto turėjo iš eilės XV-tą apvaikščiojimą atminčiai Lietuvos Istoriko Simano Daukanto gimimo dienos.

Vaikščiojimų gatvėmis šįmet nebuvo, tik susirinkus žmonėms į Freiheit Turner salę ketvirtą val. po pietų, prasidėjo kalbos, dainos, dekliamacijos ir muzika. Apvaikščiojimą atidarė pirmsėdis Dr-tės S. Daukanto, p. A. Bijanskas, apreikšdamas mierį susirinkimo.

Pirmu kalbėtojumi buvo F. P. Bradchulis (advokatas). Jo kalba buvo apie tėvynės meilę, prisirišimą prie savo kalbos, tėvynės ir kokį ant jo įspudį padarė, parvažiavus praeitą vasarą į Lietuvą, kaip ten yra didelė atmaina lygiai terpe mažų, kaip ir didelių, įgavus spaudą, kaip karštai žmonės darbuojasi atgavimui savo tiesų, kaip Lietuvoje lenkai persekiojami, kurie daugiausia kitą kart prisidėjo prie išnaudojimo lietuvių. Ragino ir amerikiečius lietuvius neatšalti nuo lietuvystės ir nepamiršti savo šventos žemės Lietuvos, prabočių krauju aplaistytos. Antru kalbėtojum buvo A. Olševskis, "Lietuvos" Išleistojas. Jis kalbėjo apie lietuviškus socijalistus, kaip jie kovoja prieš tokius jau skurdžius, kaip ir jie patįs, o prie tikrųjų kapitalistų neprieina ir neįstengia jiems kenkti. Aiškiuo, kad šiandieninis žmonių skurdas ir visos nelaimės šeimynose paeina ne nuo kapitalistų, o tik nuo girtuoklystės, apsileidimo; kas stengiasi pagerinti savo buvį ir turėti kokią savastį, tas ir turi; taigi, šiandieniniai socijalistai, žadanti žmonijai rojų ant žemės, tik iš žodžių, o ne iš principų. jais yra lietuviškieji ypatingai yra išklydę iš socijališkų principų, teip toli nukrypę nuo savo taktikos, kaip katalikų bažnyčios ir jų prižiurėtojai, kurie turėtų skelbti dorą, meilę artimo, o tik brolį su broliu siundo ir neapykantą gimdo.

"Birutės" giedorių draugystės choras padainavo 6-šias dainas: 1) Ant kalno karklai siubavo, 2) Kur namas mus, 3) Norit m 4) Ko liudi putinėli, 5) Eina sas ir 6) Oi tu Jieva-Jiev Choras buvo po vadovyste p Strumskio. Dainavimas nusi pusėtinai, tik moteriškų balsų mažai buvo, vos tik 8.

Aldona Karaliutė deklian eiles: "Kriokia kaip meškinas I munas krantuose" ir sudaina "Sudiev Lietuva". P. P. Karalienė dekliamavo—"Dėlko ten žmonių didis buris stovi". Orchestra, po vadovyste p. J. Keturakio, žeidė overturą "Philadelphia" ir ištrauką iš operos "Martha".

Užbaigiant apvaikščiojimą, p. Bijanskas kalbėjo apie lietuvių neramų užsilaikymą laike kalbų ir visur, kur tik keletas sueina, apart bažnyčios; užsiminė apie V. Kudirkos 50 m. jubilejų ir ragino, kiek keno valia, sudėti aukų išleidimui jo raštų. Mergaitės: Laukiutė ir Jonaičiutė perėjo per žmones ir surinko smulkių aukų $7.40, kuriuos M. J. Damijonaitis nusiųs T. M. D. kason.

Žmonių susirinko daugiaus negu buvo tikėta lytingame ore, buvo pilna salė, Draugystė turės gerą pelną.

S. Daukanto Dr-tės Sąnary

IŠ EAST ST. LOUIS, ILL.

Kaip buvo Nr. 41 "Lietuvo garsinta, 11 d. spalio buvo parengtos prakalbos; buvo teip dekliamacijos ir dainos. Biru choras padainavo Vilij kas mums patik vien neramu klaus kalbėtojai ragino kams, atėjus rinkim snoti už kapitalistų kand nepasakė, katras butų g kodėl — Taft ar Bryan juk žada aukso kalnus, nas, nė kitas, žinoma, žadėjimo neišpildys.

"Kovos" Nr. 41 buvo kad darbininkai parduoda mų laike savo balsus už arba alaus stiklą. Ne geriau ir E. St. Louiso lietuviai, ypa neva vadovai. Kalbėtojai, savę vadina pirmeiviais, bet ro, ragindami balsuoti už guočių kandidatus, pasiro darbininkų draugais, bet pi čių agentais. Apie tą ne klausyti, nes jie samdomi nams padėti. Balsuokime tuos, kuriuos mums bruk dyti didžturčių agentai, b suokime už darbininkų kandidatus.

J. Samu

IŠ KENOSHA, WIS.

11 d. spalio 58 kuopa L. parengė visuomenišką susirir Schlitz hallėj. Atsilankė rusų, o daugiausiai lietuvių. bėjo L. S. S. sekretorius Pu gis apie netikusią dabartinę t ir kaip gali prispausti darbir išsiliuosuot iš po dabartinio r go. Kaz. Bružavičia dekliam eiles. Angliškai kalbėjo Jos Orth, jis aiškino, jog 58 ku yra iš tikrų socijalistų (o ar lietuviai nežinojo? Red.). J zapas Raciborskis kalbėjo ru kai (apie ką? Red.). Žmo prisirinko apie 100 ypatų; mo nų visai nebuvo, nes joms apšv mas visai nerupi. Susirinkę vo visi užganėdinti. Aukų surė ta $3.87 (kokiems mierias Red.); tą pačią dieną Mate Petrauskas paaukavo $1.02 kokiam tikslui? Red.). Į junga prisirašė trįs draugai.

Ta pati 58 kuopa L. S. vakare parengė susirinkimą L erty hallėj Racine. Drg Pusku gis aiškino netikusį Aamerikoj v džios surėdymą. Žmonių prisiri ko vos apie 13. Gėda Recin kiams, kad jie iki šiol ne įsteng suprasti, kokią naudą ypač praka bos atgabena.

3 d. spalių Kenoshoj, lenkų sirinkime buvo ir daug lietuv Lenkų susirinkime buvo ir da moterų. Mat, lenkų moters nesil jo, nors kas jas ir bedievėms a šauktų.

K. B.

IŠ CLEVELAND, O.

L. S. S. 3 kuopa 25 d. pareng prakalbas, kurios atsibus pn. 253 St. Clair ave. Kalbėti užkviesta Antonov. Tarpuose prakalbų bus dainos. Žadėtos ir dekliamacijos. L. S. S. kuopa pradeda eiti stipryn. Ji žada prikelti iš miego lietuviškus dainorius, kurie, ka užmigo, teip ir miega, nieko veikia.

S. L. A. 14 kuopa dar vis ne baigė vaidus. Mat vis tie as biškumai ir geriausiam kenkia. Tuli nariai S. L. rėjo sutverti dainorių kuop tas ir pasiliko tik pažadėj

Apuo

Š RAYMOND, WASH.

Šitas miestelis yra prie pat Ramiojo didmario (Pacifiko). Yra čia lietuvių burelis susidedantis iš 35 pavienių ypatų ir 6 vedusių porų. Paskutiniuose laikuose ir čionykščiai lietuviai pradeda šį tą veikti tautos labui, prisideda, kuom gali, prie platinimo šviesos ukanos apsiaustoj musų tėvynėj. Terp čionykščių lietuvių viešpatauja tėvynės meilė, vienybė ir sutikimas. Apšvietimas čia teipgi stovi ne žemiausiai. Čionykščiai lietuviai skaito ir lavinančias protą moksliškas knygas ir pirmeiviškus laikraščius. Ateina čia laikraščiai: 1 egz. "Lietuvos", 1 "Vienybės", 3 "Kovos", 3 "Keleivio", 1 "Dilgėlių" ir 2 "Saulės"

11 d. spalių buvo Anes ir Antano Vosilių sunaus krikštynos, ant kurių susirinkę svečiai linksminosi tautiškoms dainoms, pasikalbėjimais ir šokiais. Besibaigiant tam pokiliui, pasidarbavus St. Žibikui ir A. Minui, surinkta 10 dol. aukų, kuriuos siunčiame "Lietuvos" redakcijon. Paskiriame beturčiams lietuviams moksląeiviams Lietuvoj, žinoma, pirmeiviams — tą reikia aiškiai pabrėžti, kam tos aukos skiriamos. Gal "Aušros" Dr-tei, kuri šelpia daugiausiai Lietuvos moksląeivius; pačioj Lietuvoj nėra augštesnių mokyklų, lietuviai turi keliauti kitur, kur tokios mokyklos yra. Taigi [illegible] ar tie pinigai au[illegible] "Aušros" Dr-tei, [illegible]voj esančiai? Rd.). [illegible] spalio Raymonde [illegible]ashingtono valsti[illegible] gerino. Dabar mo[illegible] $1.75—2.25 už 10 darbo [illegible] Yra viltis, kad neužil[illegible] pakels mokestį už darbą, nes [illegible] pabrango ant 2 dol. už tuk[illegible] pėdų. Truksta čia darbi[illegible] todėl kompanija į kitus [illegible] miestelius sugabeno japoniečių darbininkų, bet nevisuose [illegible]eliuose gyventojai tuos sve[illegible] priima. Turbut kompanija [illegible] darbininkų streiko, todėl [illegible] laiko rupina japoniškus [illegible]laužius; tikisi, kad užgimus [illegible]ams, japoniečiai ne paliaus

K. Saredžis.

LIZABETHPORT, N. J.

[illegible] rugsėjo buvo čia nomi[illegible] miesto viršininkų. Polici[illegible]vėjo ant miesto kerčių ir [illegible] žmonės balsuoti už demo[illegible] kandidatus. Miestas neturi [illegible]rsti žmonės už kokią nors [illegible] balsuoti, tą žmonės be [illegible] pagelbos pats ge[illegible] keiktų turintiems ukė[illegible] sušaukti mitingas [illegible] prieš tokią prie[illegible] lietuviškas Kliubas [illegible] mitingą. Buvo [illegible] kalbėtojai. Bet [illegible] biznierinis, o [illegible]ingas. Svarbiau[illegible] — Budreckis, [illegible]razinskis. Pirmas [illegible] visi turi but mokyti, [illegible] moteris nešioti keli[illegible] drąsesnės, trečias — [illegible] mokyklas. Visi kal[illegible] suprantamai; jų kal[illegible] svarbaus ir tikrai nau[illegible]. Gaila, kad Kliu[illegible] geresnių kalbė[illegible] galėję ir ką nors pasakyti. [illegible] čia net keli tuk[illegible] jų supratimas men[illegible] eina prastai, žmonės [illegible] darbo nėra. [illegible] buvo čia sušauktas vi[illegible] draugysčių mitingas [illegible] kaip priimti grįž[illegible]opos kunigą Žindžių. [illegible] pavasarį išvažiavo Eu[illegible] toki, kurie užmanė [illegible] svetainę ir nueiti ant [illegible] su muzika patikti [illegible] laimės, išmintinges[illegible] draugysčių viršininkų toks [illegible] sumanymas likosi [illegible] Tokio iškilmingo, kai[illegible] pusdievio, sutikimo [illegible] Jesaitis, bet [illegible] neišsipildė, kiti jų su[illegible] atmetė ir apsaugojo [illegible] nuo nereikalingo pini[illegible]

[illegible] yra maža medinė lie[illegible] bažnyčia, seniai išmokėta. [illegible] buvo sumanę statyti nau[illegible] kaip matyt, nėr iško, nes [illegible] kunigo rankose. Dabar [illegible] nuo žmonių lupa pinigus, [illegible] gali.

Elizabetho lietuvis.

BALTIMORĖS, MD.

[illegible] spalio atsibuvo vakaras [illegible]oms, deklamacijoms ir [illegible] surengtas Knygyno Ad[illegible], susidedančios iš atstovų visų lietuviškų organizacijų Baltimorėj.

Vakaro pirmsėdis V. Česna atidarė susirinkimą. V. Nagurinauckas kalbėjo apie šios šalies politiką ir kaip galima pakelt lietuvių vardas terp svetimtaučių. Daktaras J. Abromaitis kalbėjo apie tai, kaip greit susiamerikomizuoja lietuviai, atkeliavę į Ameriką. J. Vasiliauckas savo kalboje nurodė, kokią naudą atneša skaitymas knygų ir užlaikymas knygynų.

Dekliamavo O. Radzevyčiutė "Sunku gyventi žmogui ant svieto". Dainavo B. Karaliutė "Gamta ir Lietuva". J. Laukaitis ir J. Juškauckas dainavo "Grožybė Lietuvos". J. Metelis ir B. Kristupaitis dainavo "Jaunųjų Tėvynainių Hymną" iš aperos "Jureiviai" (keno yra ta opera? Red.).

Maišytas choras dainavo: "Kur bėga Šešupė", "Sveiki broliai dainininkai" ir "Lietuvos Hymną". Dainos ir choras pastatytas triusu A. Petraičio, už ką jam priguli padėka, nes dainos padarė nemažą įspudį.

Buvo pastatytas ir dijaliogas "Kapitalisto juokai"; atliko tą I. Naruševyčia ir K. Šalkauckas.

Vakaras atsiliko gerai, gaila vien, kad susirinko vos 225 ypatos. Argi Baltimorėj lietuvių tik tiek yra? Pasirodo, kad susirinko ta pati publika, kuri rinkosi ant parengtų socijalistų, ar kitų vakarų. Matyt, kurie lankosi susirinkimuose, visada buva, o kurie ne,— tai niekad neateina.

Sekretorius
A. Valinckas.

IŠ SCRANTON, PA.

Scrantono lituviams da truksta geros tvarkos: kun. Kuras dar vis tebekeikia lietuvius savo graudžiais pamokslais, airių sklepan įlindęs. Vieną gražų nedėldienį, sakydamas pamokslą, pasakė, kad "Scrantono lietuviai paeina iš to prakeiktojo Kaino giminės, todėl ir eina prieš bažnyčios ir Dievo įstatymus, girti, pasišiausę, kaip ežiai"! Tą reikia suprast, kad jie eina prieš jį ir airių vyskupą.

Vyskupas vėl teisme atnaujino reikalavimą, kad jam butų bažnyčia su visu turtu užrašyta! Bet yra viltis, kad, kaip pirma vyskupas nieko nelaimėjo, teip ir dabar nelaimės. Advokatas pasakė, kad ta byla bus pakavota, užkasta amžinai, kad daugiaus neatsikeltų niekados!

Kunigas Kuras apskundė parapijonis vandens kompanijai, parapijonai, negėrę vandens, turėjo užmokėti kompanijai $50, o bažnyčia uždaryta jau penki mėnesiai. Tiktai bažnytiniam sklepe draugystės laiko mėnesinius susirinkimus. But tiek nereikėję mokėti už vandenį, jeigu ne kun. Kuro liežuvis! Mat, koks puikus ganytojas lietuviškų vėlių! Savo tarnams sakydamas pamokslą, liepia šonkaulius laužyti savo priešams, daro visokias intrigas, kelia nesutikimus tarpe lietuvių! Laukiam iš Lietuvos kunigo. Tam atvažiavus, gal ir vėl sueis lietuviai į vienybę.

Bačių Juozas.

"AUŠROS" PRELEKCIJOS.

Nežiurint į tuos visus nesusipratimus, koki šįmet įvyko "Aušros" draugystėje, draugystė visgi, ant galo, įstengė surengti kelias prelekcijas ir šį rudenį. Tikslas "Aušros" prelekcijų yra žinomas — nešti spindulį šviesos į musų lietuviškąjį tarpą. Kaip "Aušros" draugystė šitą savo tikslą atlieka, tai jau visuomenė turėjo progą patirti pereitais dvejais metais. Nesakysime, kad jos buvusiejie prelegentai buvo tai žmonės perdėm persiėmę giliu mokslu, ar bent žinanti savo šaką iš pat padugnių, — toli gražu nuo to. Bet jie darė, ką jie galėjo ir atliko savo uždavinį neprasčiausiai. Klausytojai daug ką nuo jų atsižinojo, ko jie nebuvo girdėję ir jų užganėdinti veidai pripažino, kad "Aušros" prelekcijos yra jiems naudingos. Naudingos, nes jos klausytojus supažindina su tuo, kas jiems gyvenime yra reikalingu. "Aušros" draugystei rupi ne pasigarsėjimas savo darbais ir ne platinimas kokių nors partyviškų pažvalgų, kaip vienas jos narių — turbut dėlei šitų pačių partyviškų pažvalgų — tvirtino "Katalike", tik labas ir apšvietimas žmonių ir šitam vienam tikslui ji darbuojas. Į savo prelegentus "Aušra" priima be skirtumo ir kunigą, ir advokatą, ir socijalistą ir anarchistą, jei tik jie pasižada patarnauti tam pačiam tikslui — labui ir apšvietimui žmonių, o ne skaldyti žmonių į partijas, ar vaidus kelti.

Su tokiu patim tikslu "Aušra" surengė šįmet rudenį 4 prelekcijas, kurios, pasitikime, užganėdins visuomenę geriau, negu ikišiolei buvusios. Prelekcijos eina šiteip:

1. Pono J. Hertmanavičiaus, 15 d. lapkričio, prelekcija: mokslas. Bus tai akyva abelna peržvalga visų šakų mokslo; atsibus ant Town of Lake, University Settlement salėje, 4630 Gross ave., pusė bloko į šiaurryčius nuo 47 gatvės ir Ashland ave.
2. P. A. Žagaro, 29 d. lapkričio, prelekcija: Ar reikialinga žmonijai draugija? — Ten pat.
3. J. Laukio, 13 d. gruodžio, prekcija: Anarchistų dora (Raštas P. Krapotkino); atsibus ant Bridgeporto, p. Ridiko salėje, ant Illinois gat., užpakalyj "Lietuvos" redakcijos
4. P. J. Šerno, 27 d. gruodžio, prelekcija: Etika, — p. Ridiko salėje.

Kad ant musų prelekcijų atsilankys tie, kurie pernai metais ant jų lankėsi, tai neabejojame, bet melstume jų, kad jie, šįmet ateidami, atsivestų ir savo draugus.

"Aušros" Prelekcijų rengimo
Komitetas.

ŠERNO MUZIKALIŠKO FONDO REIKALUOSE.

Kadangi ant kvietimo, "Lietuvos" 42 num. š. m., galutinai užbaigti likimą Šerno M. Fondo, jo jo uždėtojai nesusirinko ir, iš dalyvavusių 40 ypatų, nė viena viešai nė gi ypatiškai ne prieštaravo, taigi aš suprantu, kad jie tylėjimu pritaria mano užmanymui panaikinti Š. M. Fondą ir paskirti mano globoje ėsančius $132.25 "Aušrai". Šiuomi aš įvykdinu tą užmanymą, nusiųzdamas minėtus pinigus tiesiog centrališkam iždininkui "Aušros", Dr. J. Šliupui, 1419 N. Main ave., Scranton, Pa.

Dabar pranešu visuomenei, jogei nuo šios, 25 d. spalio, 1908, Šerno Muzikališkas Fondas liovėsi gyvavęs.

A. K. Rutkauskas M. D.,
Buvęs iždininkas Š. M. F.

Kiti laikraščiai malonės perspauzdinti.

APIE LIKUSIUS PINIGUS.

Pagal galutiną atskaitą Centr. Revoliucijos Šelpimo Komiteto, tilpusią "Lietuvos" num. 32, "Vienybės Lietuv." num. 34 ir "Tėvynės" num. 30, kur Komitetas pranešė, jog nepaskirtų pinigų pasiliko pas kasierių T. Dudą $65.34, kuriuos, atsiradus svarbiam tautos reikalui, senasis Komitetas nusiųs nurodyton vietòn.

"Lietuvos" num. 34 ("Vienybės" ir "Tėvynės" tuose pat num.) aš buvau padavęs sumanymą pavesti tuos pinigus "Aušros" Dr-tei šelpimui moksląeivių su tuomi supratimu, jog aukautojai gali paskirti tuos pinigus kam nori, ir kad aukautojų balsai tame reikale užsibaigtų iki 1 spalio (7 sanvaičių laike).

Tojo sumanymo pasekmė išėjo šitokia:

1. P. Mikolainis, pavest "Aušros" Dr-tei.
2. J. Butkus ("Tėvynės" num. 33) tam pritarė.
3. J. T. Kazlauckas ("Tėvynės" num. 37) bent savo aukautus $7.00 skyrė L. S. D. P. arba "kovotojams už laisvę" — t. y. kankintiniams. Apie kitus pinigus nieko nesakė.

Daugiaus balsų tame klausime nepasirodė niekur.

Visuomenė, jeigu nematė svarbesnio reikalo kam tuos pinigus skirti, matyti pritarė, idant tiejie $65.34 taptų pavesti "Aušros" draugystei šelpimui moksląeivių — nors tylėjimu.

P. Mikolainis.

PAURĖNAS NĖRA ŽADAMAS IŠDUOTI.

21 d. šio mėnesio, laiškas New Yorko valstijos sekretoriaus Root'o į Jacobą H. Schiffą likosi pagarsintas kaslink padėjimo valdžios užtikrinime lygybės santarvės Amerikos valstiečiams, lankantiems Rosiją ir teipgi išaiškinantis valdžios padėjimą sulyg Jono Paurėno. Sekretoriaus laiškas sako, jog Suvienytos Valstijos prašiusios Rosijos pilnai peržiurėti ir pataisyti santarvę 1832 m., kuri pripažysta bendras teises gyventi ir keliauti valstiečiams abiejų šalių.

Kaslink Paurėno dalyko, sekretorius Root pasakęs, jog valdžia, girdi, nė maž nemanijusi išduot Paurėną ar ką kitą dėlei politiškojo prasižengimo.

ATBALSIS.

Duoda man pipirų visokiais budais, net eilėmis užbaigia ir apgieda mano straipsnį šimtais faktų. (kurių nė vieno nematau).

Baisu, jau dabar širdis dreba, kad išdrysau pajudinti tą pavasarinių bitelių avilį. Jos jaučia save užgautomis, šoka į kovą ir narsiai ginasi nuo priešų. Teip, beveik, yra ir su musų studentais—valparaisiečiais. Prigulintieji prie Literatuiškos draugystės Lietuvių Valparaiso Universiteto labai nusiskundžia visuomenei, kad stoka mokytų vyrų (lyg kad ji to nežinotų).

Jie nurodo, kad tokios ir tokios viešpatystės (nepavergtosios šalys) didžiuojasi savo mokslinčiais.

Kodėl joms nesididžiuoti?

Jos yra patvaldiškos. Mat valparaisiečiai neatskiria patvaldiškos nuo pavergtos šalies.

Musų tėvynė Lietuva teipgi buvo ir yra pavergta šalis.

Kiek laiko lietuviams buvo atimtos pilietiškos tiesos (ir dabar ne visos duotos)!

Iškur galime gauti mokslavyrius, jeigu lietuviams buvo užginta lankyti mokyklas, arba į jas įstojimas buvo labai apsunkintas. Kokios privilegijos tada buvo pastojant į mokyklą? Nežiurint tokių didelių varžymų, męs turėjome mokslavyrius, ir geriau galime pasididžiuoti negu Vokietija ar Suvienytos Valstijos.

Laikui bėgant, męs turėsime gal ir daugiau mokslavyrių.

Studentai — tai didžiausia spėka ir šviesa žmonijos. Jųjų užduotis—skelbti šviesą ir raginti prie jos žmones. Pažiurėkime Lietuvoje į besimokinantį jaunimą, greitai pamatysime skirtumą ir suprasime, kuom jis skiriasi nuo musų valparaisiečių. Tenaitinis mokinys, budamas gimnazijoj, žemesnėse kliasose jau pilnai apsiginklavęs energija ir pasišventęs skleisti šviesą terp tamsuolių, o jau apie studentus nėra ką ir bekalbėti: jie yra pasirengę prikelti pusiau apmirusią tėvynę ir padaryti ją žydinčia ir puošiančią rutą.

Mųsų valparaisiečiai priešingi savo sandarbininkams: jie nemėgsta, jei kas juos paragina, kada patiems reikėtų susiprast!

Neragink musų, nebudyk iš saldaus miego, mums malonesnio nieko nėra, leisk ramiai sapnuoti saldų Saliamono sapną. Dar męs nepribrendę, neišauklėti ganėtinai...

Ir teip saldžiai sapnuoja!...

Lietuvis Valparaiso Universitete pradeda mokyties nuo *A, B, C*.

Ką jis supranta apie tą Universitetą? Jam rodosi, kad galima padaryti ir paprastą vakarinę mokyklą Universitetu.

Jei jis gali Valparaise mokyties *A, B, C*, tai patogiau lankyti jeib viename mieste tam tikrą vakarinę mokyklą (žinoma, tada nebus *studentu*), kuri neblogiau, jei ne geriau išguldys tą pradinį arba elementarišką kursą. Kam rupi mokslas ir profesija, tas pats atras, kur mokyties.

Kiek valparaisiečių išvažiavo prie senojo užsiėmimo? Aš paklausiu valparaisiečių, kas juos privertė iškeliauti iš ten? ar reklamuojamas Universitetas nepatiko, ar teip grynas oras, ar kas kitas? Na ne, bet tik vien finansai (skambučiai), kurių netekę, nepabaigė nė savo profesijų, negavę tųjų (skambučių), apleidžia tą garsųjį Universitetą. Gal pirma nemažai patįs skambino laikraščiuose apie "geriausią mokyklą".

Nekurie iškeliavusiejį draugai iš Valparaiso Universiteto pasakoja, kad jie butų patol buvę, pakol butų galėję. "Nors nieką galėjau išmokti, bet puikios aplinkybės".

Jie sako: bėda, kad bepinigiaus žmogaus nelaiko. Žinau, užsilaiko ten keli, kurie ⅔ viso laiko turi pašvęsti patarnavimui *Kompanieriams*, kurie užlaiko tą įstaigą. Be pinigų ir ten nelaiko. Jei neteisybė, tegul atsako jeib vienas tenaitinis studentas.

Męs visi gerai žinome, kad pas mus nėra piniguočių (o jei yra, tai toks Valparaisan nevažiuos), o be pinigų negali lankyti Valparaiso Universitetą. Jei jis neturi užtektinai pinigų, negali pabaigti paimtos mokslo šakos.

Rodos, kiekvienas žmogelis mestų darbą surukusioj dirbtuvėj ir važiuotų į Valparaiso Universitetą, o po trumpo laiko išeitų koks mokslinčius. Nereikia teip mažint lėšas, kad už kelis doliarius kas nusipirktų profesiją!

Keli lietuviai pabaigė tą garsųjį Universitetą, kuriems rupėtų pakėlimas lietuvių tautos?

Pabaigė tokie 2 broliai Brindzai, kuriems rupi, vietoj kėlimo lietuvių tautos, *base-ball*, *foot-ball* ir panašųs darbai.

Užminus jiems apie lietuvių tautą, jie juokias.

Aš dar paklausčiau, ar yra nors vienas mokinys, kuris iš savo kapitalo mokytųsi. Paklausi vieno, kito, trečio —atsako: mane kunigas šelpia, mane brolis, sesuo ir tt.

Taigi, draugai (nesupykite, kad aš nevadinsiu jus studentais), kokiomis vėžėmis jųs važiuojat, tai tokį kelią reikia rodyti ir kitiems. Jei jųs esate šelpiami, tai jųs neprivalote traukti draugą bepinigį, toks negali atsiekti savo idealo, nors jis ir karštai norėtų.

Atsargiau todėl su rekliama, kuri kenkia jai patikėjusiems.

S. J. Piemuo.

KODĖL NE APSIŽIURIME?

Bevartydamas tulą laikraštį, užėjau apgarsinimą, kurio viliojantį skaitytojus turinį norėčiau nors trumpai perduoti. Rašoma: "Žmogus, turintis gerą sveikatą, nepažįsta nepasisekimų, jam yra adaras visas pasaulis ir prieinamos visos jo gerybės. Tad kam sirgti, kentėti ir jausties silpnu.... jieškokite progos sustiprinti savo sveikatą, spėkas ir nervus!.... Yra tam tikslui aparatas "*Elektro -Validor "Ares"*.... Męs rekomenduojame tą aparatą visiems, kas tik serga lytiška bendra ir lytiška neurastenija, lytiškų organų silpnumu, reumatizmu, podagra, skilvio sugedimu, digalais šonuose, neuralgija, ischiju, galvos sopėjimu, kiekvienam vyrui ir kiekvienai moterei, kurie jaučia save silpnais ir suvytusiais". Po to apgarsinimo pranešame, kad "kas prisiųs antrašą, tas gaus *už dyką daktarišką knygą*".

Tokioje ir dar labiaus viliojančioje prasmėje apgarsinimai užima beveik visuose laikraščiuose gana žymią vietą. Garsinasi vienas institutas, garsinasi antras, penktas, dešimtas, siulomi ligoniams visųstebuklingiausi vaistai nuo įvairių-įvairiausių ligų, nuo įvairių silpnumų, skelbiama, kad šiokios gyduolės yra visųstebuklingiausios ir t.t. ir t.t. Ir tokių apgarsinimų rasi, kiek nori, visuose laikraščiuose lietuviškuose, lenkiškuose, rusiškuose, vokiškuose, angliškuose ir t.t. Garsinantiems einasi puikiai—institutai ir įvairių "sulčių" išdirbikai krauna sau milijonus — męs-gi džiaugiamės, jei galime nusiųsti dešimtį doliarių už gyduoles, kurios yra vertos... už lango išmesti.

Kas link to tad "validoro" ir paties budo susinešinėjimo su ligoniais, užėjau tame pat laikraštyj įpatišką straipsnį. Privesiu jį nors ištraukomis:

"Privedame čia turinį prisiųsto mums laiško. Jį rašė vienas buvusiųjų tarnų kontoroje "elektro-validor"...

"Aš tarnavau tos firmos kontoroje kaipo korespondentas. Apart manęs, buvo dar du korespondentu: vienas, vyriausiasis, ėmė algos 350 rublių į mėnesį, aš-gi ir antrasis— po 150 rb. į mėnesį. Visus reikalus vedė rėdytojas, kuriam savininkai (du) mokėjo 1000 rb. į mėnesį (ir % nuo pelno). Visiems, apart gydytojaus, darbo buvo daugybė, kasdieną ateidavo po 600 ir daugiau laiškų, ant kurių reikėdavo tuojaus atrašyti. Visi laiškai, be išėmimo, ėjo pas mus, korespondentus, męs turėjome juos išskirstyti ir peržiurėti... Tankiai kreipdavosi į mus žmonės, nustoję vilties išsigydyti... Kreipėsi net daktarai, profesoriai, advokatai, kartais ir ukininkai. Atsitikdavo ir tokie sakiniai: "bučiuoju jusų kojas, tik pagelbėkite!" —

"Visa korespondencija ėjo ne per gydytojaus rankas, bet per mųsų, korespondentų. Nuo mųsų reikalauta, idant, gavę laišką nuo naujo klijento, (kostumerio, kaip čia sako), ar ligonio, peržiurėtume jį ir *nutartume, kokia liga jis serga*... Nutarę apie ligą, męs perduodavome savo stenografei, sutrumpintu budu, žinią apie ligą, paveizdan: "C. 5, 8." Tas reiškia, kad tam tikroje knygoje po tų raidžių randasi atsakymas, jau sustatytas iš anksto. Puikioje kalboje tuose atsakymuose aprašinėta liga ir *liudnos* jos pasekmės; taip įgazdinę ligonį, visados prirašydavom: "Bet elektro validoras suteiks jums laimę ir sveikatą". Laiškas visados prasidėdavo nuo žodžių: "Gydytojai, kuoatydžiausiai ištyrinėję jųsų ligą, praneša jums, kad..." Panaitė surašydavo tokį atsakymą ant rašomosios mašinukės ir laiškas buvo "gatavas" išsiuntimui...

"...Už juostą "elektro-validor" imta nuo 100 iki 300 rublių,ištikrųjų-gi juosta prekiavo 4 rb....

"... Kasdieną pardavinėta daugiau, negu 10 juostų. Juostas pardavinėta vien tik *provincijoje gyvenantiems* pacijentams.

"— Abelnai imant, nežiurint į didelius iškaščius (puikus butas, apie 30 tarnų, apgarsinimai ir t.t.) *per pusmetį gryno* pelno įplaukdavo 90 iki 1000 tukstančių rublių. Pacijentai pranešdavo, kad aparatai nei kiek negelbsti, ir pati firma stengėsi taip daryti, kad jie nei kenktų, nei gelbėtų...

"... Randasi Maskvoje ir kita įstaiga... ji pardavinėja sperminą. Mano brolis, tarnavęs ten buchhalteriu, pasakojo, kad savininkas per metus įgijo kapitalo iki pusės milijono rublių, nusipirko puikius namus Maskvoje ir t.t. Toje firmoje tarnauja du gydytoju tik-ką baigusiu mokslus, vienas Maskvos universitete p. A., antras kariškoj medicinos akademijoj, p. N.; jiedu gauna algos po 12.000 rb. į metus. Jiedu sakosi, kad ateina į laboratoriją sykį į savaitę... Sperminas nieko sveikatai negelbsti..."

Tiek iš to straipsnio. Aš manau, kad skaitytojas, sulyginęs tąs firmas su esančiomis "šiapus vandenyno", persitikrįs, jog ir čionykščios negali gydyti žmonių, jog ir jose darbas ir "dijagnozo pastatymas" yra atliekamas nė kiek negeriau, negu tose, apie kurias minima viršui privestame straipsnyje.

Apart to—gydyties per laiškus—reiškia skelbti savo ligą, savo tankiai gal ir šeimyniškas paslaptis visam pasauliui. Šiuos žodžius rašančiam teko iš ketvirtų ar gal ir penktų rankų gauti žmonių laiškus, rašiusių į tokias firmas, su aprašymu tikrai slaptų ligų ir šeimyniškų paslapčių.— Juk tie, kurie rašė, tikėjosi, kad apie juos žino vien tik ligonis ir daktaras. Pasirodo-gi, kad apie tai žino ir kiti, gal net ir paties ligonio pažįstami, nuo kurių jis norėtų ligą paslėpti...

O ar daug išsigydė žmonių tokiu budu?

Juk jei męs butume teisingi ir nesikeltume į puikybę, — pasisakytume sau teisybę ir kitus persergėtume. Bet pas mus to nėra: "jei aš įbridau į klaną, tad te breda ir kiti". Nors tas yra biauri, žemai kulturiškai testovinčių žmonių ypatybė, vienok —juk tai skaudi teisybė.

Ir toks apgautas pacijentas rašo apgailestavimų pilną laišką į tą-pat įstaigą, kuri jam, vietoje nuo reumatizmo kojose, atsiuntė "Pranciško-Juozo vandens" skilvio išvalymui, barą ją, kam apgavai *durną* lietuvį?" o savo tokiam pat broliui, kuris gali taip-gi apsigauti, nepasako teisybės, neperspėja.

Rašyk, brolau, laiškus apie savo slaptas ligas ir šeimynos paslaptis, te iš tavo sunkiai uždirbto cento stato "firmų" savininkai ir įvairių "gyduolių" išradėjai milžiniškus rumus ir, jei pats apsigauni, saugok Dieve, neperspėk artimo,— te ir jis apsigauna: kvailumas yra brangesnis už viską.

V. K. Račkauskas.

TIK APGAVYSTĖ.

"Lietuvos" num. 41 pastebėjau tulą tautietį, besiskundžiant ant tulo Bernoto už apgavimą ant 30c.

Rodos, num. 39 "Lietuvos" ir aš, radęs Bernoto apgarsinimą pigaus žodyno, nuėjau ant vietos ištirti. Po paduotu adresu radau smuklę; paklausiau ten Bernoto, bet man šmuklininkas atsakė, buk jis seniai esąs ant ukės ir čia jis tik gaunąs savo laiškus. Paklausus, ar jis nežino ko apie garsinamąjį žodyną, jis man atsakė, kad nežinąs nieko.

Apie du mėnesiai atgal "Lietuvoje" irgi buvo pagarsinimas A. Urbanavičiaus iš Yonkers, N. J. pardavinėjančio pigiai knygas, terp kurių buvo minėta ir šitas žodynas. Ten buvo garsinama, kad $10.00 vertės knygų parduodama už $1.00. Pamatęs šitą apgarsinimą, nuvykau teipgi ištirti. Nurodytoje vietoje radau teipgi šmuklininką slovaką, kuris man pasakė, kad Urbonas ten negyvena, tik ateina savo laiškus atsiimti.

Panašių geradarių reikia saugotis, nesiųskite savo pinigų pigioms prekėms parsisiųzdinti.

Ant. M. Rukas.

PAŽINTIS YRA GYVASTIS.

Daug skurdo ir kentėjimo yra padaroma sviete per nežinybę.

Daugelis epidemiškų ligų, kurios išnaikino tukstančius ir dešimtis tukstančių žmogiškų esybių, galėjo buti sustabdyta, jei tik žmonės butų žinoję, kas reikia daryti sulaikymui jų

Yra sena patarlė, kuri sako, kad pažintis tai yra gyvybė. Ji yra pačia gyvastimi.

Gydytojai sako mums, jog tulos ligos yra apsisaugotinos; vadinas, męs niekuomet nereikalaujame su jomis susipažinti, jei žinome, kas reikia daryti.

Gerai žinoma, kad miestas ar valsčius, kurie laiko vandenį užverstą srutomis, yra aplankomi išsiveržimų tos baisiausios ligos, šiltinės.

Aišku tad, jog ligos ir kančios labai sumažės, jei žmonės ims rupintis reikalais savo sveikatos ir bandys surasti, kas reikia daryti. Liudniausiu yra tas, kad kiekvienoje draugijoje visuomet yra toki, kurių negalima pamokinti. Ir šitie nepamokintini žmonės yra versme pavojaus.

Pavyzdžiui, sveikatos skyrius dirba, kiek gali, išnaikinimui difterijos ir šlakuotos šiltinės. Jis turi didžiausią kliutį su žmonėmis, kurie nesiduoda pamokinti kaip apsaugoti jų kaimynų vaikus. Jie nemato ir, regimai, nematys svarbos jų širdingam prisidėjimui prie skyriaus vadavimui mažų gyvasčių, sustabdant ligą nuo besiplatinimo.

Žinoma, priderantis užlakymas patarimo, duoto šeimynos daktaro ir padavadijimų Sveikatos Skyriaus reiškia daug išsižadėjimo savęs ir neparankumų; bet męs visi turime daryti tą, kas reiškia tiek daug prašalinimui ligos, kančios ir liudnumo mums visiems.

Žiemos laikas ateina ir per ateinančius šešis mėnesius atsitiks mažai ar daug šlakuotos šiltinės ar difterijos terp miesto vaikų, žiurint pagal tai, kiek žmonės stengsis jas sulaikyti. Tas reiškia, kad visi turi klausyti įstatymų. Nesamprotauk, kad griežti kvarantenos padavadijimai yra geri, kuomet jie liečia kaimyną, ir blogi, kuomet liečia tave. Teip-pat yra priderystė sveikatos užžiurėtojo priversti tave klausyti padavadijimų ir apsaugoti vaikus tavo kaimynų, kaip ir priversti juos jų klausyti apsaugojimui tavo vaikų.

Šitas yra vienintelis budas žiurėjimo į šiokius reikalus. Jei Skyrius sako, kad vaikas, sergantis difterija, negali maišytis su kitais vaikais, net jei jis gali negulėti ir gali bėgioti su kitais vaikais, tai žiurėk, kad šitie padavadijimai butų pildomi pilnai.

MIEGAS.

Kurie gerai valgo, tie gerai ir miega. Kurie valgo daug, retai temiega daug; jie vartosi, gulėdami, ir sapnuoja. Sapnai parodo funkcijų kliautis. Daugelis žmonių, atsikėlę rytmetyj, labiau jaučiasi pavargusiais, negu jautėsi eidami gulti iš vakaro. Kodėl? Yra daug tam priežasčių,— stoka šviežio oro, perdidelis susierzinimas, dilginantis maistas ar gėralas, sujudinantis skaitymas ar draugystė pirm ėjimo gulti. Kadangi visas trečdalys musų gyvenimo praleidžiama miege, tai aišku, kad sanlygos turi buti tinkamos saldžiam, gaivingam pasilsiui, kuris atgabena žmogui pilną atsigaivinimą, kad jį pritaikinti prie ateinančios dienos pareigų. Visuomet gulėk tik vienas lovoje; pasidėk mažą priegalvį, arba visai jokio neimk; lova turi buti paklota šiaudais, šienu ar ašutais, bet niekuomet ne plunksnomis. Užklodai visuomet reikia laikyti kuovaliausiai ir turi buti lengvi, o miegamas kambarys didelis ir oringas. Jokių kabinių neturi buti; jokių dulkėtų, suplėkusių kilimų; turi buti švarumas ir plika asla. Jei sudedamoji lova yra vartojama, visuomet ją gerai išvėdyk, kuomet tik galima, ant saulės. Laikyk langą atidarą visokiame ore, kadangi tinkamas išvėdinimas yra butinas sveikam, atgaivinančiam miegui. Geriausias laikas miegoti — yra prieš vidunaktį. "Viena valanda prieš vidunaktį yra verta dviejų po vidunakčiui."

Niekuomet motina neturi supti vaiko migdydama. Visuomet reikia guldyti jį nemiegantį. Jis geriaus miegos ir nebus pavojaus įžeidimo jo smegenų judejimų. Supimas sugadina veiksmą vidurių ir paimtas maistas gali imti rugti ir pagimdyti dispepsiją, tokiu budu atgabendamas neišpasakomą kliautį ir nesmagumą kudikybėje ir daugelyje atsitikimų visame gyvenime.

Paprotys duoti vaikams sēdēti po sutemų, kaip tas yra tankiai daroma nežinančių tēvų, yra pragaištingiausias. Vaikas yra užganēdinamas su nuskriaudimu jo busimos sveikatos ir gyvumo. Kaimų vaikai, kurie eina gulti po nusileidimui saulēs, išauga stiprųs ir tvirti ir perbuva tuos, kurie vakaroja. Nereikia bijotis, kad sveikas vaikas persimiegos.

Niekumet nemiegok drabužyje, kurį vilki dieną; niekumet nemiegok kambaryj, į kurį saulē niekumet neįeina. Miegas yra pigiausias vaistas sviete, geriausias vaistas nuo susilpnējimo, nuovargio, nerviškumo, arzumo, galvoskaudžio, alkio ir nusikamavimo. Ko pavargę vyrai, nerviškos moterys ir išblyškę vaikai reikalauja, tai miego, kurio stoka pagimdo neuralgiją, paralyžių ir beprotystę. Neimk savo reikalų su savim į lovą. Padēk į šalį visus rupesčius, jei miegas reikalingas. Nelaikyk galvos, tik tegul lova laiko tave. Jei negali miegoti, atsikelk ir susibraukyk šlapiu rankšluosčiu, o paskui su šiurkščių. Atsigulk kaip tau geriau ir kvēpuok ilgai ir giliai ir tas vienas tankiai užmigdo. Tie, kurie dirba viduje, pirm gulimo turi išsimankštyti.

Mažas Feljetonas.

Kuomet skaitai lietuviškus laikraščius, pradedi nebetikēti nē geografijai, nē žemlapiams.

Musų laikraščiai, ir jų bendradarbiai, daro stebuklus: paima kokį miestą, užsiverčia jį ant kupros ir keliauja sau kur tinkama.

Šit "Viln. Žin." N. 220 Bruxelles'į (laikraštyje parašyta — Briussel) nukēlē į Holandiją.

Galijotai! Bruxelles'į, Belgijos sostapilį, miestą turinti arti milijono gyventojų, nukelti į kitą vietą — o! to neįstengs padaryti kitų tautų laikraščiai.

Atsimenu pavasaryje kitas "V. Žinių" bendradarbis ir tokį pat juoką iškirto su Bruxelles, ir nunešē į Holandiją.

Sunku toks didelis miestas toli vilkti — nukeliauna iki kaimynēs valstybēs ir ten palieka.

Pailsēję, gal keliaus toliau?

Neužilgo rasi reikēs rašyti naujas geografijas ir išleisti naujus žemlapius.

Juk ko gero, musų laikraščiai ir jų bendradarbiai užsigeis Chicago perkelti į Šiaulių vietą, Šiaulius nugabens į Australiją, New Yorką pakeis Tiflisu!....

Pasirodo, kad iš musų laikraštininkų galima įvairių stebuklų sulaukti.

Ponios Pleirytēs-Puidienēs kompasas ir, matyti, sugedęs. Straipsnyje "Moterų kova už lygias teises" — "Vilniaus Žinių" NN. 177 ir 178 — ji pasakoja, kad Naujoje Želandijoje moters taip paniekintos — jos negali paliesti ir to valgio, kurį valgo vyrai.

Gm.... Nejaugi?

Kreipiausi į Mežujevą, A. Belį, Lili Braun. Mežujevas — Naujosios Želandijos žinovas, A. Bebel ir Libi Braun — moterų klausimo žinovai.

Pas juos nieko panašaus neradau, jie tokių faktų nežino. Jie visai kitką pasakoja.

Šit ką: Naujoje Zelandijoje moters turi rinkimo teises, ten moters abelnai turi daugiau teisių ir politiškame ir visuomeniškame gyvenime, negu kur kitur, išskyrus dabartinę Suomiją.

Matyti p. Pleirytē-Puidienē su sugedusiu kompasu, turbut, vietoje Ugninēs Žemēs, pakliuvo į Naująją Zelandiją.

Reikētų greičiausiai kapitonams — "Vilniaus Žinioms" ir p. Pleirytei-Puidienei taisyti savo kompasus. Gali laivas užlēkti ant kokios uolos ir susikulti.

Blogai be kompaso važinēti. Ir pasažierai nēra užtikrinti kus jie atsidurs.

K. Janonis.

Redakcijos atsakymai.

Apuokui. Žinutē apie žmonių skaitlių Clevelande, turinčių tiesą balsuoti, ne svarbi; ne svarbi nē policijos viršininko kalba. Todēl raštelis netilps. Pageidaujamos vien svarbesnēs žinios iš lietuvių gyvenimo, žinios apie viešus, neprivatiškus darbus ir reikalus. Aprašinējimai privatiškų reikalų laikraščiams visai netinka.

Varnas.

Poēma Edgaro Poe, išvertē V. K. Račkauskas.

Sykį, pusnakčiu, nuvargęs, aš sēdējau, pusiau snausdam's,
Begalvodam's apie reikšmę kokių ten raštų senų;
Tylumos apsiaustas, snaudžiau.... Kaž-kas tyliai surabējo,
Kaž-kas tyliai subarškējo palei sienas, už langų.
Aš maniau sau: "Atsilanko pasivēlinęs svetys —
Ką jis naujo pasakys?

* * *

Aš atsimenu tą laiką; gruodis duko — pugos užē,
Ir nuo pikto seno vējo gešo malkos kakalyj....
Vis neaušta.... Kas per kančios! Ir į mokslą pasinēręs,
Negalējau negirdēti, kaip liudējims verk' širdyj:
Mano mylimą Leonorą sau pasiēmē dangus —
Ir išardē man namus.. ..

* * *

Juda užlaidos ant lango, šilkas jų raudonas šnabžda —
Krustelējau, išsigandęs, šiurpis perpylē mane;
Nuraminimui tos baimēs į save tariu nuliudęs:
"Juk teisybē, kad svetys ten bepastogis baršk' lauke —
Taip ir yr', kad iš kelionēs pasivēlinęs svetys.. ..
Ką jis naujo pasakys?

* * *

Pamaži širdis nurimo. Sušukau tad pasikēlęs:
"Tuoj' įleisiu, palukēkit — mat, užsnudęs aš buvau —
Nuobodumas sielą drasko, gniaužo galvą nuvargimas,
Ir jums tyliai, pamažēliais ten subeldžius, pabudau" —
Ir prie slenksčio pribēgējęs, atdariau plačiai duris —
Tamsuma tik ir.... naktis.. ..

* * *

Tamsumon panēręs akį, taip stovējau, aš apmiręs,
O krutinę laužo, drasko nepažįstami jausmai;
Tamsumos žiaurus tik veidas ten už durų viešpatauja,
Ir tik tylųs-tylųs žodžiai tamsą perbēga skersai:
"Eik, Lenora...." — Ir tą žodį atkartojo man aidai....
Tamsu.... nieko nematai.....

* * *

Nusiminęs ir nuliudęs, buvau beeinąs nuo durų,
Vēl subaldyta iš lauko, bet dabar jau daug garsiau.
Tad tariau sau: "Ko drebēti? Vējas drasko langenyčią,—
Čia ne burtai, tai tik vējas siunta, duksta vis smarkiau,
Pažiurēsiu aš į lauką.... kaukia ten naktis akla....
Niekas kitas — vēsula....

* * *

Stumiau aš į lauką langą. Puikiai, dailiai senas Varnas,
Senos pasakos dievaitis, atsirado kambaryj;
Be pasveikinimo, drąsiai, pasikēlē jis nuo lango,
Ir atsitupē ant biusto, ant Pallados, palubyj,
Netol mano buto durų, tarsi užkviestas svetys —
Ką jis tokio pasakys?.. ..

* * *

Apžiurējau jį atydžiai. Nors buvau labai nuliudęs,
Bet prajuokins mane jis, taip atrodē išdidus:
"Tu be jokio esi ženklo — vienok raitelis atrodai,
Bene busi iš to krašto, kur Nakties yr' Veid's tamsus?
Pasakyk, koks tavo vardas pas gyventojus Tamsos?"
Varnas tarē: "Niekados".

* * *

Aš nusiminiau išsykio: žodis aiškiai suskambējo,
Tarsi smugis,—kas per vardas "Niekados"?.. Kas pasakys?..
Ar rasi kur-nors ant svieto kokį žmogų nelaimingą,
Pas kurį but' atsilankęs toks nepaprastas svetys,
Toksai rimtas, rustus Varnas, atkeliavęs iš Tamsos,
Dargi vardu "Niekados"?

* * *

Ir prakarkęs tokį žodį, užsirustinęs, tylējo,
Tartum žodyj' viskas buvo, jo visa tamsi siela.
Jis tupējo lengvai, puikiai — tad tariau aš patylēliais:
"Rytoj' rytą mano svetį išsineš, gal, vēsula,
Kaip draugus ir viltį nešē.... Jis į šalį lēks Tamsos!...."
Varnas tarē "Niekados".

* * *

Krustelējau nusiminęs ir to žodžio išsigandęs,
Ir tariau aš jam: "Tur buti tavo ponas nuo seniai
Yr užpykinęs likimą, kuris keršto vietoj liepē
Tą tad keistą, baisų žodį atsiminti amžinai .. ..
Tartum kokią liudną giesmę, kuri gema iš Tamsos,
Skaudų žodį "Niekados"....

* * *

Ir, žiurēdam's į jį, liudnas, nusileidau aš į kēdę,
Ir, nuleidęs skaudžią galvą, ant aksomo audēklų,
Išžabojau savo mintį ir bandžiau atspēti mįslę:
Ką tas senas, juodas Varnas, atsibeldęs iš laukų,
Man norējo pasakyti tame žodyje Tamsos,
Skaudžiam' žodyj': "Niekados"?....

* * *

Tad sēdējau ir dumojau, susirupinęs, nuliudęs,
Ir žiurējau į jo veidą, kuris degino akis;
Vieną mintį kitos keitē, kēdēj' apmiriau, sustingau....
Ant aksomo lelijinio skleidēs liampos žiburys.. ..
Ant aksomo lelijinio nebesēs žvaigždē aušros....
Nebesēs *Ji* niekados....

* * *

Cit!.... Štai vējas atgabeno kojų atbalsį po butą....
Josios rubo šilkas šnabžda.... meilųs kvepia smilkalai....
"Tad dangus man už kantrybę siunčia atgaivą krutinei,
Ir duod' užmiršties man taurę.... gal pamiršiu aš visai,
Taurę užmiršties išgēręs, apie veidą mylimos...."
Varnas tarē: "Niekados".

* * *

"Ar dvasia tu, ar gyvunas", tariau jam, pusiau apmiręs,
"Pranašauk man! Nors ir Velnias, ar įsiutus' vēsula
Čia tave į mano namą siuntē jo liudnumo daugint',
Į tą namą, kuris verkia, tarsi sumušta siela,
Pasakyk: ar bus gadynē, kuomet dings skausmai žaizdos?...."
Varnas tarē: "Niekados".

* * *

"Ar dvasia tu, ar gyvunas", aš paantrinau apmiręs, —
"Pranašauk man! Dēlei Dievo — pasakyk galų gale,
Ar tenai, kur musų Rojus, ar rasiu, tenai užžengęs,
Tos mergaitēs skaisčią dušią? ar pasitiks ji mane, —
Ar atrasiu aš ten dušia tos mergelēs mylimos?...."
Varnas tarē: "Niekados".

* * *

"Tad, jei taip, laukan, Nelabas! Į Nakties lēkk veišpatystę!"
Sušukau į jį, supykęs: "Tavo juodi apdarai
Man ganētinai pasako, kad skelbi tu vien tik melą....
Ir palik mane vēl vieną! Tavo žodis — tik melai....
Nedraskyk tu man krutinēs! Lēk laukan, prie Tamsumos!"
Varnas tarē: "Niekados".

* * *

Ir vis tupi nuo to laiko pasišiaušęs juodas Varnas
Ant Pallados balto biusto, kuris stovi pas duris;
Blizga jojo baisios akįs, — tur but, Daimonas taip žiuri —
Jo šešēlis juodaveidis slēgia kambario grindis....
Ir nuvarginta krutinē sau šventosios atgaivos
Nesulauks jau niekados!....

Gadynē šlēktos viešpatavimo Lietuvoje

(1569—1795m.)

Parašē Jonas Šliupas, M. D.

(Tąsa).

XIX.

Rokytai buvo apsigyvenę Vilniuje 1713 m., vyskupaujant Konst. Brzostovskiui; jų užduotimi buvo prižiurēti ligonius. 1743 m. vyskupas Ant. Tiškevyčius pavedē Rokytams špitolę (bepročių namą) Varniuose. 1782 m. tas beprotnamis tapo perkeltas už Varnių miestelio. Čion budavę vyriškų bepročių į 36, moteriškų į 32 visumet. Ligoniai čion "kiekvieną rytą visi klauso mišių šventų, o nedēlios dienomis atējusiu iš seminarijos du klieriku išguldinēja ligoniams mokslą krikščionišką". 1838 m. tapo pastatytas naujas ligonbutis nelygiai už senąjį gražesnis.

1783 m. kitas panēšus ligonbutis tapo įsteigtas Ringailos Kęstaičiuose, ir tasis tapo Rokytams pavestas. "Gyveno Kęstaičiuose trįs avinvedžiai Rokytos ir 30 ligonių".

Vyskupas Juoz. Arn. Giedraitis nepaklusnius kunigus dalykuose vedimo metriškų kaštų privertē užmokēti baudos po 15 rublių sidabru į ligonbučius Rokytų.

Luokēje taipgi yra buvęs ligonbutis.

Kolei laikraščių nebuvo, kalendoriai įēmē jų vietą. Pirmą tokį kalendorių parengē kun. Pašakauskis 1740 m. su antrašu "Kalendarz Jezuicki większy" 200-metinēms sukaktuvēms zokono, talpinantį savyje: 1) kiekvienai mēnesio dienai ypatas Societatis Jesu prakilnesnes savo apaštališku darbu ir išminčia, 2) katalogą provincijų ir kolegijų Societatis Jesu, 3) kardinolų ir vyskupų e Societate Jesu, 4) generolų, lietuviškųjų provincijolų, rektorių Vilniaus akademijos ir kitų senesnių kolegijų, 5) fundatorių ir geradarių zokono, ypačiai liet. provincijos. Kitas buvo to paties autoriaus "Kalendarz mniejszy", kur, apart kitų, tilpo surašas archivyskupų, vyskupų, senatorių ir dignitorių Lenkijos ir D. K. Lietuvos. 1764 m. kun. Fr. Paprockis išleido "Kalendarzyk Wileński" spaustuvēje Akademijos, o vēliaus perspausdino pas Pranciškonus Vilniuje.

Laikraščiai Vilniuje, lenkiškai spaudinami, buvo jau viešpataujant Augustui III, o gal ir pirmiaus. Toks laikraštis su herbais lietuvišku ir lenkišku yra žinomas nuo 1761 m.: "Kurjer Litewski", arba "Wiadomości Cudzoziemskie". Tarp 1760—63 m. jezuitas Baltrus Paprockis išleidinējo Vilniuje "Wiadomości Litewskie". Nuo 1770 m. ant vietos šito laikraščio pasirodē "Gazeta Wileńska", taipojau su Lietuvos ženklu. Bet apie 1780 m. jau ant vietos lietuviško ženklo pasirodē tiktai lenkiškasai erelis su karaliaus Stan. Augusto literomis. Taip jis laikēsi iki 1794 m., paskui vēl pasirodē "Kurjer Litewski". Nuo 1774 m. prie to laikraščio redaktoriumi buvo Mart. Pačiabutas.

Gyventojų nē Lietuvių nē Lenkų, pabaigusių Vilniaus universitetą, tuomet nebuvo, nes ukininkų luoma prie mokslų nebuvo prileidžiama, o bajorai negalējo su tuomi sutikti, kad "daktariška profesija galētų susitaikyti su bajorišku ženklu"! Medicinos fakultete mokinosi tiktai svetimtaučiai; už tai Vilniaus gydytojai, pabaigę universitetą, buvo iš užrubežio atējusiejie svetimtaučiai: vokiečiai, prancuzai. Žinoma, ir profesoriai negalējo buti vietiniai, bet partraukiami iš svetur.

Galiaus dar pridēsime keletą žodžių apie mokytesnius amatininkus. Taip, 1762 m. Telšių bažnyčią, naujai pastatytą, "amatininkas Jurgis Mažeika papuošē gypso altoriais". Jezuitas Žebrauskas išrašē ant popieros, kokia turi buti bažnyčia benediktinų Kražiuose, bet dar "kaipo mokytas amatininkas, rodē murininkams, kaip turi dirbti". Laikuose vyskupo Ant. Tičkevyčiaus (1740—62) iš Gartino amatininkas Podgaiskis, sumanęs iš gypso įvairius daiktus tapioti, papuošē Šidlavos naują bažnyčią gypso altoriais ir šventųjų stovylomis.

Kražiuose buvo varpų liejykla, užlaikoma J. Golzer'o, bene vokiečio.

Žemaitis Vaiciulevyčia padarē gerus vargonus Varnių bažnyčiai pabaigoje 18-to šimtmečio.

18-tame šimtmetyje buvo Varnių vyskupystēje bažnyčių 99, filijų 89, altarijų 66. Kada kaimiečiai žliugējo didžiausioje tamsybēje, tai "diduomenē, beskaitydama Prancuzų raštininkų knygas, maž ne su visu buvo tikējimą pakleidusi".

15. MASKOLIJA BĒGYJE 18-tojo ŠIMTMEČIO.

Petras Didysis jau buvo Maskolijoje savo reformas beįvesdinąs. Dabar jis pastatē ant pelkių naują sostapylį — Petrapylį (St. Peterburg). Tą dailų miestą pradējo statyti 1703 m.; tukstančiai žmonių tapo atgabenti iš savų tēviškių ir dirbo po prievarta, labiausiai ten daug buvo Mažarusių, nes Petrui labai rupējo nuslopinti dvasią tos tautos. Sako, tas triusas prarijęs gyvastį 100.000 kareivių ir darbini
1714 m. čion tapo perkelta sēdenē vyriausybēs.

Petras buvo persiskyręs su savo pačia Eudoksija Lo
chin. Veikiai jos vietą įēmē latviutē Katrē, kurią gener
Bauer buvo parsivežęs iš Marienburgo.

Petro politika buvo agresyviška. "Jo siekiu buvo valdy
ti Baltiją ir suspriausti Švedus į jų pussalį; kurstyti dalini
mus Lenkijos, idant išnaudoti iš to kįlančią silpnybę; susiau
rinti territoriją Ottomanų imperijos ir patraukti po sav
paties galybe krikščioniškąsias tautas, kurios nešē jung
Turkų ir Persų; paplatinti savo prekybą ir savo valdžią
į tolimus rytus; ir tuomi pačiu laiku įgyti svarbą ir įžiurējimą reikaluose vakarų. Tai buvo plati ir sunki programa; bet Petras triusē kiekvienoj jos išgalēje su pastebētinu stropumu ir patēmytinu pasisekimu" (Gossip).

Jis sudrutino Azovą, Taganrogą pastatydino, atstatē Kamenską palei Dnieprą, nors ir priešingai suderyboms! Štai kilo švediškai-lenkiškasis karas. "Lenkijoje Karolis įgijo pilningą pergalę, ir paniekintinas Augustas priverstas
buvo pasirašyti po nužeminančia sandora Altranštadte
(1706), kur viena iš sąlygų buvo — atidavimas Patkulio
Karoliui. Likimas šito nelaimingo vyro paliko gilią dēmę
ant atminties Švedų karaliaus; jis buvo Vidžemio ponu ir
buvo pasiųstas ponijos savo gimtinēs provincijos nunešti
skundą Karoliui IX Švedijon, tēvui garsaus vado, ant ru
bavonių, užkritusių ant jo šalies po Švedų valdžia. Ka
rolius priēmē jį su nuduota simpatija; palytēdamas įlaidži
jo petį, pasakē: "Pašnekējai už savo šalį, kaip smurtus
vyras: aš guodoju tave, toliaus varyk". Bet į keletą die
nų vēliaus jis liepē aną apskelbti kaltu vyliaus, ir nuteisē an
mirties. Vienok Patkuliui limo pabēgti iš Švedijos pirm
negu jį suimti galējo, ir jis nukako į Augusto dvarą, k
riam jis apipasakojo bēdas savo žmonių, ir parodē, kai
lengvai Lenkija galētų pasisavinti. Augustas smarkiai ne
norējo išduoti priglobtąjį, kurs buvo uždarytas Koenigštein
pylyje, Saksijoje. Dēlto jis pasiuntē sargus paēmimui ka
linio, bet šiuomi pačiu laiku jis pasiuntē ir slaptą paliepim
komendantui, kad leistų anam pabēgti. Komendantas
žinodamas Patkulį ēsant turtingu, norējo gauti
nigų nuo jo, kaipo kainą jo laisvēs, o Vidžemiet
mas velijimus Augusto, atsisakē mokēti už tai, kas
duota dykai. Jiemdviem tebsivaržant apie tą daly
oficierai atējo ir pagavo Patkulį; pirma jį nugab
ranštadtą, kur jis subuvo 3 mēnesius, pridrutinta
retēžiu prie kartuvių, ir iš ten tapo nuvarytas į Ka
kur ir tapo sulamdytas ant rato" (Morfill).

8 d. liepos 1709 m. kova pas Poltavą nubloškē
Švedijos, o pakēlē augštyn Maskoliją, kuri įgija
provincijas ir didelę dalį Suomijos Nyštadto sa
1721 m. Livonijoje ir Estonijoje jis paliko liuterišką
mą, vokiškus įstatymus ir kalbą, ir paveldētąją kon
ciją. Tik nuo 1868 m. Maskolija bandē rusifikuoti
įvesdinti pravoslaviją, maskolišką kalbą į įstatym
administraciją, nors vis dar vokiečių įtekmē laikēsi dr

Karoliui atsidurus Turkijoje, sultonas Achmet pal
tapo priverstas karēn su Maskolija ir palei Pruto upę
tapo apsiaustas. Išgelbējo jį Katrē savo mitrumu,
dis vizyrius, pristojęs ant skaudžių sąlygų, praleid
skolių armiją namon grįžti.

1717 m. caras pasiuntē ekspediciją prieš Chy
vada kniaziaus Bekovyčiaus Čerkaskio, kurs rod
sumušē kariumenę chano, bet paskui, iš pasalų
tapo su visa armija sukoneveiktas. Dabar Petras
nē suvienyti Juodmarį su Kaspija perkasu nuo Do
iki Volgai. Tuomi tarpu 1720 m. jis padarē su
suokalbį prieš Persiją ir neužilgo Petras, įēmęs D
pasisavino persiškas provincijas aplinkēse Kaspijos

Petras atliko 1717 m. dar vieną kelionę po Eu
Daniją, Holandiją, Prancuziją. Čion jis tardē p
sistemas.

Savo sunų Aleksį, kurs peikē tēvo žygius ir
o velijo grąžinti senovę, Petras atstumē nuo į
įmesdino į kalējimą už vylių ir ten nunuodindino.

Petras, mirdamas "turējo tik 53 metus am
čiaus į metus jo veiklus gyvenimo tilpo 10-syk
ir dissipacijos, negu butų pakelti galējęs jeib-koks
žmogus. Jis kyšo kaipo viena iš labai prakilnių,
aprašomų figurų visoj istorijoje, ar imtum kaipo ž
kaipo valdimierą. Kaipo žmogaus — jo blogos
buvo skaitlingos ir stambios. Jis buvo goslus,
neteisus, net iki padugnių savo budo. Vienok, jis
bus, kaip isrodo, tyros mailēs, drutos draugystēs,
atvirumo, kiltadušaus gerumo. Jis visuomet buvo
lankumo sauvalus; tačiaus tankiai prigulējo nuo tik
čių, į kokį kelią jo palinkimai pakrypsta. Kartais
vo kraugērus ir nejautrus kankynēms to, kurs kant
vo išlaikyme; bet-gi vēl, daugelyje kryzių savos k
jis pasirodē sutaikus beēsąs ir lengvai perprašoma
čiai dēlto, kad jis taip buvo savimi įsitikējęs, jog
silpnybę atkeršto tiems, kurie neturējo jokios galēs.
iš papratimo girtuoklis, jis buvo gabaus blaivumo p
laiką; vienok, nors jo girtumas tankiai įteikdavo nau
ką ir skudrumą jo morališkam kreivumui, jo drau
biausiai jo bijojosi, kada jis buvo blaivaus proto.
valdimieras — tai nedaugis turējo taip plačią, taip
taip pilningą, taip patenkančią įtekmę. Jis sutvērē
Maskoliją. Atmaina, naminiuose dalykuose padaryt
vo smarki, radikališka ir ilga. Šalin jis nusviedē kon
jines gvarantijas, už kurias Romanovai buvo pasig
ir įsteigē absoliutizmą kuomi įdomiausį. Palytējo ne
ramas administracijos, bet įsmigo į pačią draugijos
pakylint jos pobudį iš daugelio pusių, ir tačiaus sume
navatną mišinį tarp fantastiško blizgēsio totoriškos
nacijos ir tarp budų gyvenimo vakaruose. Užrubeži
reikaluose atmaina buvo net dar labiaus tēmytina; n
Petro prasideda pagrindos politikos intrigų, įsikiši
prisisavinimų, kuri buvo vedama su taip nesisvarstan
stovumu decizijos, ir su taip įstabinančiu patekimu
jog, imant nuo jo gadynēs, patrigubino plotą teri
Maskolijos, ir suteikē pagabumą Maskolijai traukti
iš kiekvieno pažymaus atsitikimo ar Europoje, ar Az
(R. Gossip.).

Nuo Petro iki Povilui I viršvaldyba Maskolijos
rankose moterų. Su pagelba Menšikovo, Katarina I
apšaukta carica, nežiurint į rugonę ir priešginybę didž
Ji sumažino pagalves. Daug išguitinių paršaukta ta
Sibērijos. Kazokams tapo privilegijos sugrąžintos. P
Petro velijimo, ji įsteigē mokslų akademiją Petrapylyje,
gal plianą Leibnitzo. Taip-gi ir rubežiai platinosi: G
giją iš savos dēkos kunigaikštis padavē. Prekybos s
įvyko su Kynų žeme, prie ko Pekine tapo pastat
tainē, dvi cerkvi ir seminarija. Su Karoliu VI V
ji sutarē aljansą. Tik nuo Danijos nesisekē atimti H
kunigaikštystę. Menšikovas turējo jos išsitikējimą,
uršumu bei mēgimu puikēs visiems baisiai įsipyko
tarpu mirē Katarina gegužyje 1727 m. Įpēdinį s

vo pavedusi auklēti liuteriškių pastoriaus sunui grovui Ostermanui; dabar Menšikovas tapo regentu ir dar labiaus išdidējo. Tačiaus, kaip-kur Menšikovas suminkštino Petro žiaurumus; štai jis leido Mažarusiams išsirinkti atamaną, kas buvo jiems uždrausta dēl jų nepaklusnumo.. Dolgorukij darē pinkles prieš Menšikovą. Galiaus, Petras liepē regentą išbanityti į Sibēriją, kur jis varguose pabaigē savo amžių 1729 m. Dabar už tai Dolgorukiai taip pat despotiškai elgēsi, jie ir sēdenę sosto atgal perkēlē į Maskvą. Caras tik vien medžiojo, iki, užsikrētęs rauplēmis, mirē sausyje 1730 m. Su juomi išgęso vyriškoji linija Romanovų. Maskolija įsikišo į išgujimą Saksų Moritzo iš Kuršo, kurį ans norējo paimti, apsivesdamas su Ona, apnašlējusią ercogiene. Ir Ona velijo su juomi susituokti, bet, maskoliams pasipriešinus, iš sutuoktuvių niekas neišējo. Tačiaus Kuršą maskoliai tik prie Katarinos II teįgijo.

Maskolijos sostas teko našlei Onai, Kuršo ercogienei, dukterei Ivano, pusbrolio Petro Didžiojo. Senatas buvo jai padējęs šalygas, ant kurių ji pasirašē, bet tą susiaurinimą despotybēs (—atsižadējo kelti karą ar daryti taiką, uždēti naujas pagalves, atsvetinti domēnas, tekēti už vyro ar paskirti tēvonį, nesivežti Bironą į Maskoliją —) veikiai ji atmetē šalin, ir savo priešgynas tai išvijo į Siberiją, tai įtrenkē į kalējimą. Veikiai ji išleido ukazą, kad visi ponaičiai turi mokintiesi skaityti, rašyti ir šokti. Dvariškiai turējo baisiai puoštiesi, nors jie ant kuno nevalyvais buvo... Peterburgas tapo pagražintas, kanalas iš Ladogos ežero užbaigtas, įvesta ir patobulinta tapo išdarbysta šilkų ir vilnų, kasyklos Uralo ištyrinētos, kelionē į Kamčatką (suradimui, ar Sibērija susiduria su Amerika) tapo atlikta, šalis Kirgyzų užimta, naudingos sudermēs pirklybos sutartos su Kynais ir Anglais. Tiesa primogenituros, įvesdinta Petro Didžiojo į Maskoljos įstatymus lobių dalykuose, tapo dabar panaikinta, kaipo svetima slavų dvasiai. Diduma nuopelnų tame visame priguli ministrui Ostermanui. Vokietis Munich, kurs buvo atsiženklinęs mušyje pas Malplaquet, dabar vadu buvo armijos; jam įsikišant, Augustas III įgijo ijos sostą. 1735 m. nutarta tapo užimti Azovą, Kri- r užviešpatauti Juodmares. Prasidējus karui 1736—39), ustrija ant Turkų pasaliai užpuolē, bet smagiai suko- kta, neteko Belgrado, ir Dunojus, Saara bei Unna jo rubežiumi tarp abiejų imperijų. Tai-gi, Maskolija, nustojo 100000 žmonių, nieko nelaimējo, nes nē Azoas ekliuvo, nē jos laivai negavo važinētiesi po Euksiną. — hie Birono įtekmē augo. 1737 m. jis per Maskolijos dik- pastojo Kuršo kunigaikščiu. Galiaus, paskyrusi re- tu Bironą, Ona mirē. Bironas savo dominacija perējo ką: tēvus jauno įpēdinio jis uždarē į Žieminį Rumą, maršalą Munichą, kuris tad umai parupino suēmimą ono ir jo išgujimą į Sibēriją. Trumpai regentavo prin- sa Brunsviko; daktaras Lestoeq, kuris buvo sēdējęs Pa- iaus Bastillēje, o potam išguitas į Sibēriją, sudarē suo- bį, ir štai Elzbieta tapo pakelta ant carų sosto.

Elzbieta buvo smarki, tiksli, neteisi, nors tolyregē, kiegudri palestuvē. Prakilnųs vyrai tapo apkalinti ir mir- i pasmerkti, tarp tų Munich ir Osterman, kuriuodu ga- us tapo į Sibēriją išbanityti, kur pribuvo keletą metų vē- s ir pats Lestoeq, kada teko jam susiginčyti su kancleriu tuževu. Nors knutas buvo tankiai vartonēje, tačiaus bau- nirtimi Elzbieta prašalino. Ji įsteigē ypatingą inkvizi- Slaptą Kanceliarijos Teismą — kurio rankose buvo tis ir turtai kiekvieno žmogaus. Skundikai gaudavo nimą lobiais apškustojo. Paskundimai tokios rųšies ardu "Slovo i Dielo" buvo žinomi nuo dienų caro Ale- Pirmsēdis Bestužev, po ilgų metų kankinimo kitų, jo auka ir pateko į Siberiją. Elzbieta buvo baisi despotē. vienas, pro jos rumą praeidamas, turējo kepurę nusi- Smarkiai užgynē pasnikų mete valgyti mēsą, biau- i ir uždraudē girtybę. Ji pati buvo baisiai nevalyva, bet baudē už tą nuodēmę. Vēliaus baimijosi, kad jos muštų, miegojo tiktai dienomis, ir tai po sargyba. — gtam, ji pagerino reikalus imperijos. Gyventojų skait- augo. Ji įsteigē ir apdovanojo keletą mokslišku įstaigų. s buvo didelē popiška reakcija ir baisiai persekiojo ras- inkus, ji įsteigē pirmą universitetą Maskvoje po įtekme Šuvalovo, maskoliško mecenaso savo gadynēje. Jos ymas pagarsējo genijumi Lomonosovo ir Sumarokovo. ovas atidarē teatrą Peterburge po protekcija caricos. obē jauną maskolių literaturą ir buk pati rašinējusi s. Pati muzikantē, ji reikalavo, kad muzika butų u visatinos edukacijos. Karē su švedais tapo užbaigta ascy 1743 m., ir Kymenēs upē tapo rubežiumi. Laike ; dēlei "austriškos sukcessijos", ji stojo prieš Prusijos ikį ir jos vadai Apraksin, Fermer, Soltykov ir Totle- aimējo tulą pasisekimą. Laike tų imtynių Elzbieta mi- 762 m.

Jos įpēdinis Petras III buvo nelabas, goslus, girtuoklis, čius ir mimiką mylįs caras. Jo pati buvo Katarina eina, didelio gražumo moteriškē, gabi ir išmintinga, s ir valdžios godi. Sutuoktuvēs buvo labai nelaimin- Petras kreipēsi prie paleistuvingo gyvenimo, o Kata- pastojo savo laiko Messalina. Jos pirmu numylētiniu grovas Soltykov, potam Lenkas Stanislovas Poniatov- kurs buvo *attache* Britiškos ambasados, paskui Grigas . Petras tuojau panaikino Slaptąją Kanceliariją ir kē iš banitos 17000 žmonių jos išguitų, tarp kurių bu- Lestoeq, Munich, Bironas ir k. Panaikino muitą nuo kos. Nuo didžiunų jis atšalino tulus susiaurinimus, ant- Elzbietos. Sumažino kunišką pliekimą kareivių. Nuo ų žmonių priiminējo peticijas ir klausinējo apie prie- jų skundų. Bet jis apstabdē karą prieš Pridrikį ir vē atgal, kas jau buvo užimta. Armijoje įvesdino pru- taktiką ir grosą. Bandē gvardiją pakasavoti. Popams nusikarpyti ilgas barzdas; liepē išmest "idolus" iš cerkvių, o pas save įtaisē liuterišką koplyčią. Kliosto- emes imperijoje jis pridējo prie savo karunos domēnų, s bei abatams paskyrē pensijas ir sumas užlaiky- uninkų. Žinoma, tas viskas prisidējo labai pre jo iškumo. Priegtam, pats įsimylējo į grovienę Vo- rengēsi skirtis su Katarina, kuri buvo patraukusi popus, armiją, didžiuniją. Besirengiant į ekspedi- Daniją, Katarina prisitraukē gvardiją, apsišaukdi- atrica Petrapilyje, Petras tapo suimtas, nusiųstas į Robšaką ir ten nuzurdotas Aleksio Orlovo ir k. rina II nuo liepos 1762—96 m. viešpatavo su pasi- blizguliavimu, atsižymējo paleistuvingumu, begar- i beširdgraužumu. Tuojau ji duosniai atlygino rie palaipino ją ant sosto, ir pašaukē ant urēdų vy- p Bestužev, Biron, Jurą Holšteiniškį, Munichą m., budamas gubernatoriumi Livonijos ir Estoni- ienok veikiai radosi daug malkontentų*) ir pre- ų, kurie tapo išgalabyti, o jų pasekējai sutaikinti. usikratē nuo prusiškų komplikacijų. Kilus rauplēms, s rauplių tapo įvesta. 1766 m. sušaukē suējiman

---

Leitenantas Mirovič, kurs iš Šlisselburgo bandē išvaduoti kniazių Ivaną, tapo 1764 m.

(Pabaiga bus).

EMILE ZOLA

RYMAS

ROMANAS

VERSTA IŠ FRANCUZŲ KALBOS

(Tąsa).

kunigaikščio Matteo Buondžiovani sesuo, kuris turējo jau penkis vaikus ir buvo apsivedęs su viena angle iš Martimer giminēs, kuri davē jam penkis milijonus dalies. Buondžiovani šeimyna prigulējo prie aristokratiškos šeimynos Ryme, kuri dar užlaikē savo turtus. Ji teipgi turējo iš savo giminēs du popiežius, kas vienok nekenkē kunigaikščiui Matteo prisidēti prie Kvirinalo, drauge nesipykstant ir su Vatikanu. Politikoje jis buvo labai liaunus, svyravo į visas puses, žiurintis koks putē vējas; labai šykštavo, norējo padidinti savo turtus ir sustiprinti galybę, nes gerai suprato, kad jo luomui grasina neišvengiama mirtis. Ir toje šemynoje, kuri buvo žinoma visam miestui, atsitiko skandalas, kuris pagimdē begalinius liežuvius. Čelija staiga įsimylējo į kaszin-kokį oficierą, su kuriuo visai ir nepasižino; kalbējo, kad įsimylējusiejie, kasdiena susitikdavo Korso, jie galējo ir tiktai ten galējo vienas į kitą pažiurēti; kalbējo taipgi apie neperlaužiamą mergaitēs tvirtumą, kuri, pasakē tēvui, kad neištekēs už kito, laukē, tikēdama, kad ją išleis už to, kurį išrinko jos širdis. Bet blogiausia, kad tas oficieras, Attilio Sakko, buvo atstovo išsišokelio Sakko sunus, kurio popiežininkai nekentē, nes jis visuomet gali padaryti biauriausius daiktus.

Abi mergaitēs dar pačioje kudikybēje prisiekē mylēti viena antrą amžinai; Benedetta, viresnē už draugę penkiais metais, rupinos apie ją kaip motina.

— Vadinas, tu dar vis nenori įgauti proto, — tu dar vis svajoji apie tą jauną žmogų?

— Mano miela, nejaugi ir tu nori pripildyti mano širdį skausmais?.... Attilio man tinka ir aš jo noriu. Tiktai jo, girdi tu! — ir nieko kito.... Aš jo noriu, aš jį turēsiu todēl, kad jis mane myli ir aš jį myliu.... Tai labai paprasta.

Pierre, sujudintas jos žodžiais, rimtai pažiurējo į ją. Jos meili figura priminē skaisčią leliją. Aukšta kakta ir nutikusi nosis, nekaltai suciauptos lupos, už kurių slēpēsi balti lygus dantys; šviesios, skaisčios, tartum šaltinio vanduo, ir gilios, tartum bedugnē paversime, akys; lygųs, kaip atlasas, skruostai. Nē šašelio neramumo arba žingeidumo nebuvo galima pamatyti jos atvirame regējime. Ar ji manē? Ar žinojo jį ką nors? Kas galētų pasakyti! Prie jos traukē kaszinkoks slēpinys, kuris buvo įsikunijęs tame jauname ir nekaltame sutvērime.

— O, brangi, — atkirto Benedetta, — neatkartok, meldžiama, mano liudnos istorijos. Sunku sujungti popiežių su karalium.

— Bet tu nemylējai Prada, — pasakē Čelija, — o aš Attilio myliu. Gyvenimo tinklas ir yra, — reikia mylēti.

Tas sakinys, kurį taip tiesmukai ištarē tai nieko nežinantis kudikis, taip smarkiai sujudino Pierre'ą, kad jo akys užpludo ašaromis. Meilē, taip! — tai visų klausimų išrišimas, santaika tarp visų tautų, sutikimas ir linksmybē visame pasaulyje! Bet dora Serafina atsikēlē iš savo vietos, turbut, dasiprotējus, apie ką taip karštai kalba jos draugēs. Ir ji akimis pamerkē į doną Vidžilio, kuris tuojau tyliai pasakē Pierre'ui, kad laikas išeiti. Išmušē vienuoliktą valandą. Čelija ir jos teta pradējo atsisveikinti. Advokatas Morano, matyti, norējo užlaikyti ant kelių minutų kardinolą Sarno ir Nani, kad pasikalbēti atviriau apie nekurias kliutis, kurios įvyko prie Benedettos jungtuvių panaikinimo. Pirmame salione Benedetta, išbučiavusi Čeliją į abudu skruostus, labai meiliai atsisveikino su Pierre'u.

— Rytoj rytą, kuomet aš rašysiu Vikontui, aš jam pasakysiu, kaip linksma mums tamstą matyti. Neužmiršk dešimtoje valandoje nueiti pas dēdę kardinolą.

Ant viršaus, trečiame aukšte, kuomet Pierre ir donas Vidžilio, kiekvienas su žvake rankose, turējo atsisveikinti, Pierre negalējo susilaikyti nepaklausęs dono Vidžilio:

— Juk monsinjoras Nani — labai įtekminga ypata?

Donas Vidžilio sumišo ir ištiesē ranką, tartum norēdamas apkabinti visą pasaulį. Paskui jo akyse sužibo žingeidumo ugnelē, kuri degino ir jį.

— Tamsta ji pažinai seniau, ar ne teip? — paklausē jis, neatsakydamas ant užduotojo klausimo.

— Aš? Ne!

— Nejaugi?.... Na, o jis labai gerai tamstą žino. Praējusi pirmądienį jis kalbējo apie tamstą taip aiškiai, kad man pasirodē, jog jis žino menkiausias tamsos gyvenimo smulkmenas ir labai gerai pažįsta tamstos budą.

— Aš niekuomet negirdējau nē jo vardo.

— Vadinas, jis pasistengē surinkti žinias apie tamstą.

Donas Vidžilio nusilenkē ir išējo į savo kambarį. Pierre labai nustebo, atradęs savo duris atdaras ir sutikęs Viktoriną, ramiai išeinančią iš jo kambario.

— A, tai tamsta, ponas kunige? Aš norējau ypatiškai persitikrinti ar tarnas viską prirengē, kas tamstai reikalinga. Tamsta ten atrasi žvakes, vandenį, cukrų, degtukus. O iš ryto, ką liepsi paduoti? Kavą? — Ne, gryno pieno su pyragu? — Gerai? Aštuntą valandą, ar ne teip? Atsilsēk ir išsimiegok gerai. Žinai, pirmosios naktys, kurias aš praleidžiau toje baisioje pilyje. Aš neišpasakytai bijojau numirēlių. Mirusiejie, žinai, taip džiaugiasi tuo, kad mirē.... Jie niekuomet nebenori keltis iš kapų.

Pierre pasiliko vienų vienas, nudžiugęs, kad gali išsitiesti ant lovos ir buti nuošalyje nuo tų žmonių draugijos, kurie, tartum šašēliai, tai žuvo, tai švituriavo prieš jį menkai apšviestame kambaryje. Numirēlių šašēliai— tai kenčiančios senei mirusių žmonių vēlēs, kurios įsikunija į mus, idant vēl iš naujo mylēti ir kentēti. Ir, nežiurint į tai, kad, dieną taip ilgai pramiegojo, jis niekuomet nesijautē taip nuvargęs, niekuomet dar nejieškojo nusiraminimo miege; viskas susijaukē ir susiliejo jo galvoje, — jis abejojo, ar jis viską girdējo ir matē. Kuomet jis pradējo taisytis, jam vēl pasidarē taip keista, kad jis vēl miegos tame svetimame name, ir buvo momentas, kuomet jam pasirodē, kad ne jis juda, bet kaszin-koks kitas žmogus. Ką manē tie žmonēs apie jo knygą? Kam užkvietē jį apsigyventi tame rustame rume, kuris, kaip jam išrodē, buvo jam priešingas? Ar ji nori padrąsinti ir sustiprinti, ar, priešingai, sumušti ir pergalēti? Ir visame salione, į kurį žiurējo jo akys, jis dabar tematē tiktai doną Serafiną ir Morano, sēdinčius iš abiejų pakuros pusių, o už puikios Benedettos galvelēs buvo matyti besišypsąs monsinjoro Nani veidas, su gudriomis akimis ir sučiauptomis lupomis, nuo kurių nenuslinko nenumalšoma energija.

Jis atgulē, bet greitai vēl atsikēlē; jam taip buvo trošku, kad jis pribēgo prie lango, visai jį atidarē ir pasirēmē ant jo. Į jį pažiurējo tamsi naktis, visas gorizontas buvo apsiauptas tirštu juodumu. Žvaigždēs pasislēpē už debesių, ir dangiškas skliautas karojo, tartum kokia sunkenybē; namuose, priešais jį seniai miegojo, nē viename lange nešvietē žiburys, tiktai tolumoje, tartum žieželka, drebējo garinio ragelio šviesa. Veltui jieškojo jis Janikulio. Viskas paskendo tamsumos juroje, visi dvidešimts keturi Rymo amžiai, senas Palatinas, dabartinis Kvirinalas ir milžiniškas šv. Petro bažnyčios bokštas — viskas pranyko tamsumoje. O apačioje jis nieko nematē, net negirdējo Tibro užimo, tos mirusios upēs mirusiame mieste.

III.

Ant rytojaus, dešimtoje be bertainio, Pierre nusileido į pirmutinįjį rumo augštą, sunkus vakarykštis upas, ir abējonēs, ir neįsitikējimas, kurie jį buvo apēmę prie pirmojo pasimatymo su Rymu, kelionēs nuovargis, viskas tas dabar pražuvo. Oras buvo toks puikus, dangus buvo toks skaistus, kad jo širdis ēmē vēl plakti, jame vēl atsirado viltis.

Durys į kardinolo Bokkanera prieškambarį buvo atidarytos iki galui. Kardinolas turējo svečiams keturis didelius kambarius šešių metrų augštumo, su langais į nedidelę gatvę, kuri siekē Tibrą: saulē niekuomet nejeidavo į juos per augštus namus, kurie niuksojo priešais. Bute buvo palikti puikųs pirmųjų kunigaikščių mebliai, Bet niekas jų nepriżiurējo, niekas neužlaikē tvarkos, popieriai kabojo ant sienų apdraskyti, meblius ēdē dulkēs....

Pierre lengvai sudrebējo, įējęs į pirmąjį prieškambarį, paskirtą tarnams. Kitados ten ant sargybos stovējo du popiežiaus žandarai munduruose; dabar ten buvo tik vienas tarnas. Ypatingai metēsi į akis stovintis prieš langą apdengtas raudona gelumbe altorius, ant kurio kabojo baldakymas, taipgi aptrauktas raudona gelumbe; po baldakymu buvo išsiutas Bokkanera gerbas sparnuotas drakonas, pučiantis ugnį ir devizas: Bocca nera, Alma rossa". Ten buvo matyti raudona pranokējo kardinolo kepurē, — sena ceremonijų kepurē; ant sienos buvo pakabintos dvi raudonos pagalvēlēs ir du senobiniai skēčiai. Didžiausioje tamsumoje, rodos, girdējosi lengvas atsargus žiurkių krabždējimas, kurios graužē tas apgailētinas praeities liekanas, kurios nuo vieno prisilitējimo galējo pavirsti į dulkes.

Antrasis prieškambaris, taipgi labai didelis, kuriame kitados dirbdavo sekretorius, buvo tuščias; Pierre perējo jį ir tiktai trečiame, poniškajame prieškambaryje jis atrado doną Vidžilio; dabar kardinolas telaikē visai mažai tarnų; jo sekretorius turēdavo dirbti prie pačių durų buvusiosios sosto salēs, kurioje jis dabar priimdavo svečius. Donas Vidžilio, liesas, geltonas ir krečiamas drugio paroksizmų, sēdējo prie nedidelio prasto juodo stalo, apverstas visokiais popieriais. Įsigilinęs į skaitymą kokio ten dokumento, jis pakēlē galvą, pažino atējusį ir tyliu balsu, beveik šnibždēdamas, pasakē:

— Jo šventenybē užimtas.... Meldžiu palaukti.

Ir paskui jis vēl nugrimzdo į skaitimą, nenorēdamas daugiau kalbēti.

Pierre, neišdrįsdamas atsisēsti, pradējo apžiurinēti kambarį. Jis buvo visiškai apleistas, labiau už pirmus du, — žali šilkiniai, nuplikę popieriai, priminē peržidējusias ant medžių samanas. Bet lubos vis dar buvo gražios; ant jų buvo daili freska — vieno Rafaelio mokinio darbas. Ant aukuro, prie didelio kryžiaus kojų iš juodo medžio ir drumblo kaulo, gulējo kardinolo baretas.

Apsipratęs su tamsuma, Pierre pamatē kardinolo portretą naturališkame didume. Jis buvo išeiginiame kostiume, — raudonoje šilkinēje sutanoje, stuloje ir su dailiai užmesta ant pečių mantija. Aukštas septynių dešimčių metų senis tokiame bažnytiniame apsitai-

(Toliaus bus.)

IŠ VISUR.

‖ Londone išeinanti "Labour Gazette" persergsti norinčius į angliškas valdybas: Kanadą,Australiją, Naują Zelandiją ar pietinę Afriką keliauti išeivius. Vien merginos tarnaitēs ten gali dar gauti kokį nors uždarbį, vyriškiams darbininkams darbo nēra. Australijoj, Qeenslande ir Vakarinēj Australijoj vien norinti ant farmų gyventi gali važiuoti; toki gali gauti dykai 160 akrų žemēs ir pašelpą triobų pasistatymui. Dirbtuvēse visur sumažējo darbai.

‖ Orenburge policija užtiko pakasą, kuris buvo nukastas iš žydiškos sinagogos į maudynę kalējimo, kuriame laikomi politiškiejie prasižengēliai. Ola buvo iškasta, reikējo pramušti tik asfaltines Grindis. Oloje buvo sudēti drabužiai 12 vyriškių.

‖ Čekijos sostapilyj Pragoj 21 d. spalių užgimē smarkios muštynēs terp čekų ir vokiečių, kurių stabdymui atsējo šaukti kariumenę. Čekai išdaužē langus vokiečių teatre ir pardavinēse. Skaitlius sužeistų žmonių yra labai didelis.

‖ Sulyg rando surinktų žinių, turinčių teisę balsuoti, renkant parlamento atstovus, Vengrijoj yra 4047671 ypata; tame skaitliuje nemokančių skaityti yra 1534443, baigusių pradines mokyklas yra 1732534, vidutines 866237, augštesnes 227791.

‖ Ant Filipinų salų, Cagayen klonyj, 12 d. spalio siautē audra ir vētros. Užgimusiuose tvanuose prigērē su viršum 800 žmonių. Mieste Aparri užtvinę vandens nunešē su gyventojais 300 namų. Miestas Hagan likosi suvisu išnaikintas.

‖ Londono laikraštis "Daily Mail" praneša, jog Serbija sušaukē po ginklu rezervos kareivius, užsteliavo 300 mašininių kanuolių ir 400 kariškų automobilių.

‖ Mieste Amoy, Chinuose, susekē sukalbį prieš urēdninkus. Sukalbininkai buvo sutarę, laike atsilankymo uoste Amerikos kariško laivyno užmušti augštas užimančius vietas chiniškus urēdninkus.

‖ Dēl demonstracijų prieš Londono parlamentą, 20 suimtų moterų kovojančių už lygias teises teismas pasmerkē kalējiman nuo 3 sanvaičių iki 3 mēnesių.

‖ Čekijoj, netik Pragoj, bet teipgi miestuose Gablonz, Budveis, Teplitz ir Karlsbad buvo susimušimai čekų su vokiečiais. Randas laukia dar didesnių riaušių. Rando laikraštis "Fremdenblatt" persergsti gyventojus, gazdina juos kariška diktatura, jeigu riaušēs nepasiliaus.

‖ Vengrijoj prapuolē buvęs ministeris Latkočy. Mat jis apkaltintas buvo už ēmimą kyšių ir suklastavimą dokumentų. Matyt negalējo iš tų apkaltinimų išsiteisinti, todēl išdumē kur į užsienius.

‖ Maskolijos universitetų studentai dar vis streikuoja. Per tą nori priversti ministerį atsiimti atgal uždraudimą moterims laisvoms klausytojoms lankyti universitetus.

‖ Belgijos sostapilyj Bruxellej sudegē telegrafo biurai ir pertai telegrafiškiejie susinešimai miesto su provincijoms ir užrubežiais likosi pertraukti ant kokių 10 dienų.

‖ Turkija pertraukē tarybas su Austrija reikaluose galutino priskyrimo Bosnijos ir Hercegovinos prie Austrijos ir apreiškē, jog tą klausymą, priešais Austrijos norus, paveda išrišti Europos viešpatysčių kongresui.

‖ Laike paskutinių vētrų pietinēj Azijoj prazuvo 2600 žmonių. Mieste Chang-Chew vētra sugriovē 3000 namų, o juose 1100 ypatų likosi užmuštų

‖ Liepojui likosi suareštuotas kariško laivyno jurininkas Ostaškov. Jis, mat, su pagelba pragariškos mašinos, stengēsi išmesti į padanges stovintį Liepojaus uoste karišką laivą "Slava".

‖ 23 d. spalių atsibuvo iškilmingos laidotuvēs kuno pagarsējusio laike karo su Maskolija japoniško jenerolo Nodzu.

‖ Kaip paduoda maskoliškas laikraštis "Reč", pereituose metuose Maskolijoj kariškiejie teismai nužudē 627 civiliškas ypatas ir 834 kareivius.

‖ Prancuzijoj, mieste Rheims, teismas pasmerkē 13 mēnesių kalējiman trįs amerikonus vagilius.

‖ Portugalijos valdybose, ant vienos Azorų salų, salos Terceira, iš naujo pradējo smarkiai siausti azijatiškas maras.

‖ Japonijos randas garsina, jog sukilimas Koreos gyventojų likosi galutinai suvaldytas.

‖ Laike paskutinių sniego darganų Kanadoj sušalo daug ganančių bandas piemenų; pražuvo daug galvijų, ypač gi avių. Ant Many Island sušalo 3000 avių.

‖ Atmokēdami čekams, vokiečiai Pragoj, Gablonze, Budweise ir Teplice išdaužē čekiškų draugovių ir kliubų butų langus.

‖ Tarybos terp Bulgarijos ir Turkijos likosi pertrauktos, Bulgarijos pasiuntinys sugrįžo į Sofiją.

‖ Vidurinēj Europoj užstojo jau šalčiai: termometras nupuolē iki 7° žemiau užšalimo ženklo. Šlezijoj pusētinai pasnigo.

‖ Gelžkelio traukinyj nusišovē generališkasis Amerikos konsulius Berlyne Silas McFarland.

‖ Maskolijoj pasibaigē jau universitetų Peterburgo, Maskvos ir kitų miestų studentų streikai.

‖ Austrija uždraudē gabenti ginklus į Serbiją ir Montenegro, kas iš naujo vēl suerzino serbus.

VIETINĒS ŽINIOS.

— Šitame metų laike Chicago džiaugiasi savo geriausia sveikata. Sveikata jo gyventojų šįmet nepaprastai gera. Mirčių skaitlius už savaitę, pasibaigusią 10 d. šio mēnesio, buvo bēveik 2 nuošimčiais mažesnis, kaip pereitą savaitę ir kuone 1½ nuošimčio mažesnis, kaip tą pačią savaitę pereitais metais.

Sulyginant su pereitais metais, šiame mieste atsitinka mažiau mirčių nuo plaučių uždegimo, uždegimo vidurių, influenzos, džiovos, nerviškų ligų ir širdies ligų. Iš kitos pusēs yra daugiau ligų nuo viduriavimo, paeinančių nuo vasaros karščių.

Uždegimo plaučių ir vidurių sanlygos yra daug geresnēs, negu paprastai šitame metų laike jos buva. Buvo tik 3 mirtys nuo uždegimo vidurių, 5 mažiau, sulyginus su šita savaite pereitų metų, ir tik 34 nuo uždegimo plaučių prieš 58 pernai metais ir 41 pereitos savaitēs šių metų.

Kaip ir praeitais mēnesiais, mirtys buvo tankiausios ten, kur slavų daugiausiai gyvenama, kur nežinybē priderančio maitinimosi viešpatauja ir nepaisinimas padavadijimų. Tas, žinoma, yra bēdiniausiose miesto dalyse ir labiausiai susikrušusiose. Iš 442 mirčių terp kudikių 302 buvo terp svetimšalių,, kurių dauguma yra slavai.

Inspektoriai praneša apie nelemčiausį maitinimą kudikių. Pas tulas slaviškas tautas yra abelnai priimta duoti kudikiui alų ir terp tų žmonių kudikiai daugiausiai miršta. Teipogi paprasta yra duoti visokias dešras nubovinimui kudikių.

— Pereitos subatos vakarą, į Ohlando saliuną, ant kertēs Hurron ir Wood st., atējo keli plēšikai ir ištuštino kasą. Bēgant su pinigais plēšikams, šinkoriui pagelbon pasiskubino paslapti policistai ir vieną plēšiką, kokį ten Jamesą Wilsoną teip sunkiai pašovē, kad jis ant rytojaus pasimirē.

ną plēšiką, kokį ten Jansą Wilsonational teatre, kad ir nedaugiausiai žmonių lankosi, bet jie laikosi. Itališkosios trupos giesmininkai geresni už angliškus giesmininkus. Šitą savaitę angliškoji trupa davinēs Marthą, o itališkoji "Lucią"; kitą gi sanvaitę angliškoji giedos "Bohemian girl", o itališkoji "Traviatą".

— Pereitą nedėlios dieną likosi suareštuotas saliuninkas Charles Slowinskį, gyvenantis pn. 74 Emma str., kadangi jis šovė, supykęs, į savo kaimyną Feichtą ir jį pašovė į koją. Feicht soko, kad Slowinski piktas ant jo už kokią ten merginą.

— Pereitą nedėlios vakarą į mergnamį pn. 48—50 S. Peoria str. atėjo gelžkelio tarnas Edward Silk. Kadangi jis užsilaikė neramiai, namų užlaikytoja, Elise Brown, liepė jam išeiti, bet Silk ne klausė. Narsi moteriškė griebė jį už apikaklės ir norėjo laukan išmesti, bet vyras išsitraukė revolverį ir paleido šuvį; pataikė į krutinę. Mirtinai pašautą moterį nugabeno ligonbutin. Šovėjui iš syk pasisekė pabėgti, bet jį paskui detektyvai sugavo.

— Garick teatre, ant Randolph str. nuo panedėlio pradėjo lošti pagarsėjusi maskoliška aktorė Nazimova. Lošia ji angliškai, ypač Ibseno dramas. Pradeda nuo "Noros".

— Pereitos nedėlios dieną, besidarbuodama virtuvėj savo namuose pn. 56 Oak st., puolė be žado ant girndų Emma McDown ir atliko ant vietos.

GODOJAMOJI REDAKCIJA!

Sumaniau išleisti Didelį Amerikos Lietuvių Albumą, tikėdamas tuom patarnauti mųsų literaturai, o kas svarbiausia, — palikti ateičiai aiškų atspindį veikimo lietuviškos visuomenės Amerikoje. Kadangi surinkti tam Albumui medegą galima vien tik su tos lietuviškos visuomenės pritarimu ir pagelba, todėl malonėkite patalpinti Jusų gerbiamjame laikraštyje mano nuoširdų meldimą, kad visi prijaučiantiejie tam mano sumanymui malonėtų prisiųsti kaip savo, teip ir draugų, draugių, bei pažystamųjų fotografijinius paveikslus kartu su trumpais aprašymais: keno paveikslas, iš kur ypata paeina, kur gyvena, kuom užsiima ir tt. Pageidaujami yra paveikslai kaip visuomenės veikėjų (laikraščių leidėjų, redaktorių, sandarbininkų, parapijų klebonų, vikarų, klierikų, vargonininkų, zakristijonų, komitetų, organizacijų ir draugysčių viršininkų, daktarų, rašėjų, mokytojų, moksląeivių, kalbėtojų, agitatorių, biznierių ir tt.), teip ir darbininkų grupų, daininінkų chorų, teatro ratelių, orkestrų, draugysčių, vestuvių, šeimynų, pavienių ypatų (kaip merginų, teip ir vaikinų), susirinkimų, pikninkų, susivažiavimų ir tt. ir tt. Iš visų tų paveikslų bus atspausdinta graži knyga, kurią kiekvienas prisiuntęs paveikslą gaus pigiau paskirtos kainos. Paveikslus meldžiu siųsti mano čia paduotu adresu.

P. Bukšnaitis,
141 Washington st.,
New York City.

APGARSINIMAI.

NUODAI VAISTUOSE.

Naujas įstatymas verčia išdirbėjus nuosavų vaistų padėti ant kiekvienos bonkelės visas nuodingąsias sudėtines. Kiti sutaisymai galima pardavinėti tik su valdžios leidimu, tik kaipo gėralai. Vaistas, neturįs kenkiančių sudėtinių ir kurį galima pardavinėti be leidimo, yra tai Trinerio Amerikoniškasis Eleksyras Karčiojo Vyno. Jame yra sunaudotos geriausios žinomos gydymo mokslui žolelės gydymui ligų gromuliojimo organų. Męs velijame vartoti jį visiems kenčiantiems nuo nervų, negromuliojimo, kraujo ligų, nemiegos, nuovargio, silpnumo ir visų kitų ligų skilvio ir žarnų. Gydytojo patarimas dykai aprašantiems savo ligą. Pardavinėjamas aptiekose Juozapas Trineris, 616—622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Draugysčių reikalai.

TRYLIKTAS DIDELIS BALIUS.

Chicago. — Jaunų Vyrų Lietuvių Draugiškasis Kliubas parengė tryliktą didelį balių nedėlioje, lapkričio 1 d. 1908 m. Freiheit Turner salėje 3417 S. Halsted st., Prasidės 5 val. vakare. Įėjimas 25c. ypatai. Kviečia visus skaitlingai atsilankyti ir, kaip ir vis ant Jaunų Vyrų baliaus, linksmai ir smagiai laiką praleisti.

Komitetas.

Chicago. Lietuvių Muzikališka Draugystė "Birutė" stato pirmu kartu ant scenos Chicagoje labai juokingą komediją "Abejotina Ypata", nedėlioj, 8 Lapkričio (Nov.), 1908, School Hall, kampas 48tos ir Honore gatvių ant Town of Lake. Pradžia lygiai 7 val. vakare. Inženga ypatai 25c., 35c. ir 50c. Po perstatymo padainuos Draugystės Choras keletą gražiausių dainų o tada bus balius! Užtikriname visai publikai, kad ant šio vakaro labiau pasijuoksite negu per dešimt panašių vakarų. O juk kas ilgina gyvenimą, tai ir męs pailgysime tamistos gyvenimą. — Moterys, jeigu jusų vyrai nerimauja iš priežasties koios "abejotinos ypatos", atsiveskite juos ant šio vakaro, o matysite — kaip ranka atims. Merginos — atveskite vaikinus; o jųs vaikinai, jau vien dėl savo kailio, pats ateikite, nes čia jums geriausia lekcija. — Kas turi diržą, tai tegul susijuosia, nes iš juoko galėtų kartais explioduoti, o męs už expliozijas neatsakome! — Ant baliaus bus lietuviški šokiai: Klumpakojis, Suktinis ir kiti; tik susimildami neateikite su medinėmis klumpėmis, bešokdami klumpakojį dar sumušite, o tuomet reiktų basiems bėgti namo, męs klumpių neduosime.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo sunaus Antano Zaranko, pirm 5 metų išvažiuodamas į Lietuvą aš jį palikau Chicagoje po nr. 4558 S. Paulina st., po dviejų metų jis iš ten išvažiavo. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jonas Zaranka,
4558 So. Paulina St., Chicago, Ill.

Pajieškau savo vyro Stanislovo Barzdeučio, kuris 15 d. rugsėjo paliko mane su ketvertu mažų vaikų dideliame varge. Jisai yra iš Kauno gub., Panevėžio pav., 34 metų amžiaus, didelio ugio, tvirtų kaulų, mėlynų akių, gelsvų plaukų, palei ausis turi žilų plaukų, smarkios kalbos, gerai šneka angliškai, lenkiškai, slovakiškai ir lietuviškai, labai myli lietuviškus skaitymus — laikraščius, knygas. Jei kam tektų kur jį pamatyti, teiksitės pranešti busiu iš širdies dėkinga

Nastazija Barzdeučienė,
71 Clinton St., Binghamton, N. J.

Pajieškau apsivedimui doros merginos, gerai apsipažinusios su mokslu. Amžiaus terp 20—26 metų. Platesnes žinias apturės per laišką. Adresas:

J. A.,
419 E. 12th St., Erie, Pa.

Pajieškau Prano Karvelio, Kauno gub., Vilkmergės pav., Lėlunų parap., Klevenų sod., 7 metai kaip Amerikoje, gyvena kur apie Chicago. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jonas Karvelis,
124 Lombard st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo dėdės Motiejaus Strimaičio, Suvalkų gub., Vladislavovo pav., Liesnictvos gm., Voverių kaimo, daugiau kaip dešimts metų kaip Amerikoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

A. Barkovski,
14 Knox St., Lewiston, Me.

Pajieškau savo brolio Kazimiero Mineiko, Kauno gub., Telšių pav., Mosėdžio val., Barstitų parap., Geldienių kaimo, gyveno pirmiau šiaurinėje Dakotoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Ign. Mineika,
11945 Indiana Ave., Kensington, Ill.

Pajieškau savo draugo Pranciškaus Kibarto, Kauno gub., Šiaulių pav., Lukės parap., Gintienių kaimo ir Liudviko Kibarto iš tos pačios apygardės, Kirklių kaimo; pirma gyveno Anglijoje; 3 metai kaip Amerikoje. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Mateušas Steponkus,
254 Wallace St., New Haven, Conn.

Pajieškau savo draugų Juozo ir Jono Puožukyčių, Suvalkų gub., Vladislavovo pav., Šilgalių gm., Giliškių kaimo, pirmiau gyveno Scrantone, Pa.; turiu į jį svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Vitautas Bakas,
Box 228, Steger, Ill.

Pajieškau savo pusseserės Selomės Vierkelacos, Kirdonų sod., Antano Slaviko Bajoskų sod. ir Benediktos Zvirdos Kirklių sod., visi Kauno gubernijos, Panevėžio pav., Pabiržės parap. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Steponas Minukas,
Box 64, Erwinge, Mass.

Pajieškau savo brolio Vinco Gabrido ir sesers Justinos Piežėnės, kurie, regis, gyvena kur apie Chicagą. Paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., žigaičių parap., Draudenių kaimo. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Juozas Gebridas,
% Mr. H. Wood,
Box 31, Croton Falls, N. Y.

Pajieškau savo švogerio Juozapo Naujalio, Suvalkų gub., Seinų pav., Švenčionių parap., kaimo Marcinkeviznos, apie 6 metai kaip Amerikoje, gyvena Chicagoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jurgis Cižauskis,
275 Nober Ave., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Domininko Antanausko, Kauno gub., Telšių pavieto, Sodos parap., Pagardės kaimo, 6 metai kaip Amerikoje, pirmiau gyveno Hazletone, Pa. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Ant. Antanauskas,
130 Canalport Ave., Chicago, Ill.

Pajieškau mėsininko lietuvio ar lenko, žinančio savo darbą ir mokančio anglišką kalbą; tinkamam vyrui $20 savaitinės mokesties už 6 dienas darbo, nuo 6 val. ryto iki 6 val. vakare. F. W. Ulinski, 2 Sanchez St., San Francisko, Cal.

Pajieškau savo draugo Kazimiero Raulickio, Suvalkų gub., keturi metai atgal gyveno Frankline, Wash. paskui išvažiavo į Wilkes Barre, Pa. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jonas Andriulionis,
Box 80, Phoenix, B. C. Canada.

Westville, Ill. Ignotas Kibartas likosi užmuštas kasyklose nuo expliozijos dujos. Jis paėjo iš Kauno gub., Raseinių pav. ir parapijos buvo 42 metų amžiaus. Velionis tapo palaidotas ant airių kapinių Clintone, Ind., 1 d. spalių mėnesio šių metų. Giminės ir pažystami artesnėms žinioms teiksisis kreiktis per laišką.

Ben. Dilionis,
Box 374, Westville, Ill.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda barzdaskutykla, pigiai, geroj, lietuvių ir kitų tautų apgyventoj vietoj; priežastis pardavimo, išsikraustymas savininko į savo namus. Gera proga mokančiam darbą. Atsišaukti reikia pas Joną Latuką, 2130 Peoria Road, Springfield, Ill.

Kur yra geriausia žemė Amerikoje? — Prisiųsime lietuvių kalboje aprašymą ir žemlapius dykai. Kas gabalą žemės turi, tas blogų metų nesibijo. Adresas: The Texas & Co., 45 La Salle St., Chicago, Ill.

Reikalavimai.

Reikalauja trijų gerų kriaučių vyriškiems ir moteriškiems drabužiams. Užmokestis gera. Darbas stovus. Atsišaukti reikia pas J. Kasper, 3131 Wentworth Ave, netoli 31-mos gat., Chicago, Ill.

Reikalauja dviejų lietuviškų pardavėjų — dviejų moterų ir vieno vyro mastinių prekių skyriuje. Stovus darbas, gera mokestis.

Grand Leader Co.,
1327—1333 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Dry Goods Dept.

Reikalaujame agentų su įtekme terp lietuvių, pratusių agentauti po visus miestus ir buti perdėtiniu ant kitų agentų — tokiems gyvas uždarbis.

The Texas & Co.
45 LaSalle St., Chicago, Ill.

MOKINKIMES PATYS.

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) **$1.25.**

Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo **15c.**

Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo **10c.**

Aritmetika mokintis rokundų be mokintojo (apdaryta) **35c.**

Pinigus siųskite per Money Order šiuo adresu:

P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

POPIEROS LAIŠKAMS.

Naujausio ir gražiausio darbo 25c. tuzinui, agentams ir štorninkams nuleidžiama pigiau.

Naujos Kantičkos apie 180 puslapių, kuriose telpa suviršum 60 įvairių revoliucijonieriškų, darbininkiškų ir kitokių dainų, kaina 30c. Adresas:

F. Milašauskas,
25 — 2nd St., So Boston, Mass.

MOKYKLA ŠOKIŲ.

Mokinama visokius šokius, lenkcijos nuo 8 val. iki 11 val. vakare. Prof. Julius. Mokintojas Kazlaučiunas,

2501 S. Halsted st., kertė Archer av.,
Chicago, Ill.

GERA PROGA SU NEDIDELIAIS PINIGAIS.

Parsiduoda pigiai sankrova vyriškų ir moteriškų drapanų bei mastinių prekių; pirklybė varoma su lietuvais ir kitais diktame miestelyje, arti Chicagos, turinčiame 35000 gyventojų, lietuvišką bažnyčią, gerus fabrikus ir tt. Sankrova du metai kaip gyvuoja ir daro gerą pelną. Parsiduoda su namu ir lotu. Namas ir lotas kainoja $2.400, sankrova $3.000. Viskas sykiu $5.400. Kas nori gali pirkti tik patį namą su lotu už $2400 ir įrengti savo sankrovą, kokia patinka. Namas yra arti lietuvių bažnyčios. Arčiaus atsižinoti galima "Lietuvos" redakcijoje.

Taisau ir valau siuvamas mašinas ir parduodu naujas. Pareikalavus, ateinu į namus ir darbą atlieku gerai. Rašykite laišką: Juozapas Lionas, 3427 Auburn Ave., Chicago, Ill.

Naujos Knygos gaunamos "Lietuvos" Redakcijoje.

Alluma ir kitos pasakos, Guy de Maupassant'o, vertė J. Laukis. Š. toj knygelėje telpa šios pasakos: Alluma, Notikri brangiejie akmenys, Baimė, Du maži kareiviai, Dienynas padukėlio, Mėnesienoje, Vaidulys, Užšalusioj padangėj, Atsikirtimas, Vienatvė, Tėvas ir sunus ir Rožė, viso 12 labai gerų pasakų. Guy de Maupassant yra vienas iš geriausių raštininkų pasakų rašyme iš žmonių gyvenimo, pusl. 136. Kaina .... 35c.

Airija. Lapai iš istorijos Airijos Parašė A. Janulaitis. Pusl 53. Kaina .... 15c.

Angliškos Kalbos Vadovelis. Tiems, kurie nori trumpu laiku pramokti angliškai susikalbėti kasdieniniuose reikaluose. Sutaisė J. Laukis. Senai pageidaujama tokia knygelė, dabar yra jau gaunama, ir kiekvienas turi progą pasinaudoti, ypatingai kas nemoka anglišką kalbą, tai dabar bus tam aukso obuolys. Puslapių 90. Kaina .... 25c.

Anatemos knygelė. Telpa čia: Popiežijos prakeikimas; Pravoslavijos prakeikimas; Popiežijos prisakymai Apie Kelpą ir jos gyventojus, eilėmis rašyta, ir Atsišaukimas į žmogų — Eilės Pusl. 20, Kaina .... 10c.

Antras Krikštas. Šių laikų apysaka. Parašė Br. Vargšas. Puslapių 83. Kaina 25c

Apsakymėliai. Telpa čia šios apysakos: 1.) Raštininkas. 2.) Tėvo slaugytojas, 3.) Kaimo našlaičiai, 4.) Kaimo tiesa, 5.) Paskutinė Judos naktis ir 6.) Pats kaltas. Yra gražios ir pamokinančios iš gyvenimo apysakos verta kiekvienam perskaityti. Pusl. 85. Kaina .... 15c.

Ar bus geriaus, kad socijalistai gaus viršų? Parašė D. Dumbrė. Antrasis išleidimas, pertaisytas ir žymiai padidintas. Jei nori žinoti, perskaityk šitą knygelę. Pusl. 83. .... 10c.

Apie Rukymą. Keli žodžiai norintiems suprasti teisybę. Parašė P. B. Pusl. 23. Kaina 10c

Amalunga arba Tyro Duktė. Apysaka iš gyvenimo Indijonų, Amerikoje. Pusl. 72. Kaina 25c

Ar geras katalikas gali buti socijalistu? Knygelė aiškina kaip Lietuvos kunigai užsipuldinėja ant soc. bažnyčiose per pamokslus, laikraščius ir tt. Pusl 15. Kaina .... 5c.

Aritmetikos uždavinynas. Vadovėlis aritmetikos pradžiai; antroji dalis.

Šita knygutė — antroji ir paskutinė dalis uždavinyno, paskirto aritmetikos kursui; čionai, kaip paprastai yra daroma, surinkta uždavinių su skaičiais visokio didumo. Parašyta Pr. Mašioto. Pusl. 68. Kaina .... 20c.

Astronomija, parašė pagal K. Flamarijoną ir Lockyerą. A. Agaras. Telpa: Dangaus apžvalga, žvaigždynai, žvaigždžių kelionė per visatą, Saulė, Planėtos, Kometos, krintančios žvaigždės, žemės padėjimas pasaulėje, Mėnulis, Pasaulės įstatymai. Su daugeliu paveikslėlių. Pusl. 62. Kaina .... 40c.

Attelea Princeps. Vertimai Pr. Siulelio, telpa čia šios apysakos: 1) Attelea Princeps, 2) Kas pergalės, 3) Piemenukas, 4 Kraujas, 4) Du paveikslėliai iš baudžiavos, 5) Šuns likimas, ir 6) Skrandos istorija. Pusl. 69, Kaina .... 20c.

Auka, apysaka parašyta M. Lestauskienės, iš žmonių gyvenimo; naudinga perskaityti kiekvienam. Pusl. 72. Kaina .... 20c.

Boleslovas arba tolesnis Genovaitės gyvenimas. Morališkas pasakojimas žmonėms. Pusl. 86. Kaina ...... 20c.

Budas Senovės Lietuvių Kalnėnų ir Žemaičių. Parašė Simanas Daukantas Vilniaus Universiteto Philozophijos Magistras. Antras spaudimas. Kas nori susipažinti su protėvių budu, kultura, kaip ir kokiose aplinkybėse gyveno, kokias drapanas dėvėjo, kokius pinigus vartojo ir tt. tam verta perskaityti šita knyga, o apie tai viską dasižinos. Didelio formato knyga, pusl. 217. Kaina........................65c.

Cholera ir Kova su ja. Vertė D-ras A. V. Pusl. 16. Kaina .... 5c.

Čenstachavos Apgynimas. Apysaka iš laikų švedų karės iš Henriko Sinkievičiaus apysakos "Tvanas" perdirbo S. J. Vertė Adolfas Vėgėlė, Pusl. 139. Kaina .... 30c.

Ciecorius Domicijonas, ir kasėjai Katakumbose. Istoriškas apsakymas iš laikų krikščionių persekiojimo. Pagal lenkų vertimą, parašė P. B. Puslapių 217 Kaina 50c. Apdaryta 65c

Daktaro kabinete, Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė K. M-s. Pusl. 39, Kaina .... 15c.

Dėl Tėvynės. Parašė Šatrijos Ragana. Vaizdelis paimtas iš Lietuvos žmonių gyvenimo. Puslapių 35. Kaina .... 20c.

Dangus. Pagal K. Flammarion. Parašė P. Brandukas, (su paveikslėliais). Knyga parodo kokios yra planetos, kaip jos eina ir kokią įtekmę turi viena į kitą. Pusl. 193. Kaina 60c Apdaryta 75c

Diedai ir Gražina. Parašė Adomas Mickevičius, lietuviškai sutaisė Jr. Jonas. Dalis II. **Diedai** yra vienas iš didesniųjų Ad. Mickevičiaus veikalų. II dalis, kurią suraše lietuviškai Jr. Jonas, ta tik dalis mums tetinka. Yra tai romantiškas aprašymas liekanų mųsų senoviško tikėjimo. **Gražina** —poėma iš laikų karių su kryžiokais, viskas eilėmis sutaisyta. Pusl. 61, kaina ....25c.

Dievo žvaigždė, Istoriška apysaka iš Kristaus laikų pagal Wallace'o veikalą "Ben-Hur", iš lenkų kalbos vertė Karolis Vairas. Pusl. 210. Kaina .... 40c.

Difteritas, Parašė D-ras A. V. Difteritas tai yra labai sena liga, pirmiausia pasirodo gerklėje pas vaikus. Pusl. 7. Kaina .... 5c.

Edgaras arba nuo ateizmo prie pilnos teisybės. Pagal L. Hammersteiną parašė Kun. Dr. Yuodyšius.

Visas raštas perstatytas formoje ginčų arba disputų terp protestoniškos ir katalikiškos šalies, kaipo jos viena kitai yra priešingos ir tt. Pusl. 214, Kaina .... 75c.

Gabija. Rinktinė knyga, Paaukota Lietuvos dainiaus vyskupo Antano Baranaucko atminimui. Knygą sutaisė Juozapas Garbačauskis. Pusl. 77 Kaina $1.35

Gerai atlikta išpažintis. Iš italų kalbos vertė J. Baltrušaitis, Pusl. 55, Kaina .... 15c.

Geležinkelis. Pagal svetimus rašinius, parašė K. Stiklelis. Aprašo apie geležinkelio ypatybes, kaip juomi žmonės naudojasi, kaip seniai atsirado ir kokiu budu kas pradėjo naudotis išrastu geležinkeliu. Puslapių 21. Kaina 10c

Gulivero Kelionės į nežinomas šalis. Išguldė į lietuvišką kalbą P. žemutis. Knyga aprašo apie Liliputus — mažiukus žmones ir jų ypatybes. žingeidus ir juokingas aprašymas. Pusl. 98. Kaina 50c

Gyvenimo Gabalėliai. Parašė K. Stiklelis. Telpa čia 13 sekančių aprašymų: 1, Prakalbos vietoje, 2. Saulutė teka, 3, Pavasario stebuklai, 4, Vasaros rytas, 5, Piemenėlis, 6, Senelis, 7, Jomarkas, 8, Antanukas, 9, Vienturtis, 10, Skaitymas, 11, Dienos, 12 Iš dienų bėgio, 13, Laukas. Pusl. 50. Kaina 25c

Gyvybė (kantatas) ir kitos trumpos poėmos, parašė J. Viskoška. Telpa čia eilės: Gyvybė, Ištvirkėlis, Vylius, 3 sonetai, Proverbai ir Jautimai. Pusl. 41, Kaina .... 15c.

Gudri Našlė, komedija dviejose veikmėse. Paimta iš tikro atsitikimo Lietuvoje. Parašė Aleksandra Fromas. Pusl. 40, kaina........................15c.

Išsivystymas vaisiaus gyvunų. Parašė Dr. J. Zulis, Su daugeliu paveikslėlių iš embriologijos. Pusl. 12 Kaina .... 10c.

Istorijos-Pasakos, Aprašyme telpa Iš Lietuvos Istorijos: 1) Lietuvėdidvyris, 2) žemaičiai-drąsuoliai, 3) Pilėnų apgyvenimas, 4) Lietuvių krikštas, 5) Vytautas mųsų didvyris, 6) Mušis ties žaliagiriu, 7) Lenkų gudrybė, 8) Aldonė, gailiaširdė kunigaikštytė, 9) Biruta, gražioji vaidilaitė, 10) Keistutis, žemaičių apgynėjas. Puslapių 54. Kaina..15c.

Janita, drąsusis Japoniškasis Kareivis. Tikras atsitikimas iš karės japonų su chinais. Iš vokiečių kalbos vertė K. S. Pusl. 23 Kaina ..5c.

Japonų Pasakos. Pagal rusišką vertimą sutaisė S. Vaitiekupiunas, telpa čia 7 trumpos pasakos. Pusl. 21, Kaina .... 5c.

Jonukas Muzikantas. Parašyta Henriko Sinkievičio, vertė Adl. V. ir Juros švyturio sargas, vertė J. Margevičius. Pusl. 39. Kaina......10c.

Karė.. Ar ji žmonijai reikalinga? Parašė Kemėža. Ši knygelė aprašo kiek nuostolio iš karės žmonėms ir kas į ją žmonija stumia. Puslapių 47. Kaina .... 15c.

Koks privalo buti vaikų auginimas ir auklėjimas? Rankius raštų, parašytų Dr. Šliupo. Kožnam žingeidi ir naudinga knygelė, ypatingai Tėvams auginantiems vaikus, susipažinti su šia knygele. Pusl. 91. Kaina .... 25c.

Kaip žmonės su ponais kovojo? Sodiečių sukilimai Išpanijoj XV, amžiuje, Anglijoj XVI amžiuje. Parašė A. J-tis. Pusl. 34. Kaina......10c.

Katechetiški pamokinimai iš dešimties Dievo ir penkių bažnyčios prisakymų. Paraše kun. J. Rymeikis, Knyga II Pusl. 191, Kaina $1.00

Kiškeliai. Apysaka vaikams. Pagal Kukliną, parašė A. Agaras. Gražiai aprašo apie kiškius (zuikius), su daugeliu paveikslėlių, kaip kiškiai gyvena ir kaip su jais vaikai maloni džiaugtis. Pusl. 32 .... 10c

Klebono Karčiama. Atsitikimas iš nesenos šiaulių praeities. Parašė B. Ramonas. Pusl. 16. Kaina..5c.

Kišeninis Rusiškai-Lietuviškas žodynas. Parašė Ad. Vėgėlė. Pusl. 185 Kaina .... 40c.

Kur lietuvių senovėje gyventa? Patrijotiškas vistariškai-arkeologiškas ištyrininėjimas. Parašė N. N. prof. nesančio Universiteto. Knygutė parašyta satyriškoj formoj apie patrijotus, genijus ir tt. Puslapių 31. Kaina 15c

Kaip kunigas virto socijaldemokratu. Parašė Gerė. Teipgi prie tos pačios yra: Revoliucija ir Kunigai, parašė Šermukšnė. Puslapiu 31. Kaina 10c.

Koks mums reikalingas "Vaiskas" Vertė M. Pusl. 15, Kaina .... 5c.

Katorgoni Atsitikimas iš Muravjovo laikų, Vilniuje. Parašė P. B. Pusl. 18. Kaina 10c

Kaip Atsirado Jungtinės Amerikos Valstybės. Išguldė P. B. Puslapių 35. Kaina 10c

Komunistų Manifestas. Prakalbos K. Markso ir F. Engelso prie vokiško spaudimo 1872 m. ir tt. Kas nori susipažinti su socijalistų tėvų Markso ir Engelso teorija link Soc. partijos, lai perskaito šitą knygelę. Pusl. 52, Kaina .... 20c.

Kantičkos, apie peklos kančias. Surašė Liepukas. Telpa 20 giesmių, parašyta juokingai, teip kaip "Davatkų gadzinkos". Pusl. 40. Kaina .. 15c

Kraujo sėja. Apysaka iš laikų karės Maskolijos su Japonija. Parašė Waclaw žmudzki, Lietuviškai išvertė V. Stagaras. Dviejuose tomouse.

Apysakoje aprašyti mušiai ant žemės ir ant jurių, aprašyti teip aiškiai, kad, rodos savo akimis viską matai beskaitydamas. "Kraujo Sėja" yra viena iš nedaugelių knygų, kurios yra ir naudingos ir smagios perskaittyti, dėl to ją teikiame kiekvienam perskaityti.

Pirmas tomas Pusl. 289. Kaina $1.00.
Antras tomas pusl. 246. Kaina $1.00

Labdarybė pirmiaus ir dabar. Parašė P. Lafargua, Vertė M. N-as. Telpa čia: Į Senovės ponų labdarybė, II Vyskupų ir vienuolių labdarybė, ir III Buržuazų labdarybė. Pusl. 36, Kaina .... 10c.

Labai Gražios Dainos. Surinko K. Stiklelis. Čia patilpę 32 dainos nuo žmonių užrašytos Liepalotų kaime, Naumiesčio parapijoj, Suvalkų gub. Pusl. 39. Kaina 15c

Laikrodininko atminimai. Pasak Erkman-Šatrianą, sutaisė S. M. Paveikslas iš Napoleono I paskutiniųjų karíavimų. Pusl. 44. Kaina....15c.

Laisva Valandėlė, Broliams dovanėlė (Eilės). Parašyta K. Stiklelio. Telpa šios eilės: Dainius. — Pieva. — Upelis. — Giria. — Vėjas. — Rasa. — žaibas. — Audra. — Perkunas. — žemė. — Saulelė. — žmogus. — Reginys Lietuvoje ant gražaus augšto šešupės kranto. Pusl. 32. Kaina .... 10c.

Lietuva ir jos reikalai. Tautiškas Lietuvos Katekizmas. Kas męs esame? Ko mums reikia? Ką privalome daryti, kad visiems mums butų gerai, kaipo vaikams vienos, bendros mųsų motinos - Tėvynės? Pusl. 20. Kaina .... 10c.

Lietuvaitė. Dramatiškas veikalėlis iš senobiško lietuvių gyvenimo. Penkiuose veiksmuose. (Turinis pagal Lermontovo poėmą "Lietuvaitė"). Parašė Jonas Ralis. Pusl. 24. Kaina .... 20c.

Lietuviai! ar gerais keliais žengiame priekyn? Nuoširdus atsiliepimas į lietuviškąją visuomenę D-ro Jono Šliupo. Arba sutrauka kalbų, laikytų Waterbury, Conn., 25 gruodžio 1906, Union City, Conn., 26 gruodžio 1906, Edwardsville. Pa., 31 gruodžio 1906 ir Scranton, Pa. vasaryje 1907 m. Pusl. 47. Kaina 15c.

Lietuvos Virėja. Aiškųs pamokinimai ir parodymai, kaip virti, kepti ir taisyti visokius puikius valgius su mėsa, sviestu ar pienu arba su pasninku; kaip daryti skanius ir nebrangius naminius gėrimus ir tt. Sudėjo Aldonė V. Pusl. 256, Kaina ...... 80c.

Lietuvos virėja. Parašė V. A. L. Zavadzkienė. Seniai geidavo mųsų šeimininkės tokios knygos, dabar gali pasinaudoti, telpa čia šimtai įvairių nurodymų pataisymui valgių. Pusl. 555. Kaina $1.25

Lietuvos istorija. Su kunigaikščių paveikslais ir žemlapių. Lietuvos Rašliavos apžvalgai. Parašė Maironis (Š. M-lis). Trečią kartą atspausta ir pertaisyta. Pusl. 259. Kaina .... 75c.

Lietuvių tauta senovėje ir šiądien. Parašė J. Šliupas M. D. Antras tomas. Šitas 2-ras tomas apglėbia Lietuvių tautos veikalus nuo XIII-jo iki pabaigai XVI šimtmečio. Pusl. 563. Kaina $1.50

Lietuva Tėvynė mano, eilėmis parašė K. Stiklelis. Telpa 14 naujausių šios gadynės dainelių. Puslapių 16. Kaina 5c

Litvomanai. Drama keturiuose veiksmuose. Parašė Dvi Moteri. Atspauzdinta iš "Varpo". Pusl. 58. Kaina .... 20c.

Ligonių Draugas, Homeopatiškasis, pagal Dr. med. G. Pulmano. Vertė iš laviško S. ž. Pusl. 22. Kaina ....10c.

Litwini w Litwie. Otton Zawisza. Laida trečia žymiai padidinta. Pusl. 53. Kaina .... 25c.

Liudna Pasaka. Parašė J. B-nas. Tu manęs nelaimėje neapleidi, nuliudusį palinksksmini, nuvargusiam ranką paduodi.... Dėkingas už atsidėjimą ir širdį gerą, aš Tau nors apsakymėlius rašysiu. Skaityk!.... Jeigu patiks Tau ir gyvas busiu, — ir daugiau papasakosiu.... Teip pradeda raštininkas, kurs iš bado be laiko atsiskyrė iš šios pasaulės Pusl. 31. Kaina .... 10c.

Moteris ir jos vieta žmonijjoje. Parašė J. Laukis. Šita knygelė yra labai akyva perskaityti moterims ir vyrams. Anot autoriaus: "Teisybė yra tokia prasta, kad męs tankiai nematome jos tik dėl jos prastumo". Kalbėtojai daug atras sau medžiagos joje. Pusl. 47. Kaina .... 15c.

Mokykla ir Jos uždavininys. Parašė Alfa. Aprašo apie mokyklas Prancuzijos, Vokietijos ir kitų viešpatysčių, potam kokia mokykla mums reikalinga, ko męs turime tiesą nuo mokyklos tikėtis, ir koks, apskritai imant, mokyklos uždavinys. Puslapių 69. Kaina .... 25c.

Malunas. Apysaka; iš rusų kalbos vertė Pranas S-lis. Puslapių 23. Kaina .... 10c.

Męs ir Lietuvos socijaldemokratai. I, Musų artimiausias tikslas ir kelias. II, Lietuvos socijaldemokratai ir kultura. III, Lietuvos socijaldemokratai ir tauta. Parašė Juras. Pusl. 16. Kaina .... 5c.

Monininkas arba Magikas. Pagal Panovą, parašė A. Aitvaras. Telpa visoki magiški paveikslėliai ir kaip padaryti visokias štukas. Puslapių 32. Kaina .... 15c.

Marija musų Viltis arba Švenč. Marijos stebuklai, iš šv. Alfonso de Ligori raštų surankiojo J. Baltrušaitis. Pusl. 63, Kaina .... 15c.

Nutruko. Vieno veiksmo komedija. Parašė Smalstys-Smolskis. Kamajų Vaidintojų Bureliui paskiria Autorius. Pusl. 20. Kaina .... 10c.

Namelis Pustelninko. Pertaisytas išleidimas II. Graži morališka apysaka. Pusl. 170, kaina 50c., apdaryta 75c.

Nuolatinė kariumnė ir milicija. Pusl. 17, Kaina ....5c.

Nieko be Priežasties. Komedija viename akte. Lietuviškon kalbon vertė Mag. Paraikietis. Puslapių 34. Kaina 15c

Naujas Lietuvių Lementorius, arba Skaitymo ir Rašymo. Pradžiamokslis Lietuvių Parapijų Mokykloms. Sutaisė S. P. Tananevičė. Su daugeliu paveikslėlių, gražių apskaitymų, rašytoms ir spaudintoms aiškiomis, stambiomis raidėmis. Su gražiu, drutu audimo apdaru. Pusl. 76. Kaina 25c

Nauja skaitymui knyga. Lietuviškoms Mokslainėms Amerikoje, dalis III (su paveikslais). Pusl. 139, su apdaru. Kaina 65c

Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcijos Prof. Blochman'o. Sutaisė Šernas. Visiems suprantamai aprašyta ypatybės chemiško ir fiziško proceso, aiškesniam parodymui yra daugelis tam tikrų paveikslėlių Pusl. 138. Kaina .... 40c.

Pasakos, Prityrimai ir Veselijos su dainomis. Suderinimais parašyta kun. K. Alekros. Yra tai nekurios pasakos, nuotikiai, žaisiai, giesmės, veselijos, najiviškai išpasakotos, viskas eilėmis sutaisyta. Pusl. 142. Kaina .... 35c.

Pietro Caruso, Vieno veiksmo Drama parašė R. Bracco, vertė K. Puida Veikimo vieta — Neapolis, šių laikų atsitikimas. Pusl. 32 Kaina .... 10c.

Pilėnų kunigaikšti.. Tragedija V veiksmuose, sutaisyta pagal Kraševskio apysaka "Kunigas". Paraš Šiaulėniškis. Pusl. 91. Kaina.

Ponaitis. Apysaka iš angių gyvenimo. Parašė Uida. Graži sakaitė kiekvienam, ypatingai tėv Pusl. 27. Kaina ....

Populiariškas Rankvedis Fizi Parašė P. Neris. Knygelė susid iš 5 skyrių: I, skyrius: Svar Pajiega, Svarumas, svarstyklės ir II skyrius: Šiluma, Gazų išsiskė mas, Tirštumo atsimainymas, Term metrai, šilumos jausmas, šaltis tt. III skyrius: Balsas, Balso g tumas, Balso atsimušimas, Balso y tybės. IV skyrius: Šviesa, Švies šaltiniai, Šviesos greitumas, Šviesc atsimušimas ir tt. V skyriu Elektra, Pritraukimas ir atstumima Prigimtinė Elektra, Budas elektro išsiplatinimo ant daiktų, elektros kl birkštis ir tt. Yra labai naudinga knygelė kiekvienam žmogui ypatinga visokiems amatininінkams. Pusl. 100 Kaina 40c

Pasaka apie Adomą ir Jievą. Pri das prie sulyginamosios mytologij Pagal vokišką, lietuviškai parašė Miškinis. Pusl. 31. Kaina ...

Petro Armino Raštai. Telpa pas aprašymas Petro Armino gy mo ir jo rašytos eilės. Vertimas K dratavičiaus poėmos "Piastų dukt kitos gražios pasakiškos, juoki eilės. Pusl. 60. ....

Pilienečiai. Istoriška tragedija kiuose aktuose. Parašė V. Nagor kis. Pusl. 155. Kaina..............

Prabočių šešėliai. Dramatiška dija trijose dalyse, parašė Vilheli Storasta, Tilžeje. Visa Aidija susi da iš Angos ir trijų veikalo dali iš tragedijos: Vėtra, iš dramos, san-žmonės, ir iš mysterijos: Šver Ugnis. Veikalas parašytas lošti d mis, arba visas. Puslapių 182. na .... $

Prie Historijos musų rašybos. rašė Dr. J. Basanavičius. Pusapių Kaina ....

Papasakojimai iš Prancuzų revo cijoc. "Ateities" išleidimas Nr. Pusl. 73, Kaina ....

Parmazonas arba Dievo Rusty Baisumas, Parašė Šventmikis II dimas. Labai akyva ir kožnam dinga perskaityti šita knygelė. P 40, Kaina ....

Pasninkai Lietuvoje. Aprašym apie lietuvių žmonių pasninkus, ištraukos kelių rašytų straip Lietuvos laikraščiuose, ir pagal sutaisė K. Stkls. Pusl. 16. Kain

Pragaro Atgijimas. Parašė L. stoi, vertė Z. A. Knygutė žing kiekvienam perskaityti. Pusl. Kaina ....

Plėšikų Lindynė arba Nunc Duktė. Išguldė S. P. T. Apysak gyvenimo žmonių Lietuvoje. Pu pių 38. Kaina ....

Polacy i Litwini. Od R. 1228 1420, Kritiškasis atsižvelgimas su lenkiškų istorikų. Parašė Gab. La bergis. Pusl. 75. Kaina ....

Revoliucijos Dainos. Surankio iš visur ir atspaustos knygelėje, puslapių; telpa 24 dainos naujos dynės, visiems iki šiol pageida mos, dabar galima pas mus g ti ....

Revoliucijos žmonės, parašė Niemojewski, vertė K. Puida. T pa čia čevynios gražios apysakai iš gyvenimo lenkų, ypatingai iš sitikimų Varšavoje laikuose rusų k rės su japonais ir įvykusios po pairtuvės rusų viešpatystėje. Kn gelė įdomi kiekvienam. Puslapių 7 Kaina 20

Ratelių spėjimai. Yra linksmiaus žaislas (zabova) šeimyniškuose sus rinkimuose. Parašė D. Spėjika Puslapių 16. Kaina 10

Raistas — The Jungle. Upton Sinclair. Lietuvių kalb sta iš angliškos. Išleido Jon jokas. Apysaka paimta iš gyvenimo, pasiremiant tikrais iš Chicagos skerdyklų; naudinga ir domi knyga perskaityti kiekvienam. Puslapių 355. Kaina $1.00

Rankų šašeliai ir Parinktiejie žaisliai. Surinko A. Agaras. Praleidimui vakarais liuoso laiko; šitoje knygelėje telpa paveikslėliai, kokius su rankų šašeliu galima parodyti ir tam tinkami apskaitymai. Puslapių 32. Kaina .... 10c.

Rugštasai Pienas, Įrankis liaudies sveikatos užlaikymui, vertė D-ras A. V. Autorius nurodo kaip plačiai yra vartojamas rugštasai pienas kaipo vaistas nuo įvairių ligų. Pusl. 22, Kaina .... 5c.

Sceniškiejie vaizdeliai. Parašė Vaišgantas. Telpa šitoj knygelėj sekanti veikalai: 1) Nepadejus — nėr ko kasti, dviejų veiksmų komedija, 2) Negryna sanžinė, Monologas, 3) Paskutinį Kartą, Monologas, 4) Tiktai niekam nesakyk! Scena iš 3 ypatų, 5) Namai pragarai, sceniškas vaizdelis, 6) Lietuvių pavasaris — Eilės. Pusl. 98 Kaina .. 35c.

Šiaurės Karžygiai, keturių veiksmų agedija H. Ibsen'o. Iš rusų, lenkų vokiečių vertimų vertė K. Puida. eikimas atsibuva Norvegijos Šiaurėje, Karaliaus Enriko Kruvinojo Kirvio laikuose. Pusl. 77 Kaina .. 25c.

Sparnai, Drama III-juose aktuose. Parašė V. Šiaulėniškis; yra geras su naujomis idėjomis perstatymas. Pusl. 44 Kaina .... 30c.

Svarbi priežastis, vieno veiksmo komedija. Parašė P. Bayard su kuriomis permainomis iš lenkų kal- vertė K. Žegota. Pusl. 62 Kai- .... 15c.

Sulaukė, Iš tautiško serbų atgijimo pasakojimas. Parašė Terezija Jadvyga, iš lenkų kalbos vertė Bal- rus Virpa. Pusl. 132 Kaina .... 25c.

Petras Ryme, Apysaka iš persekiojimo Nerono lai- erdirbo iš Henriko Sinke- pysakos "Quo Vadis" H. Sl.. olfas Vėgėlė. Pusl. 230 Kai- .... 40c.

kurš, arba vaizdas siekimo aug- Tragedija-Poėma, V aktuose. J. Viskoška. tai fantaziškas piešynėlis, pastatas dramatyškame pavidale. l. 135, Kaina .... 40c.

Svarbus Klausimas, Ar yra Dievas? reikia tikėti? Kuri tikyba yra tik- ? Parašė Jurgis Baltrušaitis. Pusl. Kaina .... 20c.

ausio Devinta. Parašė Maksim Gorin vertė F. M. Knygutėje aprašyta e Petrapilės darbininkų sukilimą, a "Raudonąjį Nedėldienį". Pusl. 40, na .... 15c.

irdis žmogaus prilyginta Bažnyčiai arba liaudai piktų dvasių, išreikš- 10 paveikslų. Pusl. 48. Kai- 20c

ntoji istorija žemesniamjam liaumokyklų skyriui, trumpai apsakė J. Šuster T. D. Vertė Ad. Vėgėlė. l. 88, Kaina .... 15c.

Pranciškaus iš Assyžiaus gyves pagal kun. A. Beltrami'o. Su- J. Baltrušaitis, Pusl. 41 Kai- .... 15c.

umputė Lietuvos istorija. Antras sytas išleidimas. Knygelė gera inėms lietuvių mokykloms Pusl. Kaina .... 20c.

is Mylimos. Komedija trijuose ose. Parašė žemaitė. Pusl. 44 a .... 25c.

tiškos Politikos knygynėlis. čia Rusijos policijos viešpata- persekiojimas ypatos laisvės, jų ir susirinkimų, laisvės žo- r sąžinės, ir kame išganymas? 47, Kaina .... 10c.

smas, Parašė V. Reymont, iš kalbos vertė Adl V. Apysaka džiaus žmonių gyvenimo. Pusl. ina .... 10c.

ismas ir jo nepriklausomybė, A. l. 32, Kaina .... 10c.

netikri Šventiejie. Paveikgyvenimo kankintinių ir Išleista Susiv. Lietuvių Pusl. 61, Kaina 15c.

ė, A. Leontjev'o, vertė aiškina žmonijos Tiesų linkui eina žmonija vės ir lygybės". Pusl. .... 5c.

smės. Parašė Vytu- Kaina 10c

ų ir Viena. Arabišsakos. dalis. Pusl. 96, kaina 35c.

kai. Parašė Oktavas Mirbo, ver- V: Telpa čia šios apysakos: ikai, 2) Virvelė, 3) Klodas Ge, s ir vertos perskaitymo kiek- n. Pusl. 48, Kaina ......15c.

nis Malunas. Pagal lenkišką P. B. Apysaka kaip žydas nuo vėjinį maluną gešeftui, bet užėjus, maluną sulaužė, net su malunu apsieiti ir tt. Pusl. Kaina 25c

gdieniai. Parašė Aleksandra Fro- Apysaka iš tikrų atsitikimų penkr šeštos dešimties XIX-tojo šimt- Naudinga kožnam perskaityti. 87, kaina.............................50c.

s Valkinas.. Apysaka iš norgyvenimo, sekant Bjersoną. užimanti kiekvieną, su graivedimais. Pusl. 30 Kaina 10c.

s Stonis. Apysaka iš žmonių nimo. Parašyta Šatrijos Raga- Pusl. 143, Kaina .... 35c.

ungė ir vieversėlis. Eilės Maryra daug įvairių eil. Tėvy

niškų, meiliškų, muzikai, sakmėms, ir deklamacijoms. Pusl. 170, Kaina .... 60c.

Užkapotas žvirblys. Apysaka V. J. Nemirovič — Dančenko. Pusl. 24, Kaina .... 10c.

žiburėlis arba pirmiejie pavasario žiedai, eilės Jovaro. Telpa 17 įvairių eilių parašytų vieno iš gabiausių eilių rašėjo Jovaro; laikraščiuose kritika šią knygelę augščiausiai iškėlė, negu kokias kitas eiles, Pusl. 15, Kaina .... 5c.

žmonių Savivalda Naujoje želandijoje. N. Čumakov'o. Iš rusų kalbos vertė A. žuvis. Pusl. 35, Kaina 10c.

žmonių užtarytojai Broliai Grakchai. Vertė iš rusų kalbos Šermukšnė. Pusl. 32. Kaina 10c

žodynas lietuviškai - angliškos kalbos. Sutaisė Antanas Lalis. Pusl. 382, iki šiol turėjome tik su apdarais po $2.00, dabar kas nori pigiaus nusipirkti, tai popieros viršais, kaina $1.00

žodynas Lenkiškai - Lietuviškai - Rusiškas. Sutaisytas kun. Juozapo Ambraziejaus Laikraščio redaktoriaus "Šviesa". Pusl. 552 Kaina $2.80

Ze stosunków litewsko-polskich, Głosy Litwinów. Audiatur et altera pars. Išleista rupesčia J. K. rybotame skaitliuje egzempliorių. Sutaisė Girų Liudas. Pusl. 231. Kaina $1.50

Užsiprašydami virš minėtų knygelių, adresuokite:

A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

KUR GAUTI "LIETUVĄ".

Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas šiuos agentus:

Brooklyn, N. Y.
E. Fromes, 73 Grand Street.
Ant. Diržulaitis, 97 Grand Street
Ant. Jankauskas, 77 Gold Street.
T. Jermalas, 215 Berry Street.
W. Dackeviče, 144 Grand Street.

Baltimore, Md.
Jur. Diemedis, 521 Columbia Ave.
Jonas Luisa, 521 W. Lombard St.

Bridgeport, Conn.
Kazys Lendraitis, 324 Warren Street.

Chicago, Ill.
P. M. Kaitis, 221 W. Wabansia Ave.
J. Vasiliauskas, 2498 Kensington Ave.

Elizabeth, N. J.
Dom. Bočkus, 211 First St.

Elmora, Pa.
Antanas Reklaitis.

Lawrence, Mass.
A. Ramanauskas, 99½ Oak Street.

Montello, Mass.
B. P. Miškinis, 9 Arthur Street.

Montreal, Canada.
K. Bielek, 1135 St. Ekatherine Street.

New Haven, Conn.
And. Ješinskas, 217 Ferry Street.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd Street.

Portland, Oreg.
John Browman, Browman News Co.

Scranton, Pa.
M. Valentanavičia, 1831 N. Main St.

Seattle, Wash.
Inter News Agency.

Worcester, Mass.
M. Paltanavičia, 15 Milbury Street.

Waukegan, Ill.
M. Rakauskas, 1015 — 8-th Street.

"LIETUVOS" AGENTAI.

Pas šiuos agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ir užsimokėti.

Brooklyn, N. Y.
A. Lesniauskas, 347 Rodney Street.
S. Rinkevičia, 73 Grand Street.

Baltimore, Md.
L. Gawlis, 1834 N. Castle Street.

Cleveland, Ohio.
Pov. Šukis, 6524 Forman Ave. S. E.

Chicago, Ill.
Jonas Janušas, 51 W. 15th Pl.
Charles Laban, 10802 Michigan Ave.
Juozas Volmeris, 168 W. 18th St.

Cambridgeport, Mass
C. Kavolius, 19 Harrison Street.

East St. Louis, Ill.
Juoz. Rainis, 452 Collinsville Ave.

New Britain, Conn.
M. J. Čeponis, 21 Pleasant Street.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry Street.

Pittsburg, Pa.
Jonas A. Ignotas, 46 So. 22-nd Street.

So. Boston, Mass.
N. Gendrolius, 224 Athens Street.

Scranton, Pa.
Juoz. Petrikys, 1514 Ross Ave.

Shenandoah, Pa.
And. Mačis, 138 So. Main Street.
T. Kryžanauskas, 12½ Cherry Street.

Springfield, Ill.
Jur. Tachilauckas, 710 Enos Ave.

Turners Falls, Mass.
K. P. Šimkonis.

Waterbury, Conn.
J. žemantauskas, 39 W. Porter St.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 12 Harlem Street.

Westville, Ill.
Juozas J. Šlikas.

Apsižiurek ką darai?

Tu moki po $10.00 randos ant mėnesio už savo flatą. Tai per metą tu išmoki $120.00, o per 10 metų $1200.00, ir tie tavo už radas išmokėti pinigai jau niekada tau atgal nesugryž.

Už $1200.00, kuriuos tu per 10 metų randa išmoki, gali sau nusipirkti mažą namelį, kuriame galėtumei gyventi ne 10, bet 50 metų. Toks namelis tau kaštuos $1200.00, o laikys ant 50 metų arba ir ilgiau; o mokėdamas kitiems randą po $10.00 ant mėnesio tu per 50 metų išmoki $6000.00, ir kodėl tada neperki savo namo?

Męs turime daugybę namų ant pardavimo pigių ir brangių. Pirk vieną namą ir nustok mokėjęs kitiems randas. Męs tau galime parduoti gerą namą už $4000.00, į kurį tu gali įleisti 4 šeimynas po $10.00. Taigi 10 metų randa tau pilnai užmoka už tavo namą. Pasirink sau bile namą, įmokėk mums pusę pinigų iš viršaus, o likusią pusę išmokėsi mums per 5 metus iš to paties namo randos.

ŠIĄ SAVAITĘ PARDAVĖME ŠIĄS NUOSAVYBES:
Medinį namą 3602 Union Ave.
Medinį Cottage 5607 Normal Ave.

Turime ant pardamo žemiau surašytus namus, iš kurių gali pirkti kurį nori. Įmokėsi pusę pinigų pirkdamas, o reštą išmokėsi 5 per metus.

A. Olszewskis
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Parsiduoda šitie Namai.

NUMAŽINTOS KAINOS.

2 lubų murinis namas, 14 ruimų. Lotas 25x147. Randa $30. Kaina .... $3.000. Tas namas yra ant 38 ul. terp Auburn Ave. ir Gage St.

Halsted St., terp 56 ir 57.
Medinis namas 1½ lubų ir ponamis. Randa $15. Kaina ...... $2.800.

Lowe Ave., arti 33-čios ul.
Murinis namas, akmenų pamatai. Randa $24. Kaina .... $3.200.

2 lubų medinis namas ant 38 ir Gage ul. Kampinis. 8 ruimai. Lotas 33x147½. Randa $16. Gera vieta vaizbai. Kaina .... $2.000.

2 lubų murinis namas, ant Wallace, arti 33 ul. Kaina .... $2.700.

Chicago Ave. arti Robey, St.
2 lubų, 2 gyvenimais murinis namas. Kaina $3.800

Union Ave. arti 35 St.
2 namai, ant 2 lotų, po 3 gyvenimus 6 ruimų. Kaina $10.000

Marshfield Ave. arti 35 St.
2 lubų, 16 ruimų, medinis namas. Puikus. Kaina $3.500

31 St. arti Emerald Ave.
3 lubų murinis namas, su krautuve, 5 gyvenimai ir krautuvė. Kaina $7.500

33rd St. terp Halsted ir Auburn Ave.
Murinis namas. Randa $42 į mėnesį. Kaina $4.000

37th arti Wallace St.
Murinis namas. Krautuvė ir 4 rumai. Kaina $2.000
Murinis namas. Krautuvė ir 5 rumai. Kaina $2.000

Emerald ave.
Terp 32-ros ir 33-čios ul. ....Prekė
2 lubų, 4 flatų medinis namas $3500.00
3 lubų, 3 flatų medinis namas $3500.00
2 lubų, 4 flatų medinis namas $3500.00
2 lubų, 2 flatų medinis namas $1800.00
2 lubų, 2 flatų medinis namas $3500.00

Emerald ave. terp 36-tos ir 37-tos ul.
2 lubų, 2 flatų medinis namas $1600.00

Wallace St., terp 28 ir 29 ul.
3 lubų, 3 flatų murinis namas $5300.00

Wallace St., terp 29 ir 30 ul.
4 lubų, 4 flatų murinis namas $8000.00

Wallace St., prie 37 ul.
2 lubų, 3 flatai ir 1 štoras murinis namas $7500.00

31st St. terp Emerald ir Union aves
3 lubų, 6 flatai murinis namas $10000.00

2 lubų, 3 flatai ir štoras, murinis namas $4000.00

31st Place terp Auburn ave. ir Morgan St.
1 lubų, 2 flatų murinis namas $2200.00
2 lubų, 4 flatų murinis namas $4500.00

31st Place, terp Morgan ir Musprat ul.
2 lubų, 4 flatų murinis namac $3000.00

35th Place, terp Auburn ave. ir Gage St.
2 lubų, 4 flatų ir užpakalyje 1 lubų 1 flato abu murinai namai $5.300

Lowe Ave., terp 36 ir 37 ul.
2 lubų medinis namas, 4 gyvenimai, 16 ruimų $2.200

Lowe Ave., terp 38 ir 39 ul.
9 ruimų medinis namas $1.700

Laflin St., terp 68 ir 69 ul., arti Ogden Park.
6 ruimų medinis namas $2.000

LOWE AVE. Tarp 32-ros ir 33-čios ul. 2 lubų murinis namas. Randa $42. Kaina $5000.00

THROOP ST. Tarp Lyman ir Archer Ave. 2 lubų murinis namas, lotas 50x 125. Kaina $2500.00

SOUTH HALSTED ST. Tarp 34-tos ir 35-tos ul. 2 lub murinis namas. Štoras. Randa $52. Kaina $5800.00

mai $5300.00
2 lubų, 5 flatų murinis namas $4300.00

33-rd Place, terp Halsted St. ir Auburn ave.
2 lubų, 2 flatų murinis namas $3100.00

Poplar ave., arti 31mos ul.
6 ruimų murinis namas ir 9 pėdų augštas sementas $2200.00
8 ruimų medinis namas $2500.00

Union ave., terp 31 ir 32 ul.
3 lubų, 2 flatų murinis namas $9000.00
2 lubų, 2 flatų murinis namas $5700.00

Auburn ave., trep 33 ir 34 ul.
1 lubų, 1 flato murinis namas ir 2 lotai $4000.00
1 lubų, 2 flotų medinis namas $2500.00

Aubur Ave., terp 31 ir 32 ul.
3 lubų murinis namas, naujas $5.900

Morgan St., terp 32 ir 33 ul.
4 lubų, 6 flatų ir štoras, murinis namas........................$18.000.00

Morgan St., terp 63 ir 64 ul.
2 lubų, 2 flatų murinis namas, akmenio pryšakis ir trepai..$6200.00

Illinois Court, terp 32 ir 33 ul.
4 ruimų murinis namas $1200.00

Fisk St., terp 33 ir 34 ul.
2 lubų, apačia medžio, viršus muro, štoras ir vienas flatas 2000.00

Leavitt St., terp 23 ir 21 ul.
2 lubų, 3 flatai ir štoras, murinis namas $7000.00

29th St., terp Quinn ir Throop ul.
5 ruimų murinis namas $1200.00

Halsted St., terp 31 ir 32 ul.
2 lubų, 2 flatai ir štoras, murinis namas $6800.00

Burlington ave., terp 154 ir 155 ul.
2 lubų, 2 flatų murinis namas $3300.00

5th ave., terp 42 ir 43 ul.
3 lubų medinis namas $4500.00

Grant Works ant 14 ul.
2 lubų, ant 2 lotų, 6 flatai, 2 štorai, medinis namas, parsiduoda su štoro fixtures....$8500.00

Grant Works 49 ave.
2 lubų, 3 flatai ir štoras, medinis namas $5200.00

2 luboms, 2 gyvenimais, po 5 ruimus medinis namas .... $2.000.

Lotai!

Ant Western ave. bulvaro terp 43-čios ir 45 ul. puikus lotai ant rezidencijų. Kainos nuo $250.00 ir augščiau. Pirk šiuos lotus dabar, nes kainos jų netrukus pasidvejos.

Teipgi turime daugybę visokių kitoniškų namų ir lotų ant pardavimo visose pusės miesto Chicagos.

Lotas ant 69 place terp Hoyne Av. ir Leavitt St. arti tramvajų linijos, pirkšnių šalygatvis, vanduo, gazas, srutynė. Kaina tiktai .... $300.

Artimesnėms žinioms kreipkitės pas

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

PASARGOS SKAITYTOJAMS.

1) Kada reikalauji permainyti adresą, dėl siutinėjimo laikraščio, visada paduok ir senąjį savo adresą. Jeigu pats gerai rašyti nemoki, tai adresą duok kitam, geriau mokančiam, parašyti.

2) Pinigus geriausiai siųsti per Money Orderį arba registruotame laiške. Nedėk į laišką smulkių sidabrinių, nė auksinių pinigų, nes jie kelionėje kopertą praplėš, išpuls ir prapuls. Geriau, vietoje smulkių, įdėk pačtinių markių už tą sumą. Pačto markes priimame tiktai vietoje smulkių, kur suma mažesnė už $1.00. Jei suma siekia $1.00 ar daugiau, tai markių nesiųskite, bet dėkite pinigus arba Money Orderį. Jeigu suma bus $1.25, tai galima dėti $1.00 pinigais, o 25 centus markėmis. Vienok markės turi buti visame sveikos, nesulipusios viena su kita, nė prie laiško neprilipintos, teip kad męs galėtume jas panaudoti savo laiškams. Sulipintų markių nepriimame. Markes priimame tiktai Suvienytų Valstijų Šiaurinės Amerikos, jokių kitų viešpatysčių markių nepriimame.

3) Jeigu išpirksi Money Orderį, tai nelaikykie jį pas save, bet prisiųsk redakcijai, nes be "Orderio" redakcija negali pinigų iš pačto gauti. Pasilaikyk sau tik mažąją baltąją korčiukę, o didesniąją, mėlyną prisiųsk prastame laiške, registruoti nereikia.

4) Ant laiško, kuriame užsakai knygas ar kitokius tavorus, niekada nerašyk jokių kitų reikalų, kaip ve: korespondenciją, apgarsinimą, ar ką kitą, kas su užsakytais tavorais nesiriša, nes pas mus tavorų (knygų) siuntiniai yra atliekami viename departamente, apgarsinimai kitame departamente, o korespondencijos trečiame departamente ir kiekvienas departamentas yra po priežiura kitų ypatų. Tad jeigu jus ant vienos popieros surašysite keletą reikalų, tai jusų laiškas turės laukti pirmame departamente kol tas jį apdirbs ir nusiųs antram, o ten vėl laukti kol šis jį apdirbs ir pasiųs trečiam. Tokius laiškus negalima nė į laiką at sakyti, nė gerai atlikti; nes pas pirmąjį departamentą likus laiškui, antram nelieka davadų. Geriausiai yra rašyti kiekvieną reikalą ant atskiros popieros, tada kiekvienas reikalas bus perduotas tam tikram departamentui ir visi reikalai tuom patim laiku liks atlikti greitai ir gerai.

5) Niekada nesiųsk pinigų, nė Money Orderio atskyrame laiške nuo užsakymo. Visada dėk pinigus ar Money Orderį į tą patį laišką kuriame tavorus užsakai. Nes jeigu užsakymas ateis be pinigų, męs negalėsime jo išpildyti, vien todėl, kad pinigų nėra, o jei ateis pinigai be užsakymo, męs nežinosime ką su nėra užsakymo.

6) Visada ant savo laiškų pasirašykite savo pravardę ir adresą. Nors ir tukstantį kartų mumis rašę, visada reikia pasirašyti pravardę ir adresą kiekviename laiške, nes męs radę laišką terp 100 ar 200 laiškų be parašo ir adreso, nežinosime keno jis yra ir negalėsime atsakymo duoti.

Su visokiais reikalais rašydami pas mus visada adresuokite teip:

A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Knygų Kataliogas

27 **Gyvenimo Mokykla.** Parašė Orison Svett-Marden. Lietuviškon kalbon išvertė K. Žegota. Užrašai pagarsėjusių žmonių. Labai naudinga knyga. Didelio formato. Chicago, Ill. 1907 .... $1.50
Apdaryta $2.00

63 **Karės laukuose.** (Kareivio atsiminimai). Parašė Vsevolod Garšin. Vertė A. L-is, Užimanti pasaka iš laikų karės maskolių su turkais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 81 ....20c

68 **Lietuviškos Pasakos Yvairios.** Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis II. Čia telpa 205 labai gražių ir juokingų pasakų, bovyjančių kiekvieną skaitytoją ir klausytoją ir labai naudingos. Chicago, Ill. 1903, pusl. 330 $1.25
Drutai apdaryta $1.50

LIETUVOS UKININKAS.

Laikraštis skiriamas darbo žmonėms, eina kartą per savaitę iš Vilniaus, Lietuvoje.

"Lietuvos Ukininke" rašoma apie įžymiausius Lietuvos reikalus, apie žemės valdymą, apie valsčius, mokyklas ir žmonių laisvę apie vyriausybės darbus ir politiką ir kitus naudingus skaitymus.

Lietuvoje metams $1.75
Amerikoje metams $2.50

Užsimokantiems už metus, gaus dovanai "Vilniaus Kalendorių" 1909 m. vertą 50c.

Ant pamatymo vienas num. 5c.

Pinigus siųskite atstovui Amerikoje po adresu:

M. J. Damijonaitis,
3141 Union Ave., Chicago, Ill.

Apdraudimas.
(Insurance)

Kolai žmogus yra sveikas ir turtingas, tai ir laimingas. Bet sveikata žmogaus kiekviename laike gali posikeisti liga, o gyvastis mirtim. Turtas teip pat kiekvienoj valandoj gali buti sunaikintas ugnies ar kitokios nelaimės ir žmogus iš laimingo ir turtingo gali likti vargšu. Susirgęs žmogus negali uždarbiauti, o jam pasimirus likę vaikai, tankiai mažais kudikiais, neturi kąsnio duonos ir jų gyvenimas iš pat mažystės yra vargingas. Visas turtas yra nieko nevertas, jei jis kiekvienoj valandoj gali buti sunaikintas ugnies ar kitokios nelaimės ir todėl kiekvienas išmintingas žmogus privalo apsidrausti nuo visokių nelaimių, kurios jį kas valanda gali ištikti.

Męs apdraudžiame visokį turtą, ar tai bus namai, naminiai daiktai, vaizba, ar kas kitas, nuo ugnies ir kitokių nelaimių geriausiose Apdraudimo kompanijose.

Męs apdraudžiame sveikatą atsitikus ligai ar sužeidimui tokiose kompanijose, kurios, susižeidus, užmoka tiek, kiek sveikas žmogus uždirba, ar dar ir daugiau.

Męs apdraudžiame gyvastis ir, atsitikus mirčiai iš ligos ar susižeidimo arba kitokios priežasties, musų Apdraudžiamosios kompanijos išmoka vaikams, ar kam yra pavedama toktą sumą pinigų, kokiai buvo užsirašyta.

Prēmija, arba mokestis už apdraudimą namų, daiktų, sveikatos ir gyvasties yra teip maža, kad kiekvienas ir mažai uždirbantis darbininkas lengviai gali išsimokėti. Teipogi galite mokėti apsaugojimui savo gyvasties 10, 15, 20 metų ar daugiau ir išėjus tam laikui, jei gyvi busite, gausite tokią sumą, kokiai užsirašėte. Platesnės žinias gausite musų ofise Apdraudimo skyriuje. Ateikite, męs apie tai paaiškinsime.

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted Street Chicago, Ill.

GERA NAUJIENA Kenčiantiems
MUSU DRAUGAM Lietuviam!

Skaitytojau, jeigu esi apimtas kokios ligos ar painiais nesveikumais, užsimokės tau atsišaukti į **Chicago Medical Clinic, 344 So. State St.** prieš ėjimą gydytis kur kitur, nes jie užtikrina tau nuoseklų ir laikantį išgydymą kožnos ligos, kurią prisiima gydyti. Ar esi nerviškas ir nusiminęs, silpnas ir nuilsęs, pavargęs rytmečiais, trukšta noro, be gyvybės, lengvai nuvargstantis ir neramus? Ar atmintis tavo prasta, gėdysi draugijos, truksta energijos ir tvirtumo, akys įdubusios ir nečystos, pajuodavę paakiai, spaugai, plėtmai ar kitoki išbėrimai ant odos, nemorališki ir

Nusilpninanti Sapnai, Patrotytas Vyriszkumas, Sekliszka Silpnybe

nesuaugusios ir šaltos dalys, nusistojimas šlapume paliktame per naktį, pienėtas šlapumas, skausmai strėnose, turi nesveikumą puslės ar inkstų? Išsiputimą Gyslų Maišelyj; Užsendintą Puletekį; Užakimą Varpskylės; Syfilitišką Užnuodyjimą Kraujo, ar kokią kitokią gėdingą nervų, odos, kraujo ar užsendintą ligą? Ar skruostai įdubę, žymus rupesčio išreiškimas ant veido, neramus naktyje, mainančio upo, silpnas vyriškumas, turi užkurdusios dalis, prieš laikinį nykimą, skausmus kauluose, puolimą plaukų, skaudamą gerklę ir tt.?

Jeigu turi, tai Chicago Medical Clinic

užtikrins tau pilną ir laikantį ant visados išgijimą, jeigu jie nuspręs, kad tavo liga yra išgydoma. Jausi pagerėjimą iš pirmos dienos, ir neužilgio atrasi save karalium tarp vyrų ant kuno, proto ir širdies. Niekas taip nesunaikina jaunus ir pusamžinius vyrus kaip išbėgimai sėklos nakties laike, arba slaptingas nubėgimas sėklos su šlapumu. Tas padaro žmogų netinkančiu prie darbo, ženatvės ir smagumo. Nedaro skirtumo, ar tas paeina nuo jaunystės blogų darbų, naturališko silpnumo ar nuo pertankaus užganėdinimo lytiškų geidimų.

Męs tikrai tave išgydysime.

Męs gydom ir išgydom sėklos nubėgimus, nervų nusilpnėjimą, užsenėjusį puletekį, syfilį, nenaturališkus bėgimus, patžagystą, inkstų ir puslės ligas, teisybę sakant, **visas Vyrų Ligas.** Visos kliutys laimingam ženybiniam gyvenime bus prašalintos. Tukstančius jaunų ir pusamžinių vyrų kasmet prieš laiką nuliuoja į grabą jaunystės išdykumai, per tankus susikuopinimai ir kraujo ligos. Jeigu turi nors vieną iš virš paminėtų ženklų, pasirodavyk su mumis pakol da nėra per vėlu.

Roda tau nieko nekaštuoja, o gali užčėdyti daug kentėjimų.

Valandos priėmimo ligonių: nuo 10 ryto iki 4 po piet, ir nuo 6 iki 7 vakare.
Nedėliomis ir kitomis šventoms dienoms: nuo 10 ryto iki 12 val. pietų tiktai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC
344 SO. STATE STREET CHICAGO, ILL.

GRAŽUS RUDUO
O Musu Rudeninēs Drapanos dar Gražesnēs!

Męs jau turime pagaminę visas Rudenines ir Žiemines Drapanas musų Štore, kurios šįmet yra daug geresnēs, gražesnēs ir geriau padirbtos. Vyriškų Siutų prekēs eina nuo **$6.50** iki **$25.00.** Vyriškų Overkotų prekēs eina nuo **$6.50** iki **$28.00.**

Ateikite apžiurēti musų drapanas, o pamatysite, kad męs turime dailiausias iš viso miesto, didžiausiame pasirinkime ir musų prekēs visada pigesnēs kaip visų kitų krautuvių.

Musų štore teipgi randasi didžiausios sąkrovos marškinių viršutinių ir apatinių, vilnonių ir lininių bei bovilninių džiaketų, naujausios mados skrybēlių, čeverykų vyriškų, moteriškų ir vaikų, valyzų, laiškams popierų, paveiksluotų postalkorčių, drukuojamų mašinēlių, rašomų plunksnų, alavelių, atramentų ir didžiausią sankrovą knygų, lietuviškų ir lenkiškų.

Musų štoras atdaras kas vakaras iki 9 valandai apart Seredos ir Pētnyčios vakaro.

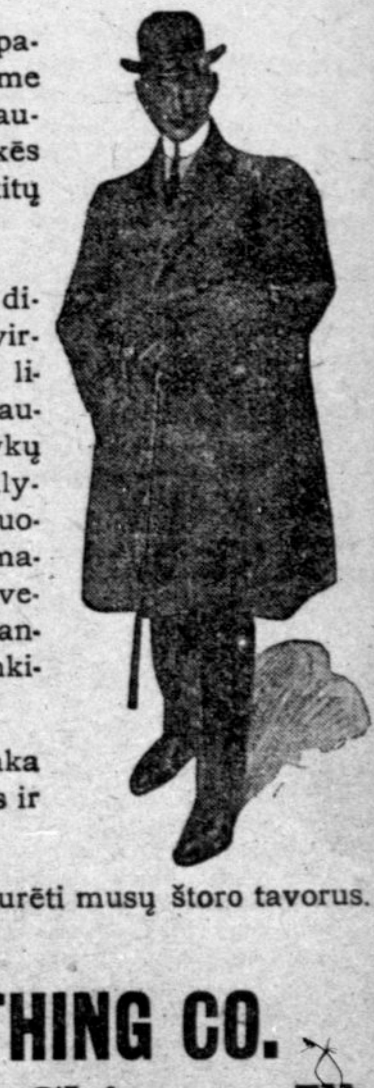

Todēl kviečiame visus pas mus atsilankyti ir apžiurēti musų štoro tavorus.

Su guodone,

THE BRIDGEPORT CLOTHING CO.
3246-3248 S. Halsted-St. Chicago, Ill.
A. Olszewski, Prezidentas

Official Publication.

Annual Statement of the German American Insurance Company of New York in the State of New York on the 31st day of December, 1907, made to the Insurance Superintendent of the State of Illinois, pursuant to law.

CAPITAL.		
Amount of capital stock paid up in cash,		$1.500.000.00
INCOME.		
Premium received during the year,		6.445.132.06
Interest and dividends,		554.255.86
Profit on sale or maturity of ledger assets,		48.290.00
From all other sources,		524.10
Total Income,		$7.048.202.02
DISBURSEMENTS.		
Losses paid during the year,		3.116.654.74
Interest or dividents to stockholders,		450.000.00
Commisions or brokerage,		1.218.858.35
Salaries, fees and all other charges of officers, clerks, agents and employees,		556.532.28
Rents,		41.943.26
Advertising, printing and stationery, postage, etc.,		150.701.38
Legal expenses, furniture, fixtures and maps,		35.690.82
Underwriters' boards, fire department and salvage corps, fees, etc.,		106.506.83
Inspection and surveys,		39.620.21
Repairs, expenses and taxes on real estate,		7.573.99
State insurance department, taxes and fees,		124.994.84
Other licenses, fees and taxes,		23.392.90
Loss on sale or maturity of ledger assets,		60.88
All other disbursements,		6.074.63
Total Disbursements,		$5.878.605.11
LEDGER ASSETS.		
Book value on real estate,		958.692.39
Mortgage loans on real estate,		239.000.00
Book value on bonds and stocks,		11.663.303.30
Cash in office and bank		766.583.21
Agents balances,		1.213.477.79
Other ledger assets,		16.097.61
Total Ledger Assets,		$14.857.154.30
NON LEDGER ASSETS.		
Interest accrued,		43.426.01
Cross Assets,		$14.900.580.31
DEDUCT ASSETS NOT ADMITTED.		
Agents balances over three months due,	$ 30.899.97	
Book value, bonds and stocks over market value,	1.361.642.30	
Special deposits to secure liabilities in Oregon and Virginia,	114.000.00	
		1.506.542.27
Total Admitted Assets,		$13.394.038.04
LIABILITIES.		
Losses adjusted and unpaid,	$ 107.828.00	
Losses in process of adjustment or in suspense,	855.138.00	
Losses resisted,	75.457.00	
Total,	$1.038.423.00	
Deduct reinsurance,	273.294.00	
Net amount of unpaid losses,		$ 765.129.00
Total unearned premiums,		6.305.339.98
Salaries, rents, bills, taxes, etc.,		148.270.43
Commissions and brokerage,		61.880.96
Return and reinsurance premiums,		312.064.32
Total Liabilities,		$7.592.684.69
Less liabilities secured by special deposits,		78.905.98
Balance,		$7.513.778.71
BUSINESS IN ILLINOIS.		
Total risks taken during the year,		$21.467.954.00
Total premiums received during the year,		272.369.94
Total losses incurred during the year,		113.674.35

WILLIAM N. KREMER, President.
CHARLES G. SMITH, Secretary.

Subscribed and sworn to before me this 25th day of January, 1908.

GEO H. COREY,
Commissioner for Illinois in New York.

"RAISTĄ" (The Jungle) DUODU DOVANAI

Skaitytojams "Lietuvos" ir "Vienybės L.", kurie dar tos knygas neturi ir nėra skaitę.

Jei knygos "RAISTAS" nėsi dar skaitęs, tai visai mažai težinai Amerikos gudrybes, suktybes ir, teip vadinamą jos gerovę ir negali išsisaugoti nuo visokių pinkilų, nes neturi gana patyrimo. "RAISTAS" tai knyga patyrimų.

Perskaitęs "RAISTĄ" teippat žinosi visą sutvarkymą dabartinės pramonijos ir kodėl bedarbės kila, o tuomi ir kaip galima turėti visuomet darbas ir gyventi laimingai.

„RAISTAS" dėl išnašumo savo idėjų yra teip pageidaujama knyga, kad yra išversta į visas kalbas.

"RAISTAS", kuris sudrebino Amerikos ir Europos parlamentus, yra didelė, 355 puslapių knyga ir svarbi tuomi, kad aprašo gyvenimą lietuvių Amerikoje.

"RAISTO" kaina **$1.00**, perkant pačią knygą. Prenumerata laikraščių "Lietuvos" ar "Vien. Liet." metams **$2.00.** Bet kas naujai užsisakis "Lietuvą" ar "Vien. Liet." metams, prisiųzdamas man **$2.00**, apturės metams vieną šitų laikraščių ir "RAISTĄ" **dykai.**

Siuntimui prenumeratos adresas: **J. Naujokas, Madison Sq. box 189, New York, N.Y.**

Kiekvienas lietuvys inteligentas pripažins didelę vertę knygos "Raistas".

---

331 Žilė galvon — velnias vuodegon. Komedija vienam akte. Pagal lenkišką sutaisė M. P-is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31 .... 10c

480 Biologija arba mokslas apie gyvus daigtus. Pagal prof. Nusbaumą, sutaisė Šernas. Mokslas kokiu budu radosi gyvi sutvērimai ant musų žemės, kaip jie vystėsi pradėjus nuo mažų vabalėlių iki daėjo lig paukščių, žvērių ir paties žmogaus. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, puslapių 147. .... 40c

473 Apie žemę ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą. Pagal Heilperną, Falbą ir kitus, sutaisė Šernas. Aprašo kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mēnulis, planetos, kometos ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikslų. Yra tai vienatinė knyga iš kurios žmogus tikrai gali apsišviesti. Chicago, Ill. 1896, pusl. 225.......... 75c

Ta pati apdaryta $1.00

548 Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcijos Profesoriaus Blochmano. Lietuviškon kalbon vertē J. Šernas. Chicago, Ill. 1907, pusl. 138 .... 35c

Tautiški Lietuviu Paveikslai.

Papuošimui savo kambario, yra gražus tautiški paveikslai:

1. Didis Liet. Kunigaištis Algirdas. miera 22×28 colių. Kaina........35c.
2. Didis Liet. Kunigaikštis Gedeminas, miera 22×28 colių. Kaina.. 35c.
3. Didis Liet. Kunigaikštis Keistutis, miera 22×28 colių. Kaina....35c
4. Didis Liet. Kunigaikštis Vytautas, miera 22×28 colių. Kaina.. 35c.
5. Dr Vincas Kudirka, miera 19×24 colių. Kaina .... 35c.
6. Simanas Daukantas, Lietuvos Istorikas, miera 23×29 colių. Kaina 35c.
7. Gediminas, D. L. K. apima Kijavos pilį 1318 m., miera 17×24 colių. Kaina .... 30c.
8. D. L. K. Vytauto prisieka, miera 20×25 colių. Kaina.......... 30c.
9. Kražių Skerdynē, 1893 m., miera 22×28 colių. Kaina .... 50c.

Pinigus siunčiant su užprašymų, adresuokite teip:

A. OLSZEWSKIS,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

ADRESAI VIRŠININKU "ŽINYČIOS" DR-STES

Prezidentas—**J. J. Hertmanavičia,**
3252 South Halsted Street
Vice-Prez.—**Justinas Jakavičia,**
1512 W. 19th Street
1-mas Raštininkas—**M. M. Juška,**
581 W. 22nd Street
2-ras Raštininkas—**Aleksandra Olszewskis,**
1418 W. 21st Place
Kasierius—**Niceforas Žilevičia,**
General-Užveizētojas—**A. Olszewskis,**
3252 South Halsted Street
Visi CHICAGO, ILL.

Su visokiais reikalais prie "Žinyčios", kaip tai apžiurējimui žemēs farmai, ar prisirašyme prie Dr-stēs "Žinyčios" ir nusipirkime nuo jos akcijų, kreipkitēs visada ar tai raštu ar asabiškai prie jos generališko užveizētojo adresu:

"Žinyčia", A. Olszewski, Mgr.
3252 So. Halsted Street, CHICAGO, ILL.

Kozminsky & Yondorf,
73 Dearborn Street.
Bankieriai.

Męs skolijame **Pinigus** ant turtenybių ir jei tu rengiesi turtenybę pirkti, męs su džiaugsmu prigelbēsime, paskolindami tau dalį pirkinio pinigų. Greitas veikimas. Lengvos išlygos. Agentai apmokami dosniai.

Vienatinē Lietuviška Sankrova

ir agentura literaturos ant "North Side" Chicagoj. Čion galima gauti moksliškų, svietiškų ir dvasiškų knygų,ražančių, škaplierių, abrozēlių, visokių laikraščių, Amerikos ir Europos ir popierų gromatoms. Teipgi užlaikau visokio tavoro: juodylo, paišelių, plunksnų, drukuojamų mašinukių, britvų, stereoskopų ir daugelio kitų daiktų. Neužmirškite atsilankyti, o busite užganēdinti.

Potras M. Kaitis
221 Wabansia Ave., Chicago, Ill.
(Šale Lietuviškos Bažnyčios).

Telefonas Yards 3162

Dr. A. L. Graiczunas
3312 S. Halsted Street :: Chicago

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

Dr. G. M. Glaser

Šiuomi pranešu gerbiamai publikai, jog esiu seniausiu gydytoju ant Bridgeporto, praktikuodamas 17 metų. Dabar savo ofisą perkēliau į savo namus po nr.

3149 S. Morgan St.
Kampas 32ros gatvēs

Mano ofisas aprupintas naujausiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiuosi užganēdinti, kaip ir lygšiol. Pasitikēdamas, jog gerbiama publika ir toliaus mane rems, esiu namie ant kiekvieno pareikalavimo dieną ir naktį. Esiu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų ir užsenditose ligose. Darau visokią operaciją. Liekuosi su pagarba

Telefonas Yards 687.

Dr. G. M. Glaser
3149 S. Morgan Street
Kampas 32ros gatvēs.

Nauji Zaislai
Atvežti iš Lietuvos.
Gaunami "Lietuvos" Redakcijoj.

Dangus, šeimyniškas žaislas, parupintas doram ir patogiam pasilinksminimui. Yra tai toblyčia 22x24 colių su nupieštais keliais ir tinkamais išreiškimais su num. pradedant nuo 1 iki 121.

Šiame žaisle kiekvienas dalyvaująs turi mētyti kaulelį; dalyvauti gali 2 ir daugiaus ypatų, kiekviena ypata apsirenka sau vieną kupstelį (yra 5 yvairių spalvų) kuriuom uždengia tam tikrą numerį kaulelį metus. Toblyčia susilenkia į 4 dalis, su skrynute prisiunčiame į namus per pačtą. Prekē $1.50

Flirtas, žaislas ir lošimas, suaugusiems pavestas. Yra skrynutē su 55 kortelēmis 3x4 colių, su yvairiais klausymais; ant kiekvienos kortelēs yra po 6 atsakymus.

Jaunuomenē flirtuoja kortelēmis, parduodami vienas kitam kortelę ir klausdami, kuris numeris jo atsakymo? Prie Dangaus ir prie Flirtos yra paáiškinimas kaip žaisti. Flirtos prekē $1.25

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Im. 17 akmenų
Geležkelinis Laikrodēlis.

Stiebeliu užsukamas ir nustatomas, vyriško ar moteriško didumo **20 metų auksuotais** raštuotais dvigubais medžiokliniais lukštais, puikiai graviruotais. Laiką **kuogeriausiai laiko,** ypatingai pritaikytas **geležkeliečiams, reikalaujantiems užtikimo laikrodēlio.** Užtikrinamas 20 metų. **Specialiszkas pasiulijimas:** Męs pasiųsime šitą laikrodēlį kokiu nebuk adresu **C.O.D. $5.75** ir persiuntimo lēšos su tiesa pilno ištyrimo. Jei nebus toks, kaip pasakyta, **nemokēk nē vieno cento. Atmink,** gal tau parsieis užmokēti $35.00 už tokį pat laikrodēlį, jei pirksi jį pas kokį sankrovininką. Labai puikus 14 kar. **auksuotas grandinēlis ir pakabas dykai** su kiekvienu laikrodēliu. Adresuok:

Excelsior Watch Co.
900 Athenaeum Bldg., Chicago.

Pinigu Preke.

Iki 500 rublių, rublis po..........	52¼
Nuo 500 iki 1000 rublių, rublis po..	52
Virš 1000 rublių, rublis po	51¾

Prie kiekvieno siuntinio reikia pridēti 25c. ant pačto kaštų.

Jeigu norite, kad pinigai greitai ir gerai suvaikščiotų ir niekur nežutų, tai siųskite per "Lietuvos" redakciją, adresuodami teip:

A. OLSZEWSKI,
3252 S Halseted St., Chicago, Ill.

Tel. 1532 Yards.

Dr. J. KULIS
Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas.
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Teipgi turi didelę praktiką ir gydo pasekmingai visokias limpančias, užsisenējusias ir paslaptingas vyrų ligas. Daro operacijas pasekmingai.

Marē Laukienē
Atsakanti Akušerka
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Telephonas Yards 2268

Duoda visokią rodą ir geriausią pagelbą moterims jų ligose. Pasekmingai atlieka darbą prie gimdymo ir dažiuri atsakančiai po gimdymo. Ofisas ir gyvenimas Olszewskio name 3252 S. Halsted st.

Naujas Išradimas
Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų.

Tukstančiai plikų žmonių atgavo puikius plaukus, sulaiko slinkimą plaukų galvos labai trumpame laike. Vietoje senų atauga nauji, gražus plaukai. **Visokia informacija dykai.** Artesnēms žinioms reikia rašyti įdedant krasos ženklelį.

PROF. J. M. BRUNDZA
BROADWAY & SO. 8TH ST., BROOKLYN, NEW YORK.

VISAI DYKAI

Prisiųsk mum porą markių, savo tikrą vardą, pravardę ir adresą, o mes tamistai nusiųsime No. 3 katalogą, didžiausią lietuviškoje kalboje, 64 didelių puslapių. Jame telpa teisingi aprašymai apie suvirš 200 visokių kuniškų nesveikumų, vyrų, moterų ir vaikų. Išaiškina pradžią, priežastį ir pasekmes ligų ir pasako kokias gyduoles naudoti, kiek jos prekiuoja ir kur jas gauti. Telpa paveikslai ir prekēs visokių naujausių electro-gydančių aparatų, Roberinių daiktų, Magiškų aparatų, Drukuojamų ir Rašomų Mašinų, Stereoskopų ir jiems Paveikslų, Armonikų, Koncertinų, Britvų ir daugel kitokių kožnam reikalingų daiktų. Rašyk tuojaus, John I. Bagdžiunas, Propr. Adresuok teip:

JOHN'S SUPPLY HOUSE
28 PILSEN STATION CHICAGO, ILL.

VYRAMS TIKTAI

Kas gali but matyta
GALERIJOJ MOKSLO
344 So. State St. CHICAGO, ILL.
arti Harrison gatvēs
INEJIMAS DYKAI!

Žingeidumai Pathologijos
Žingeidumai Osteologijos
Žingeidumai Gromuliavimo Organų

Tyrinēk pradžią ir išsivystymą žmogiškos rasos nuo lopšio iki grabo, pamatyk keistumus gamtos, žingeidumus ir milžiniškumus.

Tyrinēk įtekmę ligos ir paleistuvystēs, perstatytas gyv didumo figurose, sveikuose ir ligotuose padējimuose. Lavus išrodinētojas atsakinēja visokius klausimus. Didžiausia proga tavo gyvenime.

INŽENGA DYKAI!

Atidaryta kasdien nuo 8 valandos ryto iki vidurnakčiui.

LIUOSA GALERIJA MOKSLO
344 S. State St. Chicago, Ill.

SODAS SVEIKATOS

SERGANTIEMS ŽYDI!

Jei tau nusibodo landžioti pas visokius daktarpalaikius, varginti save liga ir leisti jei įsisenēti, per tų tų daktarų nesumanimą ar neturējimą gerų vaistų, arba jei tau nusibodo nuodintis visokiais patentuotais vaistpalaikiais, vynais ar balzamais ir kitais, kurie niekad negali ligos išgydyti, kadangi nēra pritaikyti prie ligos budo sergančio, ir ant galo nori buti sveiku ir laimingu, tai negaišinęs laiko ant visokių niekų tuojaus kreipkis asabiškai ar laiške aprašydamas savo ligą per **The Collins New York Medical Instituta** į Dr. R. Mielke, kame pasekmingiausiai išgydo visokias sunkias ir užsisenējusias ligas, kaip VYRŲ teip MOTERŲ ir VAIKŲ, kožnas kas čion kreipiasi, dēkavoja už išgydimą ir buną sveikas ir linksmas.

Daugumas stebisi, klausdami, kokiu budu su tokia gera pasekme visokias ligas išgydoma čionai, nuo kurių kiti daktarai nekurį laiką gydę, rankas nuleisdami apleido.

Atsakymas lengvas: **Tokiu budu, kad The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTAS užlaikomas geriausių diplomatų daktarų specijalistų; visus ligų aprašymus su atyda ištiria specijališkai, nuo menkiausio iki svarbiausio ligos apsireiškimo bei jos pamato, ir sutaiso atsakančius kiekvienam pritaikytus vaistus išgydymui ligos ir silpnybių; nes šitas Institutas užlaiko didžiausią Laboratoriją vaistų iš viso svieto šalių, tarp kuriu daugelis yra pačių daktarų išrasta, kurių niekur kitur negalima gauti. Užtai išgydyme ligų nē joks daktaras nē kitas institutas negali lygintis, per ką mokslinčiai ir pavadino tą**

Collins N. Y. M. Inst. SODU SVEIKATOS!

Kad iš to žydinčio sodno daugiausia apdovanoja sergančius sveikata, tai aiškiai matyt iš daugybēs padēkavonių, kurios ateina kasdiena, paduodame čion kelias.

Išgydyta nuo: moteriškos ligos kankynių ir skrepliavimų, skaudējimo šonuose, sąnariuose ir neuralgijos ligos. Jau pamatiškai sveika ir viešai padēkavoja savo paveikslą atsiųsdama.

Mrs. FRANCIŠKA ŠKLENARIENĒ,
(moteris Jono)
Route No 2, B. 65, Ceresco, Neb

AUGŠTAI GUODOJAMAS DAKTARE!

Jeigu kiti dēkavoja už išgydymą, tai jau mano priderystē teipgi išreikšti padēkavonę už išgydymą ligos, kurią nuo manęs kaip sloginantį kalną nukasē, per galybę augšto mokslo ir gerai sutaisytų vaistų, kuriuos man prisiuntē ir pagal pamokinimus suvartojau. Prieš tai netikējau, kad per savo išdykumą suardytą sveikatą galēčiau dar atgauti. Pirmiausia jaučiausi didelį nusilpnējimą, teipat vēliau ir mano inkstai buvo suvytę, drauge ir visus vidurinis organizmas buvo sairęs ir tik kaip lapas rudenije suvytęs, laukiau kada nukristi. Bet kad išskaičiau laikraštije apie Jųsų galingą gydymą ir grynus vaistus, tad atsišaukus ir atsiuntē man vaistus, kuriuos suvartojau pagal pamokinimus, sakau kaip kalną nukasē, teip nuo manęs ligą, likausi pilnai sveikas. Tad ir dēkavoju už sanžinišką ir gabų išgydymą. Dabar jaučiuosi kaip naujai atgimęs, linksmas ir sveikas, o tai visiems broliams lietuviams pranešu, idant kreiptusi prie Jųsų gydytis laike nelaimēs ligos.

Pasilieku dēkingas ir visada garsinsiu Jųsų garbingą vardą,
JONAS SMIRNAVICZIA,
1625 Front st., Philadelphia, Pa

Sirgęs per du metu, skaudējimu strēnų, krutinēje diegliu, plaučių nesveikumo, svaigimo ir skaudējimo galvos, zvanijimo ausise ir abelno nusilpnējimo ant sveikatos. Į 13 dienų pilnai išgydytas, su padēkavone ir paveikslą prisiuntē patalpint į laikraštį.

JOHN PAULINIS,
Fayette Co., Orient, Pa.

SKAITYTOJAU! Jei Tave vargina zemiau paminētos ligos, nesendink, neatidēliok, bet atsišauk, o galēsi buti išgydytas kaip ir kiti nuo *kosulio, kataro, plaučių nesveikumo, dusulio, trumpo ir sunkaus kvēpavimo, kepe ir inkstų (kidneys) ligos, dispepsijos, nevirinimo, vidurių ligos, užkietējimo ir skaudējimo vidurių, šonuose, tuštymuose ir po krutine. Galvos skaudējimo, užimo ir spiegimo ausyse; krau nečystumo, išbērimo spuogais, juodgalvēms ir niežais. Neuralgijos, neurastenijos, reumatizmo skaudējimo po visą kuną, kaulų sąnarių ir nuo sutinimo, geltligēs. Nuo abelno nusilpnējim blogų sapnų ir jaunystēs išdykumo—sugriovimo sveikatos. Priepuolo, nerviškumo; nuo slaptų ligų,—kokio jos vardo ar skyriaus nebutų.—Puslēs ligos, nemiegojimo, sunkumo ir skausm kojose, rankose ir kitų visokių ligų vyrų kaip ir moterų: skausmingų, nereguliariškų antdrapanių ir baltųjų, arba kurios tik ligos varginimui žmonių užpuola.*

TAS INSTITUTAS ISZSIUNTINEJA GYDUOLES

Į VISĄ AMERIKĄ, CANADĄ, EUROPĄ, AZIJĄ, AFRIKĄ ir AUSTRALIJĄ, ANT KOŽNO PAREIKALAVIMO.
Kurie negalite pributi asabiškai, tai aprašykite nesveikumus bei ligą lietuviškai.
KAM SIRGT IR VARGINTI SAVE, JEI LENGVAI GALI BUTI IŠGYDYTAS, TIK ATSIŠAUKIT, adresuojant:

The Collins New York Medical Institute (Inc)
140 W. 34 st., (arti Broadway) New York.
Ofiso valandos: iš ryto nuo 10 iki 5 po piet. Šventadieniais nuo 10 iki 1.

DRUKUOJAMA MAŠINA
The Odell No. 4

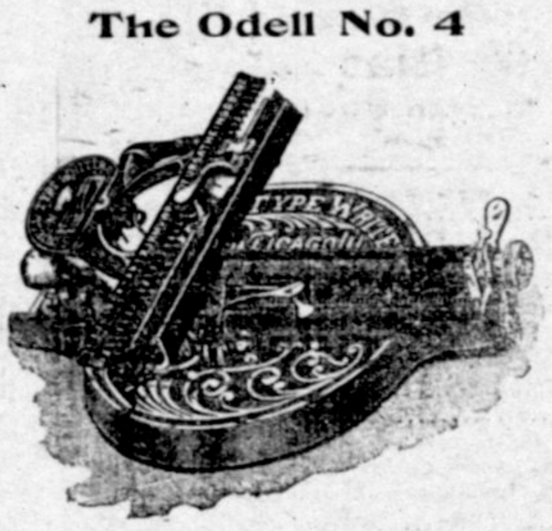

ODELL TYPEWRITER yra viena iš geriausių pigiųjų drukuojamų mašinų. Ji drukuoja teip gražiai, kaip mašina už $100.00. Visa mašina plieninē, o raidēs varinēs, išlietos ant plieninio volo. Visos didesnēs ir mažesnēs, su visokiais raštiškais ženklais ir numeriais. Ji niekad negenda, nes nēra kam joje pagesti. Ji gali laikyti 100 metų, arba ilgiau. Drukuoti su jaja gali kiekvienas žmogus, net ir mažas vaikas, jokio mokslo prie jos nereikia. Jos sistema teip paprasta, kad kiekvienas paēmęs ją į savo rankas, iš pirmo sykio supras kaip su jaje drukuoti. Jeigu nori turēti drutą, pigę ir gerą mašiną, tai pirk **ODELL TYPEWRITER,** o niekada nesigailēsi. Šitų mašinų kainos buvo $20.00, vēliau buvo $15.00, o dar vēliau $10.00, o kad męs jų išpardavēme didelę daugybę, tai gaunam nuo fabriko pigesnę kainą, ir dabar jas parduodame su prisiuntimu po **$6.95**

Su gražia audimo apvilkta skrynele **$8.95**

Su gražia skuros apvilkta skrynele **$9.95**

Pinigus siunčiant adresuokite:

A. Olszewskis
3252 S. Halsted st. Chicago, Ill.

IŠGYDAU IN 5 DIENAS
Varicocelę ir HYDROCELĘ
t. y. pagadintas gyslas
Be peilio ir skausmų.

Išgydau kiekvieną sergantį Varicocelę, Striktura, užsikrētusius kraujo užnuodyjimu, nusilpnējimu nervų, Hydrocelę arba vyrų lytiškas ligas. Šitokius pasiulymus duodame visiems tiems, kurie buvo gydomi visokių kitų daktarų be jokios pasekmēs ir išdavē pinigus dykai; todēl noriu jums parodyti, kad mano budas yra vienintelis ir su juo išgydysiu ant visada.

Nemokēkite už neišgydymą, tiktai už išgydymą.
Skaudējimus skilvio, kepenų ir inkstų, nors labai užsisenējusius, išgydau galutinai.

PLAUČIAI.
Sergantiejie dusulu, bronchitu ir plaučių ligomis išgydomi galutinai naujausia mano metoda.

Slaptingos Vyrų Ligos.
Aš išgydau greitai ir ant visada kiekvieną slaptingą vyrų ligą; užlaikau viską didžiausioj paslaptyj.

Visokios patarmēs dovanai!

Išgydau galutinai

Specialistas moterų ir vyrų ligų.

Moteriškas Ligas.
Patinimus gimdos, skaudējimus pečių, baltligę ir kitas, išgydau pasekmingiausiai pagal mano metodos sutaisytus vaistus.

Kraujo Užnuodyjimus
ir odos ligas, pavelzdan: išbērimus, skaudulius, plaukų nuslinkimus ir visokias kitas ligas
Išgydau ant visados.
Kalbu lietuviškai!

Dr. L. E. ZINS, 41 So. Clark St., Chicago, Ill.
Tarpe Lake ir Randolph Street
PRIĒMIMO VALANDOS: nuo 8 ryto iki 8 vakaro. Nedēliomis: nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

Serganti Vyrai!

Jauni ir pusamžiniai Vyrai, kurie kenčiate nuo Ligų—Nenusiminkite! Prasidrasinkite! GELBĒKITE SAVE!

Atsišaukit pas mane!

Eik ten kur busi sąžiniškai gydomas ir tapsi greitai SVEIKU. Čēdysi laiką ir pinigus eidamas pas Dr. Tillitson. Roda Dykai!

Sutinimai ir kitoki nesveikumai yra išgydomi trumpam laike — bēgyje kelių dienų su mano originališku gydymu. Atsakančiai pritaikintas, yra tai greičiausias budas ant svietįsteigimui nuodugnio išgydymo. Netrotyk laiko ir nerizikuok savo sveikatos klausdamas rodos aptiekoriaus arba savo draugo. Jeigu tamista nēsi po atsakančiu gydymu, tai gali but tikras, kad turēsi tą ligą per savo visą amžių ir visados atgabens tamistai nelaimę ir susikrimtimą. Aš išgydžiau tukstančius tokių ligų dēlto, kad turiu ypatišką joms gydymą.

Užsikimšimas arba užakimas varpos skylutēs. Nedaro skirtumo kaip ilgai tamista kenti nuo užakimo varpaskylēs, ir nežiurint kiek daktarų tamistą prigavo ir suvedžiojo, mano gydymas tamistą tikrai išgydys. Prie mano gydymo nereikia jokio piaustymo. Mano gydymas yra geriausias ant visos pasaulēs, be jokio skausmo ir prašalina nesveikumą ant visados.

Kraujo Užnuodyjimas (Syfilis arba Francai). Jeigu vartojei nuodingus vaistus ir tebeturi skausmus, skaudulius (ronas) burnoje ir gerklēje, ronas arba pratrukimus ant bile kokios dalies kuno, tai tas yra kraujo užnuodyjimas, kurį gali išgydyti Dr. Tillotson. Aš jieškau sunkiausiai išgydomų ligų prasčiausiame padējime. Aš iščystysiu grynai tavo kraują ir prašalinsiu iš viso kuno yvairius nečystumus ir nuodus į trumpesnį laiką negu kas kitas kitokioj dalyj pasaulēs.

Guzuotos ir susisukę gyslos. Aš išgydau tokį padējimą gyslų be nuotrotos laiko, be jokio skausmo ir ant syk. Mano gydymas prašalina visokius ligotus padējimus, pagamina pilną bēgimą kraujo, sugrąžins tamistai greitai normališką sveikatą ir tvirtumą. Skausmas visai pranyksta.

AŠ IŠGYDAU KADA KITIEMS NENUSISEKA.

Aš taipgi išgydau trumpam laike visas ligas, kurios apsireiškia tarp jaunų, senų ir pusamžinių vyrų.

Pasirodavimas ir egzaminas dykai. Viską užlaikau slaptybēje. Jeigu busi po mano gydymu, niekas nežinos kodēl. Aš turiu tam tikrą gydymą kožnai ligai.

$10.00 VERTES X-RAY EGZAMINAS DYKAI.

Vyrai, mananti apsivesti, privalo atsišaukti pas mane ir pasiduoti egzaminui, idant ištirti ar yra tinkami apsivedimui ar ne. Kitąsyk gali but kune koki liga, kuri kliudytų laimingam gyvenimui apsivedusiems.

Jeigu tamista turi kokį nesveiką padējimą kune, paeinantį nuo peržengimo gamtos tiesų kaipo tai, žagimosi savęs, tai nemēgink užslēpti ženatve, nes ženatvē tiktai gelbsti ligai įleisti šaknis giliau ir giliau į kuną, o tada tavo sveikata galutinai sunyks.

Atsišauk dēl egzamino į Dr. Tillotsono ofisą ir užsitikrink sau, kad esi tikęs apsivedimui.

EGZAMINAS IR PASIRODAVIMAS DYKAI!

Nereikalauju pinigų dēl pradējimo gydymo. Jeigu negali ateiti pas mane, tai rašyk.

DR. TILLOTSON, 91-93 E. Washington St., CHICAGO, ILL.

VALANDOS PRIEMIMO: nuo 10 ryto iki 4 po pietų, ir nuo 6 iki 7 vakare.
Nedēliomis ir Šventadienom nuo 10 ryto iki 1 po pietų.

Geriausias lietuviškas dantų daktaras

A. J. Zimontas (lietuvys)
3252 So. Halsted st., Olszewskio name.

Traukia dantis be skausmo, išgydo Skorbuta, Neuralgija, sudeda naujus vietoj išpuolusių, pripildo iškirmijusius auksu, sidabru, amalgamu. **Valandos:** Šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 12, nuo 1 iki 9 vak. Nedēlioms: nuo 9 r. iki 5 vak.

Telephonas Yards 2268

Dr. Marija Dowiatt-Sa
749 W. 18th Street
Tarpe Paulina ir Wood gatvių

Ofiso valandos: nuo 8:30 iki 10:30 ryto; nuo iki 3:30 po pietų; nuo 7 iki 8:30 vak. Nedēliomis nuo 8:30 iki 11 tiktai. **Telefonas Canal 14**

Telefon Yards 471.

Notary Public
(Lietuviškas Notaras)

Išdirba visokias legališkas popieras, kaip tai: Plenipotencijas, Kontraktus, Bill of Sale, Testamentus, Affidavits ir kitoniškus. Inkorporuoja draugystes.

J. J. Hertmanowicz
Ofisas
A. Olszewski'o
3252 So. Halsted, Cor. 33rd St.
Chicago, Ill.

F. P. Bradchuli
ATTORNEY & COUNSELOR at LA
Chamber of Commerce Bldg., Room 70
S. E. Corner La Salle and Washington Stree
CHICAGO, ILL.
TELEPHONE MAIN 3642

Lietuvys advokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos čia Amerikoj. Veda visokias provas, civiliškas ir kriminališkas, visuose teismuose (suduose).

Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31mos gatvēs
Telephone Yards 6046